

NL

EUROPESE
REKENKAMER

2024

De EU-controle in het kort

Inleiding bij de jaarverslagen 2024
van de Europese Rekenkamer

EUROPESE REKENKAMER
12, rue Alcide De Gasperi
L-1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1
Inlichtingen: <https://eca.europa.eu/nl/contact>
Website: <https://eca.europa.eu>
Social media: @EUAuditors

NB: Door afronding is het mogelijk dat sommige totaalcijfers in dit document niet gelijk zijn aan de som van de afzonderlijke posten.

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet via de Europaserver (<https://europa.eu>).

NL

2024

De EU-controle in het kort

Inleiding bij de jaarverslagen 2024
van de Europese Rekenkamer

Inhoud

Voorwoord van de president	4
Algemene resultaten	6
Belangrijkste bevindingen	6
Oordeel	6
Wat we controleerden	8
De EU-begroting 2024 in cijfers	8
Waar komt het geld vandaan?	8
Waaraan wordt het geld besteed?	8
Wat hebben wij gecontroleerd?	10
Wat we constateerden	11
De EU-rekeningen geven een getrouw beeld	11
We geven een goedkeurend oordeel af over de ontvangsten	11
Wij geven een afkeurend oordeel af over de begrotingsuitgaven van de EU	12
Wij geven in 2024 een oordeel met beperking af over de RRF-uitgaven	15
Onze resultaten nader bekeken	17
Begrotings- en financieel beheer	17
Resultaten behalen met de EU-begroting	29
Ontvangsten	33
Eengemaakte markt, innovatie en digitaal beleid	36
Cohesie, veerkracht en waarden	40
Natuurlijke hulpbronnen	46
Migratie en grensbeheer, Veiligheid en defensie	51
Nabuuerschap en internationaal beleid	55
Europees openbaar bestuur	60
Herstel- en veerkrachtfaciliteit	63
Follow-up van de aanbevelingen uit onze speciale verslagen van 2021	69
Europese Ontwikkelingsfondsen	71
Achtergrond	76
De Europese Rekenkamer en haar werk	76

Voorwoord van de president

Ons jaarverslag is het kernproduct van de ERK en biedt waardevolle inzichten in de EU-begroting en de verschillende beleidsterreinen ervan. Naast onze nalevingsgerichte en doelmatigheidscontroles ondersteunt het onze belanghebbenden bij het vormgeven van de EU-begroting en bij hun besluitvormingsprocessen. Tegen deze achtergrond is ons jaarverslag van 2024 van cruciaal belang om de huidige begrotingsuitdagingen van de EU aan te pakken en proactief in te spelen op de uitdagingen die in de komende periode van het meerjarig financieel kader (MFK) worden verwacht.

Wij geven een goedkeurend oordeel af over de rekeningen van 2024 en bevestigen opnieuw dat deze een getrouw beeld blijven geven van de financiële situatie van de EU. In ons jaarverslag werd ook geconstateerd dat de ontvangsten van de EU geen materiële fouten bevatten.

Onze schatting van het foutenpercentage in de begrotingsuitgaven van de EU is 3,6 % (2023: 5,6 %) en ligt boven onze materialiteitsdrempel. Aangezien een aanzienlijk deel van onze controlepopulatie materiële fouten vertoont, geven wij bovendien een afkeurend oordeel af over de begrotingsuitgaven van de EU.

Onze controlepopulatie voor uitgaven uit hoofde van de algemene begroting had een totale waarde van 167,9 miljard EUR. “Cohesie, veerkracht en waarden” leverde met 5,7 % (9,3 % in 2023) de grootste bijdrage aan materiële fouten. “Natuurlijke hulpbronnen en milieu” had een geschat foutenpercentage van 2,6 % (2,2 % in 2023). Samen zijn deze twee uitgaventerreinen goed voor twee derde van onze controlepopulatie. De meest voorkomende soorten fouten in de EU-begroting zijn nog steeds fouten in verband met niet-subsidiabele projecten en kosten, alsook fouten in verband met inbreuken op de regels inzake overheidsopdrachten.

Het uitvoeringsmodel van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (Recovery and Resilience Facility — RRF) verschilt aanzienlijk van traditionele begrotingsuitgaven. Bij betalingen aan lidstaten wordt geen rekening gehouden met werkelijke kosten en naleving van EU- en nationale regels. Niet-naleving van deze regels is een belangrijke bron van fouten in de traditionele begroting. RRF-betalingen moeten daarentegen aan minder voorwaarden voldoen. Deze zijn alleen afhankelijk van de bevredigende verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen. Bijgevolg zijn de resultaten van onze werkzaamheden in verband met de RRF niet vergelijkbaar met de traditionele begroting, en daarom geven we een afzonderlijk controleoordeel af over de RRF-uitgaven.

In 2024 bedroegen de RRF-uitgaven 59,9 miljard EUR. Onze controle had betrekking op alle 28 RRF-subsidiebetalingen van in totaal 53,3 miljard EUR en de verrekening van voorfinanciering van in totaal 6,4 miljard EUR. Bij onze controles werden gevallen vastgesteld waarin mijlpalen en streefdoelen in verband met betalingen niet op bevredigende wijze waren verwezenlijkt, alsook problemen in verband met het terugdraaien van een mijlpaal, dubbele financiering en subsidiabiliteitsperiodes. Daarnaast stelden we gevallen vast van vaag gedefinieerde mijlpalen en streefdoelen, naast

tekortkomingen in de voorafgaande beoordelingen van de Commissie. Op basis hiervan geven wij een oordeel met beperking af over de RRF-uitgaven.

Eind 2024 had de Commissie 178,5 miljard EUR aan RRF-subsidies uitbetaald, wat neerkomt op slechts 50 % van de totale beschikbare middelen, met minder dan twee jaar te gaan tot het einde van de uitvoering van de RRF in december 2026. Onlangs hebben we van de gelegenheid gebruik gemaakt om de balans op te maken en het uitgebreide werk dat we sinds de oprichting van dit tijdelijke instrument in 2021 hebben verricht, samen te vatten in de vorm van een analyse. Deze analyse belicht de belangrijkste bevindingen en lessen uit de RRF, bedoeld als informatie voor mogelijke nieuwe uitvoeringsmodellen die niet aan kosten zijn gekoppeld.

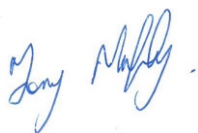
Hoewel we de rol erkennen die deze instrumenten in de EU-begroting kunnen spelen, benadrukken we dat ze in de toekomst alleen mogen worden gebruikt als de financiering rechtstreeks gekoppeld is aan meetbare resultaten. Ze moeten herleidbaar zijn tot de werkelijke kosten en het is van cruciaal belang dat het ontwerp en de uitvoering ervan niet ten koste gaan van de verantwoordingsplicht. Wanneer dergelijke instrumenten toekomstige leningen inhouden, moet de EU de renterisico's doeltreffend beperken en vooraf een duidelijk terugbetalingsplan opstellen, waarin de bronnen van terugbetaling worden gespecificeerd.

In ons jaarverslag van 2024 wordt ook gewezen op risico's in verband met het opnemen van leningen voor toekomstige MFK's, met name de toenemende last van NGEU-leningsverplichtingen. Tegen 2027 zouden de uitstaande EU-leningen meer dan 900 miljard EUR kunnen bedragen, bijna tien keer het niveau van 2020 vóór NGEU. Daarnaast zouden de totale NGEU-rente-uitgaven in het huidige MFK het bedrag van 30 miljard EUR kunnen overschrijden, meer dan het dubbele van de oorspronkelijke raming door de Commissie van 14,9 miljard EUR. Voorts wijzen wij ook op uitdagingen waarmee het huidige MFK wordt geconfronteerd, zoals de lage absorptie van fondsen onder gedeeld beheer en de aanhoudende toename van de blootstelling van de EU-begroting.

Aangezien het MFK voor de periode na 2027 vorm krijgt, hebben we ook een analyse gepubliceerd waarin de uitdagingen worden geanalyseerd die zijn uiteengezet in de mededeling van de Europese Commissie van februari 2025 over het volgende MFK. In de analyse wordt gewezen op de kansen om de opzet van het MFK te verbeteren door meer synergie tussen het EU-beleid en de begroting te bevorderen, ervoor te zorgen dat de EU-uitgaven toegevoegde waarde opleveren, de flexibiliteit te vergroten en het kader te vereenvoudigen. Dit alles moet gebeuren zonder dat dit ten koste gaat van de verantwoordingsplicht, de transparantie en de traceerbaarheid van EU-financiering.

Ter afsluiting wil ik benadrukken dat het ons doel is om met ons werk de discussies en debatten over de nieuwe MFK-voorstellen te ondersteunen en te onderbouwen. Als onafhankelijke externe auditor van de EU zijn wij vastbesloten en bereid onze institutionele belanghebbenden te ondersteunen bij het versterken van de EU-begroting en het beschermen van de financiële belangen van de EU.

Tot slot wil ik mijn waardering uitspreken voor de toewijding en deskundigheid van onze personeelsleden. Hun professionaliteit is van fundamenteel belang voor het opstellen van onze jaarverslagen en het versterken van onze organisatie.

Tony Murphy
President

Algemene resultaten

Belangrijkste bevindingen

Krachtens artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) leggen wij aan het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie een **verklaring voor over de betrouwbaarheid** van de geconsolideerde rekeningen van de EU en over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen. Dit vormt de kern van ons jaarverslag.

Oordeel

Wij geven een goedkeurend oordeel af over de betrouwbaarheid van de rekeningen van de Europese Unie over 2024.

Ook geven we een goedkeurend oordeel af over de wettigheid en regelmatigheid van de ontvangsten voor 2024.

We geven twee afzonderlijke oordelen af over de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven voor 2024:

- over de wettigheid en regelmatigheid van de begrotingsuitgaven van de EU geven wij een afkeurend oordeel af;
- over de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit geven wij een oordeel met beperking af.

- o Het door ons **geschatte algemene foutenpercentage voor de aanvaarde begrotingsuitgaven** in de rekeningen voor het op 31 december 2024 afgesloten begrotingsjaar bedraagt 3,6 % (2023: 5,6 %). Een aanzienlijk deel van deze uitgaven vertoont materiële fouten. Dit betreft uitgaven waarvoor complexe regels gelden, voornamelijk met betrekking tot vergoedingen, waarvoor het geschatte foutenpercentage 5,2 % bedraagt. Dergelijke uitgaven bedroegen 115,7 miljard EUR in 2024, ofwel 68,9 % van onze controlepopulatie. De gevolgen van de door ons aangetroffen fouten zijn bijgevolg zowel **materieel** als **van diepgaande invloed** op de aanvaarde uitgaven van het jaar; wij geven **een afkeurend oordeel over de EU-begrotingsuitgaven** af.
- o Wat betreft de **uitgaven in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF)** verrichtte de Commissie in 2024 28 subsidiebetalingen aan lidstaten, die in totaal 539 mijlpalen en alle 205 streefdoelen bestreken. We hebben bij zes betalingen (en daarmee samenhangende verrekeningen van voorfinanciering) gekwantificeerde bevindingen vastgesteld. Vijf van deze betalingen vertoonden materiële fouten; wij geven **een oordeel met beperking** over de RRF-uitgaven af. We merken op dat er een stijgende trend is in de totale financiële impact van kwantitatieve bevindingen.

- o Wij definiëren een “fout” als een uit de EU-begroting betaald bedrag waarvoor niet aan de betalingsvoorwaarden is voldaan. Onze definitie bevat niet alleen inbreuken op het toepasselijke recht als gevolg van een handelen of nalaten van een marktdeelnemer, maar ook fouten gemaakt door nationale en regionale overheden of de Commissie zelf die nadelige gevolgen hebben voor de EU-begroting. In haar jaarlijks beheers- en prestatieverslag (annual management and performance report — AMPR) presenteert de Commissie haar schatting van het risico bij betaling¹ in 2024 voor alle MFK-rubrieken, met uitzondering van rubriek 3 “Natuurlijke hulpbronnen en milieu”. De schattingen van de Commissie liggen onder ons betrouwbaarheidsinterval voor het geschatte foutenpercentage voor de rubrieken 2 en 6 en in de onderste helft van de bandbreedte voor rubriek 1. Er zijn verschillen tussen de respectieve rollen en mandaten van de Commissie en de ERK, en beperkingen in de beheers- en controlesystemen. Het door de Commissie gerapporteerde foutenpercentage is daarom niet direct vergelijkbaar met het door ons geschatte foutenpercentage en wordt waarschijnlijk onderschat.
- o In 2024 hebben we aan OLAF 19 gevallen (2023: 20 gevallen) van vermoedelijke fraude gemeld, waarvan 15 werden vastgesteld tijdens onze controle van de uitgaven voor 2023, drie tijdens onze controle van de uitgaven voor 2022 en één in het kader van een doelmatigheidscontrole die in 2023 werd uitgevoerd en die betrekking had op een programmeringsperiode die liep van 2017 tot en met 2025. Op basis van deze meldingen heeft OLAF reeds zes onderzoeken ingesteld. Tegelijkertijd hebben we zeven van deze gevallen gemeld aan het EOM, dat naar al deze gevallen onderzoek instelde. Onze controle van de uitgaven voor 2024 heeft al zeven gevallen van vermoedelijke fraude aan het licht gebracht.

¹ Op grond van artikel 253, lid 1, punt b), i), van het [Financieel Reglement](#) moet het AMPR een raming van het foutenpercentage in de uitgaven van de EU bevatten.

Wat we controleerden

De EU-begroting 2024 in cijfers

Het Europees Parlement en de Raad stellen een jaarlijkse EU-begroting vast binnen het voor een meerjarige periode overeengekomen begrotingskader voor een langere termijn (het “meerjarig financieel kader” of MFK). In 2024 bedroegen de totale betalingen uit deze begroting 146,1 miljard EUR, ofwel 97,6 % van het beschikbare bedrag.

Rekening houdend met aanvullende betalingen van 98,2 miljard EUR uit bestemmingsontvangsten (voornamelijk NextGenerationEU (NGEU) en REPowerEU), plus 2,7 miljard EUR aan overdrachten en bedragen die opnieuw beschikbaar zijn gesteld, bedroegen de totale betalingen in 2024 247,0 miljard EUR. Binnen de begroting voor betalingen werd 89,6 % van de totale betalingskredieten ad 275,8 miljard EUR besteed.

Als de RRF-subsidies van 55,9 miljard EUR buiten beschouwing worden gelaten, bedroeg de EU-begroting in 2024 191,1 miljard EUR.

Waar komt het geld vandaan?

In totaal bedroegen de begrotingsontvangsten voor 2024 250,6 miljard EUR. Het grootste deel van de EU-begroting wordt gefinancierd met bedragen die de lidstaten bijdragen in verhouding tot hun bruto nationaal inkomen (90,4 miljard EUR). Andere bronnen omvatten een bijdrage op basis van door de lidstaten geïnde belasting over de toegevoegde waarde (23,4 miljard EUR), douanerechten (20,1 miljard EUR) en een bijdrage op basis van kunststof verpakkingsafval (7,2 miljard EUR). Bedragen die zijn geleend om niet-terugbetaalbare financiële steun aan lidstaten in het kader van de NGEU te financieren, zijn goed voor 73,3 miljard EUR van de EU-ontvangsten. Er zijn ook andere ontvangsten (36,2 miljard EUR). De belangrijkste van deze bronnen betreffen bijdragen en terugbetalingen in het kader van EU-overeenkomsten en -programma's.

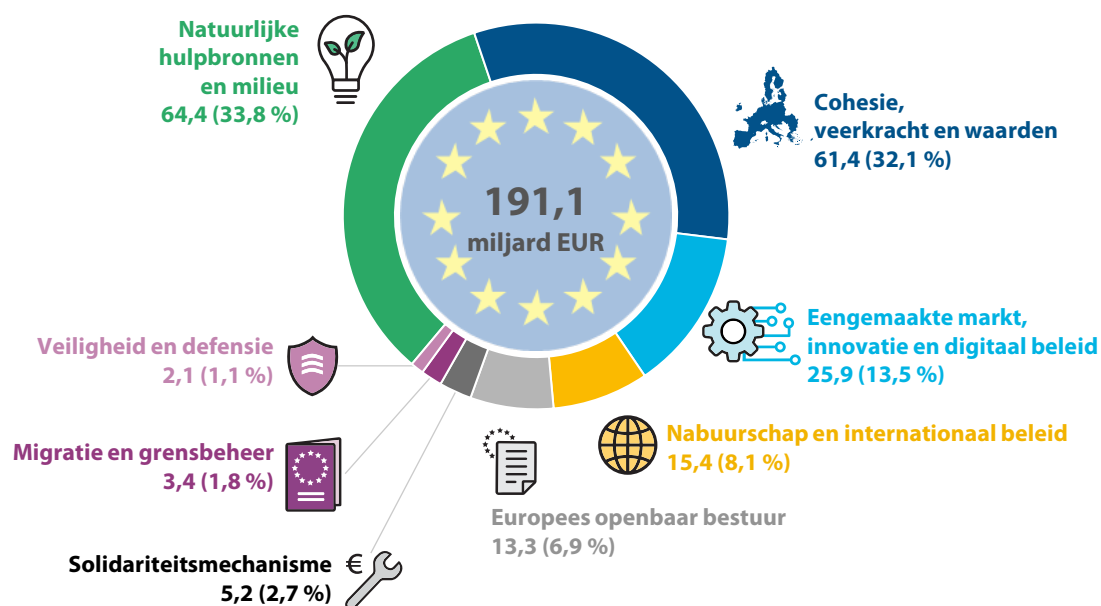
Bedragen die zijn geleend om niet-terugbetaalbare financiële steun aan lidstaten in het kader van NGEU te financieren, worden op verschillende manieren gepresenteerd in de begroting en in de geconsolideerde jaarrekening. Deze bedragen, die in 2024 goed waren voor 29 % van de EU-ontvangsten, worden behandeld als externe bestemmingsontvangsten, die een aanvulling vormen op de goedgekeurde begroting, in overeenstemming met de RRF-verordening. In de staat van financiële resultaten zijn deze bedragen niet opgenomen als ontvangsten, maar wel de uitgaven in verband met niet-terugbetaalbare financiële steun in het kader van NGEU, met als resultaat een negatief effect op het economisch resultaat voor het jaar. Negatieve economische resultaten verhogen het tekort aan nettoactiva, zoals te zien is op de EU-balans, en moeten daarom worden gefinancierd uit toekomstige begrotingen.

Waar aan wordt het geld besteed?

EU-middelen worden uitbetaald aan begunstigden door middel van eenmalige betalingen/jaarlijkse betalingen of door een reeks betalingen in het kader van meerjarige uitgavenregelingen. Betalingen uit de EU-begroting 2024 omvatten 49,0 miljard EUR aan voorfinancieringsbetalingen en 142,1 miljard EUR aan andere betalingen. Zoals blijkt uit [figuur 1](#) ging het grootste deel van de EU-begroting naar “Natuurlijke hulpbronnen en milieu” en “Cohesie, veerkracht en waarden”, gevolgd door “Eengemaakte markt, innovatie en digitaal beleid”.

Figuur 1 — EU-begrotingsuitgaven in 2024 per MFK-rubriek

(in miljard EUR)

MFK 1 (hoofdstuk 5)

MFK 2 (hoofdstuk 6)

MFK 3 (hoofdstuk 7)

MFK 4 (hoofdstuk 8)

MFK 5 (hoofdstuk 8)

MFK 6 (hoofdstuk 9)

MFK 7 (hoofdstuk 10)

Solidariteitsmechanisme

Eengemaakte markt, innovatie en digitaal

Cohesie, veerkracht en waarden

Natuurlijke hulpbronnen en milieu

Migratie en grensbeheer

Veiligheid en defensie

Nabuuerschap en internationaal beleid

Europees openbaar bestuur

(buiten MFK)

Bron: ERK.

In het kader van de RRF zetten lidstaten vooraf hervormingen en investeringen in hun nationale herstel- en veerkrachtplannen uiteen en de Commissie betaalt hun voor het verwezenlijken van de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen. Lidstaten kunnen tweemaal per jaar een verzoek om uitbetaling indienen, mits zij voldoende bewijsstukken leveren waaruit blijkt dat de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen op bevredigende wijze zijn verwezenlijkt. Het controlesysteem van de Commissie moet ervoor zorgen dat RRF-betalingen wettig en regelmatig zijn, wat voornamelijk afhankelijk is van de vraag of de mijlpalen en streefdoelen op bevredigende wijze zijn verwezenlijkt. Eind 2024 had de Commissie 65 subsidiebetalingen gedaan (één in 2021, 13 in 2022, 23 in 2023 en 28 in 2024) voor een totaalbedrag van 178,5 miljard EUR.

Wat hebben wij gecontroleerd?

Elk jaar controleren we de betrouwbaarheid van de jaarrekeningen en de regelmatigheid van de onderliggende inkomsten- en uitgavenverrichtingen. In 2024 bedroeg onze controlepopulatie voor de toetsing van ontvangsten 250,6 miljard EUR. Onze controlepopulatie van uitgavenverrichtingen omvat zowel door de Commissie aanvaarde tussentijdse en saldobetalingen als verrekeningen van voorfinanciering. Onze populatie voor de toetsing van uitgaven uit hoofde van de algemene begroting had een totale waarde van 167,9 miljard EUR. De RRF-uitgaven voor 2024 bedroegen in totaal 59,9 miljard EUR en onze controle had betrekking op alle 28 subsidiebetalingen van in totaal 53,3 miljard EUR en de verrekening van voorfinanciering van in totaal 6,4 miljard EUR.

Voor algemene begrotingsuitgaven onderzoeken we uitgaven op het moment dat eindontvangers van EU-middelen activiteiten hebben ondernomen of kosten hebben gemaakt. Voor de RRF is de voorwaarde voor betaling aan de lidstaten door de Commissie de bevredigende verwezenlijking van vooraf vastgestelde mijlpalen of streefdoelen. We onderzoeken uitgaven in het kader van de RRF op het moment waarop de lidstaten om betaling verzoeken voor het verwezenlijken van hun vooraf bepaalde mijlpalen of streefdoelen en op het moment waarop de Commissie deze heeft aanvaard. Wij hebben ons gericht op de vraag of de mijlpalen en streefdoelen op bevredigende wijze zijn verwezenlijkt en of aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden is voldaan. Onze controle heeft echter geen betrekking op de leningcomponent van de RRF.

Wat we constateerden

De EU-rekeningen geven een getrouw beeld

De EU-rekeningen voor 2024 geven in alle materiële opzichten de financiële resultaten van de EU en haar activa en passiva aan het einde van het jaar getrouw weer, in overeenstemming met de internationale boekhoudnormen voor de overheidssector.

We geven daarom een goedkeurend oordeel af over de betrouwbaarheid van de rekeningen. Hieronder geven we een analyse van **de essentiële controleaangelegenheden**, d.w.z. de aangelegenheden die naar ons professionele oordeel het meest significant waren bij onze controle van de financiële overzichten van de lopende periode.

- 1) De EU-balans omvatte eind 2024 een verplichting voor pensioenen en andere personeelsbeloningen ten bedrage van 93,1 miljard EUR (2023: 90,8 miljard EUR). In 2024 is de pensioenverplichting stabiel gebleven, waarbij de lichte stijging wordt toegeschreven aan het verwachte verloop van de kosten van de dienst en de rentekosten.
- 2) Eind 2024 werden de gedane subsidiabele uitgaven die aan de begunstigden verschuldigd maar nog niet gedeclareerd waren, geschat op 160,7 miljard EUR (2023: 155,2 miljard EUR). Deze bedragen werden als te betalen kosten geboekt. De stijging van de raming voor alle programma's wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat de programmeringsperiode ten einde loopt en dat de opname van de MFK-middelen voor 2021-2027 langzamer verloopt dan verwacht.
- 3) Aangezien de EU Oekraïne bijstand verleent in de vorm van leningen en subsidies, hebben wij de berekeningen van de Commissie met betrekking tot de desbetreffende financiële blootstelling van de EU, alsook de onderliggende basis ervan beoordeeld, om ervoor te zorgen dat de actuele en mogelijke gevolgen op passende wijze in de EU-rekeningen tot uiting komen.
- 4) Met NGEU heeft de EU aanzienlijke middelen gemobiliseerd om de sociaal-economische impact van de COVID-19-pandemie te verzachten. Als onderdeel van onze controleprocedures controleerden we de activa, passiva, ontvangsten en uitgaven van de EU, waaronder die in verband met NGEU. We concluderen dat deze getrouw zijn weergegeven in de geconsolideerde financiële overzichten.

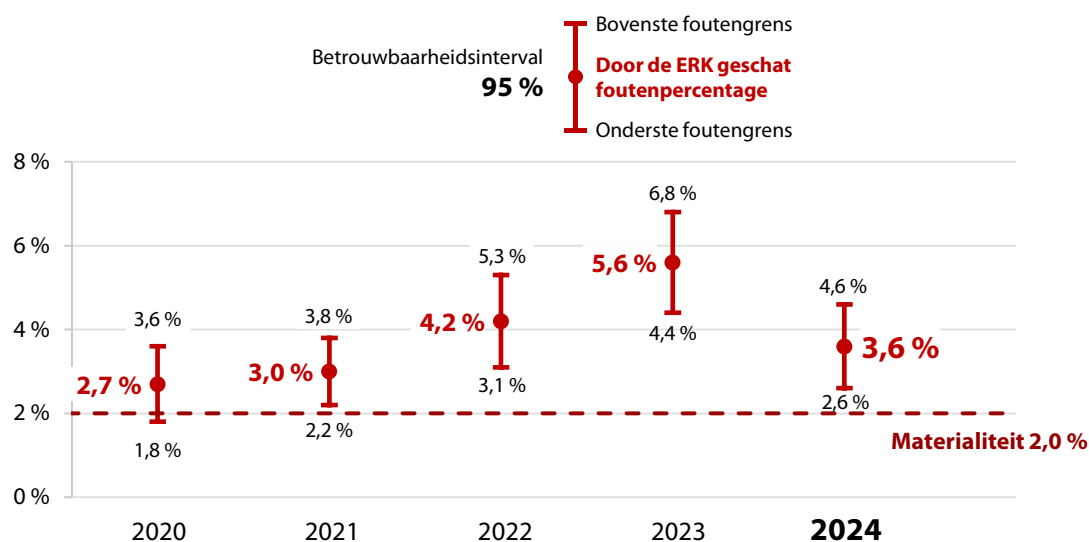
We geven een goedkeurend oordeel af over de ontvangsten

Wij concluderen dat de ontvangsten geen materiële fouten vertonen. De door ons onderzochte systemen voor het beheer van de ontvangsten waren over het geheel genomen doeltreffend.

Wij geven een afkeurend oordeel af over de begrotingsuitgaven van de EU

Voor de EU-begrotingsuitgaven schatten we dat het foutenpercentage tussen de 2,6 % en 4,6 % ligt. De mediaan van deze bandbreedte (het door de ERK geschatte foutenpercentage), is ten opzichte van vorig jaar gedaald van 5,6 % naar 3,6 % (zie [figuur 2](#)).

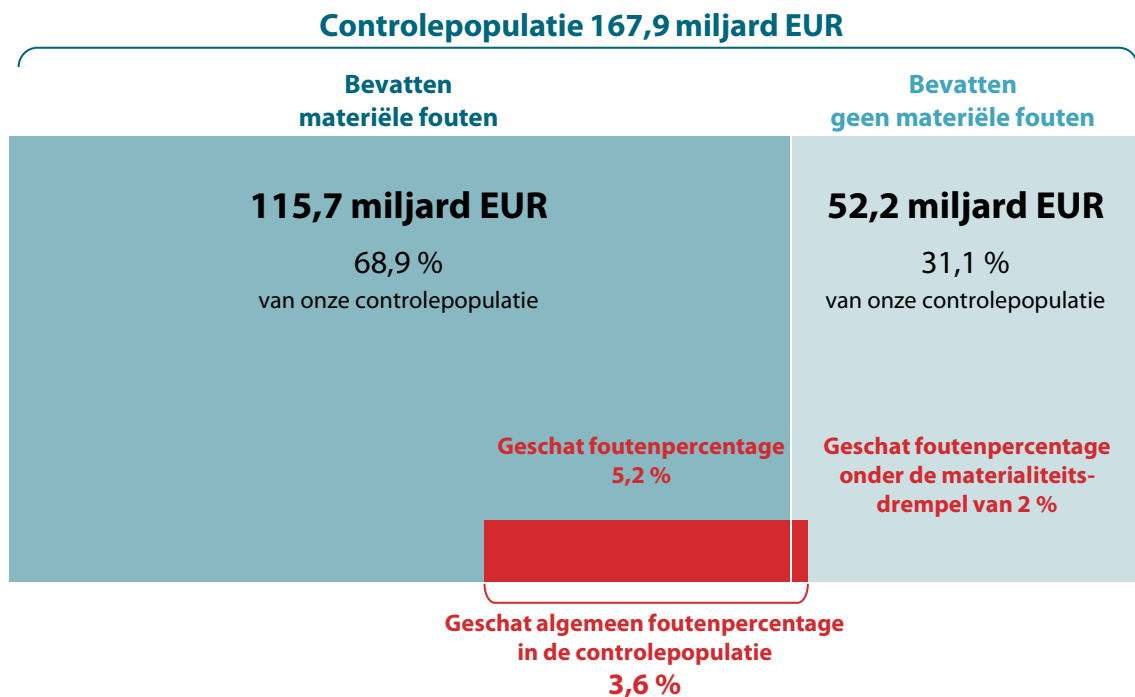
Figuur 2 — Geschatte foutenpercentages (2020-2024)

Bron: ERK.

[Figuur 3](#) laat zien dat de gecontroleerde gebieden die materiële fouten vertonen 68,9 % van onze controlepopulatie vertegenwoordigen (2023: 64,4 %). Rekening houdend met de resultaten van onze toetsing in alle MFK-rubrieken schatten wij het foutenpercentage voor dit deel van de uitgaven op 5,2 % (2023: 7,9 %).

Figuur 3 — Aandeel van onze controlepopulatie van 2024 vertoont materiële fouten

Bron: ERK.

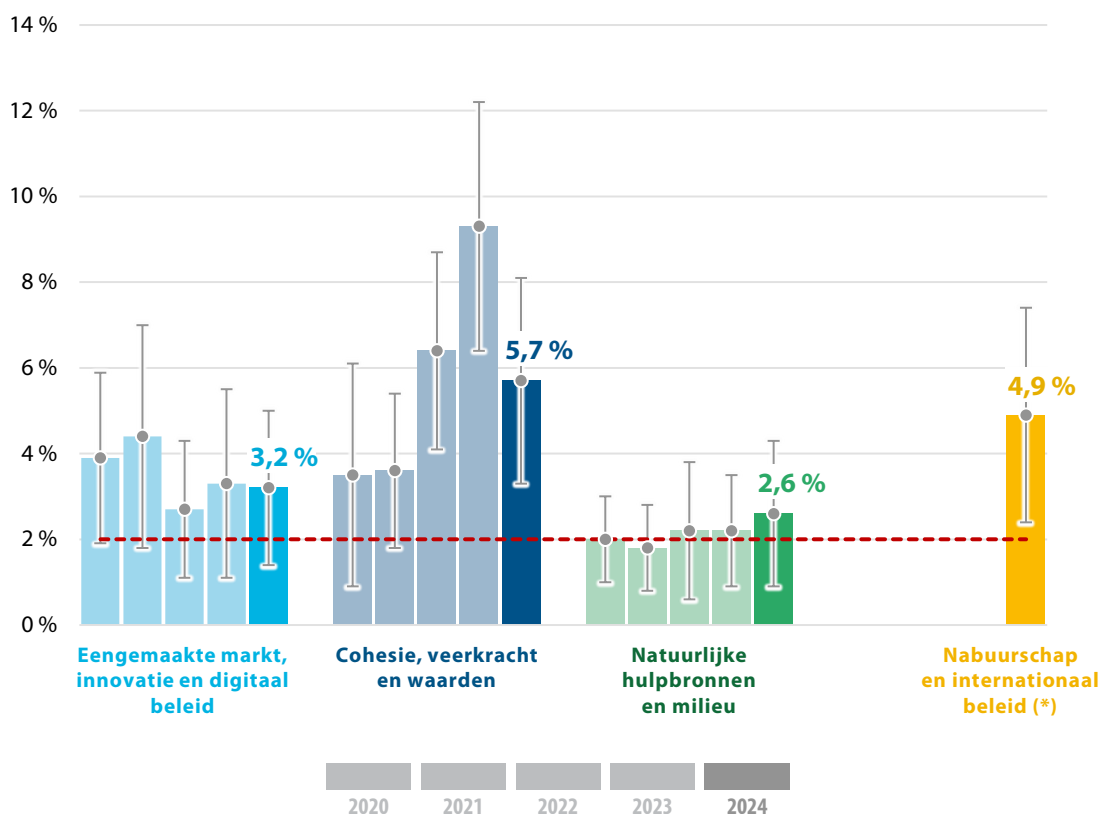
De gecontroleerde gebieden die materiële fouten vertonen, omvatten voornamelijk **betalingen op basis van vergoedingen** waarvoor de begunstigten declaraties moeten indienen voor subsidiabele kosten die ze hebben gemaakt. Daartoe moeten ze niet alleen aantonen dat zij een activiteit uitoefenen die voor steun in aanmerking komt, maar ook bewijs van de door hen gemaakte vergoedbare kosten verstrekken. Daarbij moeten de begunstigten zich vaak houden aan ingewikkelde regels met betrekking tot de vraag wat mag worden gedeclareerd (subsidiabiliteit) en hoe kosten naar behoren worden gemaakt (regels inzake openbare aanbestedingen of staatssteun).

We concluderen dat 31,1 % van onze controlepopulatie geen materiële fouten vertoont, wat betekent dat het geschatte foutenpercentage hier onder de materialiteitsdrempel van 2,0 % ligt. Dit deel van de populatie omvat uitgaven in verband met **op rechten gebaseerde betalingen** waarvoor begunstigten aan bepaalde voorwaarden moeten voldoen (bv. rechtstreekse betalingen aan landbouwers, exclusief ecoregelingen), alsook in verband met een deel van de administratieve uitgaven (salarissen en pensioenen van EU-personeel), begrotingssteun aan niet-EU-landen en studie- en onderzoeksbeurzen in het kader van Erasmus+. Dit deel van de uitgaven vertoonde ook in voorgaande jaren geen materiële fouten. Wel constateerden we fouten met betrekking tot niet-subsidiabele kosten.

“Cohesie, veerkracht en waarden” levert de grootste bijdrage aan het deel van onze controlepopulatie dat materiële fouten vertoont (49,1 miljard EUR), gevolgd door “Natuurlijke hulpbronnen en milieu” (28,4 miljard EUR), “Eengemaakte markt, innovatie en digitaal beleid” (15,3 miljard EUR) en “Nabuurship en internationaal beleid” (11,8 miljard EUR).

In **figuur 4** worden de door ons geschatte foutenpercentages voor “Eengemaakte markt, innovatie en digitaal beleid”, “Cohesie, veerkracht en waarden” en “Natuurlijke hulpbronnen en milieu” tussen 2020 en 2024 vergeleken en wordt ons geschatte foutenpercentage voor “Nabuurchap en internationaal beleid” voor 2024 weergegeven.

Figuur 4 — Geschatte foutenpercentages voor de MFK-rubrieken 1, 2, 3 en 6 (2020-2024)

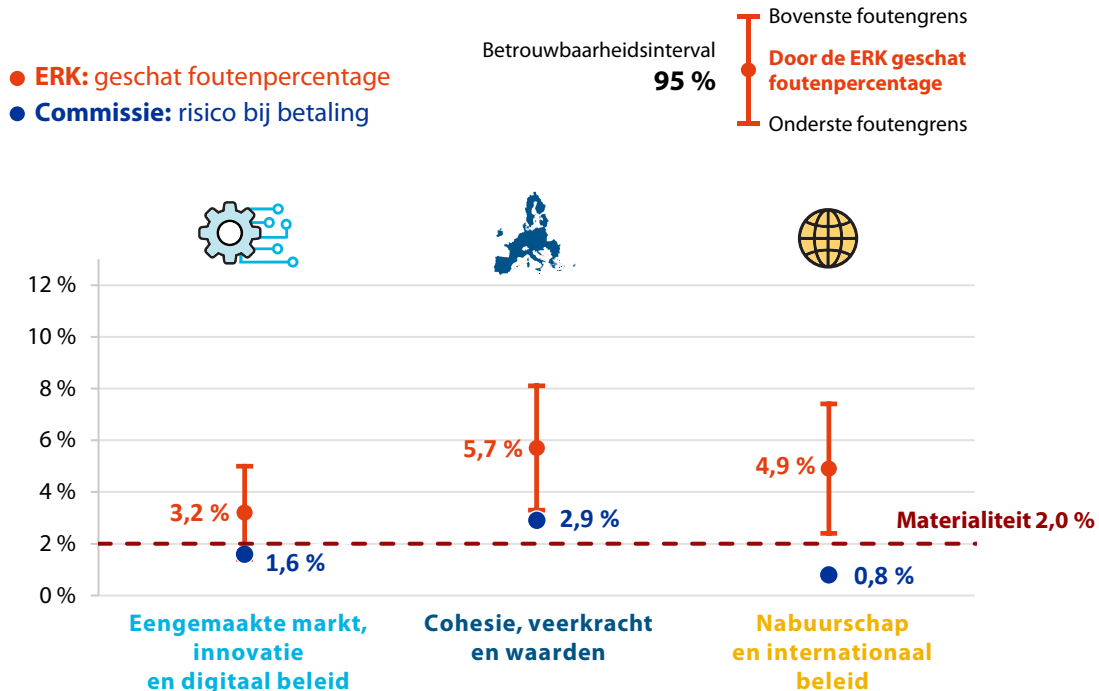
* We hebben geen specifieke beoordeling gegeven voor “Nabuurchap en internationaal beleid” tussen 2020 en 2023.

Bron: ERK.

Vergelijking tussen het door ons en het door de Commissie geschatte foutenpercentage

In het AMPR van 2024 presenteert de Commissie haar schatting van het risico bij betaling in 2024 voor alle MFK-rubrieken, met uitzondering van rubriek 3 “Natuurlijke hulpbronnen en milieu”. De cijfers van de Commissie liggen onder de bandbreedte van ons betrouwbaarheidsinterval voor de rubrieken 2 en 6 en in de onderste helft van de bandbreedte voor rubriek 1. De redenen hiervoor zijn onder andere inherente verschillen tussen de respectieve rollen en mandaten van de Commissie en de ERK, maar ook beperkingen in de beheers- en controlesystemen. In **figuur 5** wordt de schatting van de Commissie gepresenteerd voor het risico bij betaling voor de MFK-rubrieken, naast de bandbreedte van ons betrouwbaarheidsinterval van 95 % voor het geschatte foutenpercentage.

Figuur 5 — Onze schatting van het foutenpercentage in 2024 en de schatting door de Commissie van het risico bij betaling voor MFK-rubrieken 1, 2 en 6

Bron: ERK.

Wij geven in 2024 een oordeel met beperking af over de RRF-uitgaven

De RRF is een tijdelijk instrument dat wordt uitgevoerd en gefinancierd op een manier die fundamenteel verschilt van de EU-begrotingsuitgaven. Terwijl begunstigden van EU-begrotingsuitgaven worden betaald omdat zij bepaalde activiteiten hebben ondernomen of gemaakte kosten vergoed krijgen, worden de lidstaten in het kader van de RRF betaald voor de bevredigende verwezenlijking van vooraf bepaalde mijlpalen of streefdoelen. Voor de RRF hebben we daarom onderzocht of de vooraf bepaalde mijlpalen of streefdoelen op bevredigende wijze zijn verwezenlijkt en of aan de horizontale subsidiabiliteitsvoorwaarden is voldaan.

Uit de algemene controle-informatie uit onze werkzaamheden blijkt dat 12 van de 395 door ons onderzochte RRF-mijlpalen en -streefdoelen niet aan de betalings- of subsidiabiliteitsvoorwaarden voldeden. Dit betreft zes betalingen in zes lidstaten. We merken op dat er een stijgende trend is in de totale financiële impact van kwantitatieve bevindingen. Wij troffen ook tekortkomingen aan in de beoordeling vooraf door de Commissie; gevallen van vaag gedefinieerde mijlpalen/streefdoelen die bijdroegen tot een meer discretionaire beoordeling van de bevredigende verwezenlijking ervan; hardnekkige tekortkomingen in de controlesystemen van de lidstaten, en problemen met de betrouwbaarheid van de informatie die de lidstaten in hun beheersverklaring hadden opgenomen.

Verder hebben we ernstige tekortkomingen geconstateerd bij de benoeming van rechters in verband met de hervorming ter versterking van de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van rechtbanken in Polen door hervorming van de tuchtregeling voor rechters. Vanwege een lopende zaak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) met betrekking tot een verzoek om een prejudiciële beslissing dat rechtstreeks verband houdt met deze kwestie, hebben wij besloten in dit stadium geen conclusies te trekken over de bevredigende verwezenlijking van de twee gerelateerde mijlpalen. De bevredigende verwezenlijking van deze mijlpalen was een voorwaarde voor elke RRF-betaling aan Polen.

*Wilt u meer weten? De volledige tekst van ons jaarverslag van 2024 is te vinden op onze **website** (eca.europa.eu).*

Onze resultaten nader bekeken

Begrotings- en financieel beheer

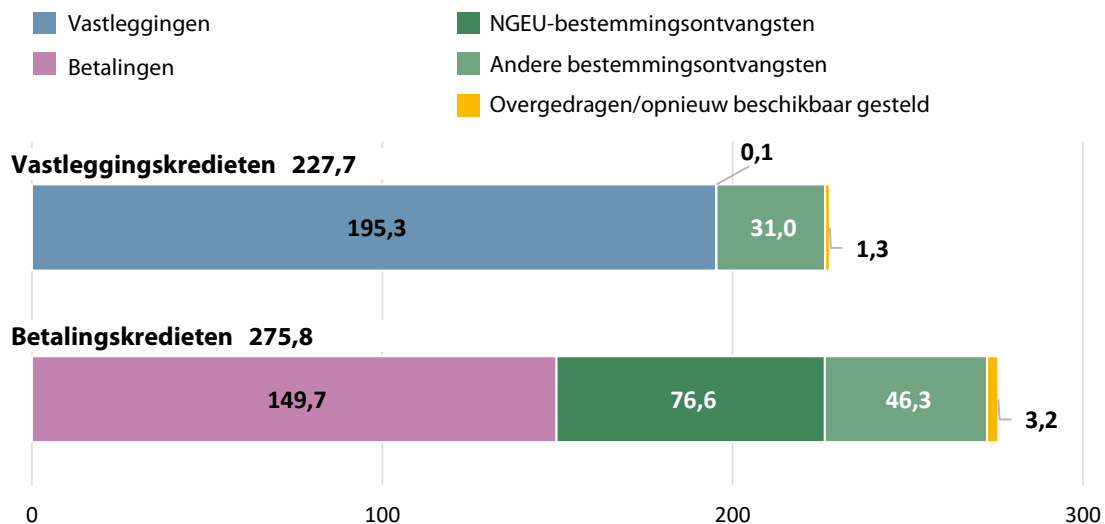
Als gevolg van NGEU waren de betalingen in 2024 hoger dan de vastleggingen

Het jaar 2024 was het vierde jaar van het MFK 2021-2027. [Figuur 6](#) toont de totale beschikbare EU-begrotingskredieten, waaronder voor NGEU-subsidies.

Figuur 6 — Totale beschikbare kredieten in 2024, waaronder NGEU-subsidies

Jaarlijkse EU-begroting:

(in miljard EUR)

Bron: ERK, op basis van de geconsolideerde jaarrekening 2024 van de EU en op basis van andere gegevens van de Commissie.

De recente trend dat vastleggingskredieten bijna volledig worden benut, zette zich in 2024 voort

De totale vastleggingen in het kader van de MFK-begroting 2024 bedroegen 193,1 miljard EUR, ofwel 98,9 % van het beschikbare bedrag. Met inbegrip van aanvullende vastleggingen van 19,7 miljard EUR uit bestemmingsontvangsten, plus 0,9 miljard EUR aan overdrachten en bedragen die opnieuw beschikbaar zijn gesteld, bedroegen de totale vastleggingen in 2024 213,7 miljard EUR. Binnen de begroting voor vastleggingen werd in totaal 93,9 % van de totale vastleggingskredieten ad 227,7 miljard EUR besteed.

De gedane betalingen waren hoger dan oorspronkelijk gepland en lagen onder het MFK-maximum

In 2024 bedroegen de totale betalingen in het kader van de MFK-begroting 146,1 miljard EUR, ofwel 97,6 % van de beschikbare betalingskredieten van 149,7 miljard EUR. Rekening houdend met aanvullende betalingen van 98,2 miljard EUR uit bestemmingsontvangsten (voornamelijk NGEU en REPowerEU), plus 2,7 miljard EUR aan overdrachten en bedragen die opnieuw beschikbaar zijn gesteld, bedroegen de totale betalingen in 2024 247,0 miljard EUR. Binnen de begroting voor betalingen werd 89,6 % van de totale betalingskredieten ad 275,8 miljard EUR besteed.

Absorptie van fondsen onder gedeeld beheer: MFK 2014-2020 bijna afgerond, terwijl de niveaus van het MFK 2021-2027 laag blijven**De absorptie van de ESIF 2014-2020 bedroeg 97 %, waarbij 21 lidstaten meer dan 95 % absorbeerden**

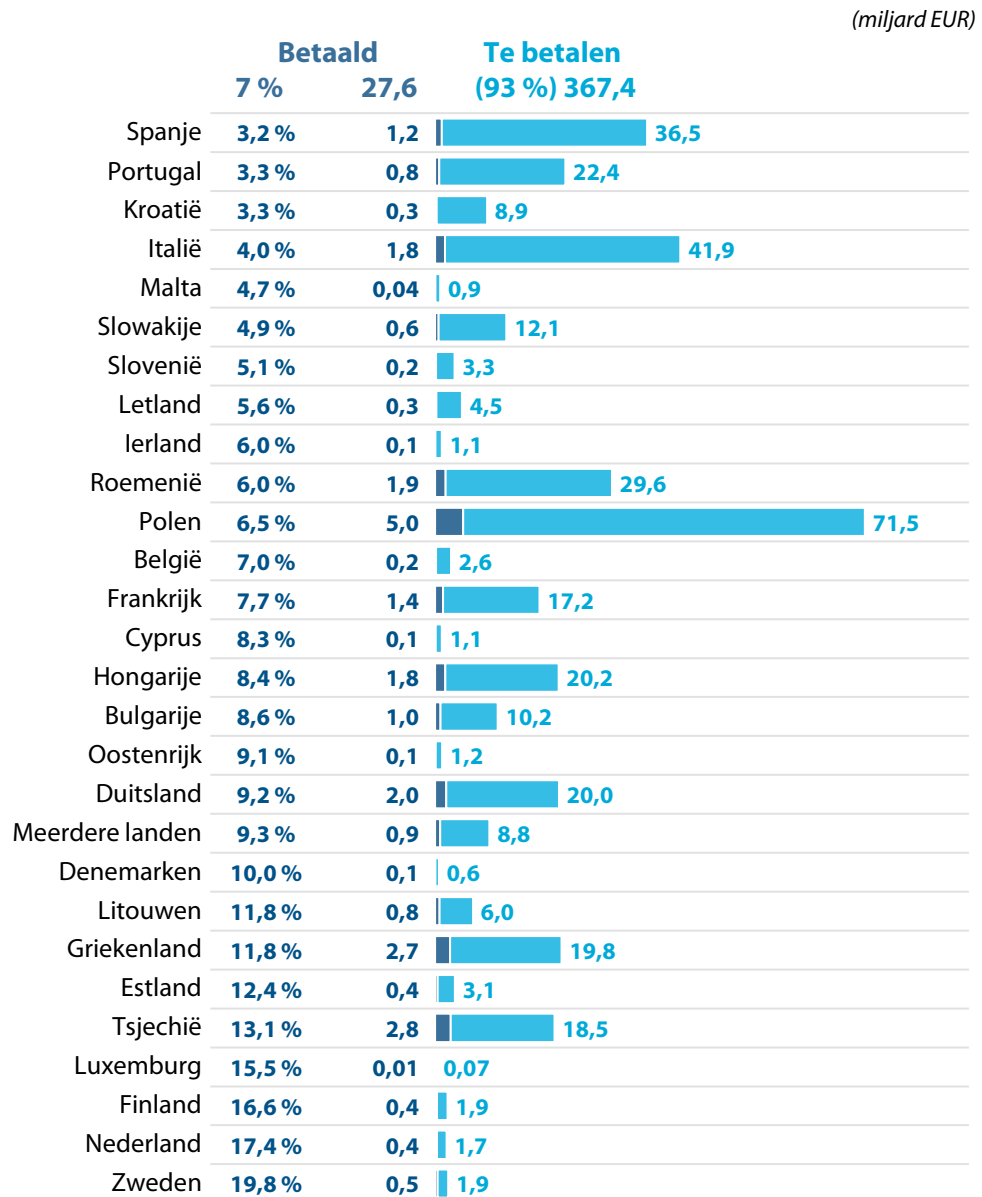
Eind 2024 bedroegen de totale betalingen voor de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESIF) 475,2 miljard EUR, ofwel 97 % van de totale beschikbare middelen (489,9 miljard EUR). De betalingen in 2024 bedroegen 27,3 miljard EUR. Verdere vooruitgang met de ESIF-betalingen in 2024 heeft ertoe geleid dat 21 lidstaten eind 2024 meer dan 95 % van hun toegewezen ESI-fondsen hadden geabsorbeerd.

Absorptie van fondsen onder gedeeld beheer voor de periode 2021-2027 in het kader van de GB-verordening blijft laag

In 2024 bedroegen de jaarlijkse betalingen voor de fondsen onder gedeeld beheer in het kader van de verordening gemeenschappelijke bepalingen (GB-verordening)² 14,7 miljard EUR (2023: 6,3 miljard EUR), waarvan 5,2 miljard EUR voorfinancieringsbetalingen waren (2023: 4,1 miljard EUR) en 9,5 miljard EUR tussentijdse betalingen (2023: 2,2 miljard EUR). Eind 2024 bedroegen de betalingen in totaal 27,6 miljard EUR, ofwel slechts 7 % van het bedrag voor deze fondsen in het MFK 2021-2027 (395 miljard EUR). In [figuur 7](#) wordt het absorptiepercentage van elke lidstaat weergegeven.

² Verordening (EU) 2021/1060.

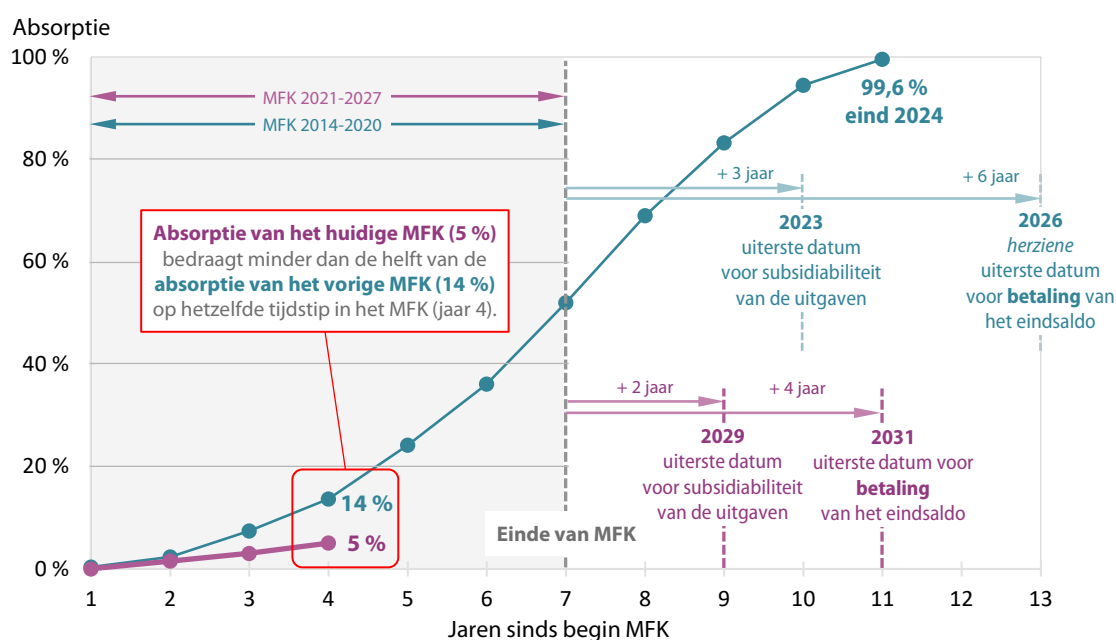
Figuur 7 — Absorptiepercentages per lidstaat van de fondsen onder gedeeld beheer voor de periode 2021-2027 in het kader van de GB-verordening, per eind 2024

Bron: ERK, op basis van het [opendataplatform van de Commissie](#) per 6 januari 2025.

De uitvoering van de cohesiebeidsfondsen (EFRO, CF, ESF+), goed voor meer dan 90 % van de fondsen onder gedeeld beheer in het kader van de GB-verordening voor de periode 2021-2027, bleef laag. Wanneer we de uitvoering (van voorfinanciering en tussentijdse betalingen) vergelijken met de voorgaande programmeringsperiode (zie [figuur 8](#)), bedroeg het totale absorptiepercentage van deze drie fondsen eind 2024 slechts 5 %, ten opzichte van 14 % op het vergelijkbare punt van het vorige MFK (eind 2017). Aangezien het einde van de subsidiabiliteitsperiode voor de onderliggende uitgaven³ en de uiterste datum voor de betaling van het eindsaldo⁴ voor het MFK 2021-2027 een jaar eerder zijn vastgelegd dan in de voorgaande programmeringsperiode, zal de druk om EU-middelen te absorberen verder toenemen.

Figuur 8 — Uitvoering van de cohesiefondsen in het vierde jaar: het percentage van het huidige MFK bedraagt minder dan de helft van het percentage van het vorige MFK

Opmerking: Met inbegrip van voorfinanciering en tussentijdse betalingen.

Bron: ERK, op basis van het [opendataplatform van de Commissie](#) per 6 januari 2025.

³ Artikel 63, lid 2, van [Verordening \(EU\) 2021/1060](#).

⁴ Ibid., artikel 102, lid 5.

Elfpo-betalingen in het kader van het nieuwe GLB zijn in 2024 versneld

Sinds 2023 valt het Elfpo onder de nieuwe verordeningen betreffende het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB)⁵. Eind 2024⁶ bedroegen de Elfpo-betalingen 6,3 miljard EUR (2023: 0,7 miljard EUR), met een absorptiepercentage van 9,5 % ten opzichte van 1 % in 2023.

De uitvoering van RRF-subsidies was lager dan verwacht, maar de absorptie van NGEU-aanvullingen is in 2024 versneld

De jaarlijkse betalingen van RRF-subsidies bedroegen in 2024 in totaal 55,9 miljard EUR, waarvan 7,9 miljard EUR werd gefinancierd uit REPowerEU en 48,0 miljard EUR uit NGEU-subsidies. De jaarlijkse betalingen voor uit NGEU gefinancierde RRF-subsidies bedroegen slechts de helft van wat de Commissie in juni 2023 had verwacht (96 miljard EUR)⁷. In december 2024 hadden 15 lidstaten echter betalingsverzoeken ingediend voor een totaalbedrag van 58,5 miljard EUR⁸. Met betalingen tegen eind 2024 van 197,5 miljard EUR van de 358,9 miljard EUR aan gedane vastleggingen blijft er in totaal maximaal 161,4 miljard EUR aan RRF-subsidies beschikbaar om eind 2026 te worden betaald. [Figuur 9](#) toont de verschillen in de mate waarin de lidstaten tot dusver RRF-subsidies hebben geabsorbeerd.

⁵ Verordening (EU) 2021/2115 en Verordening (EU) 2021/2116.

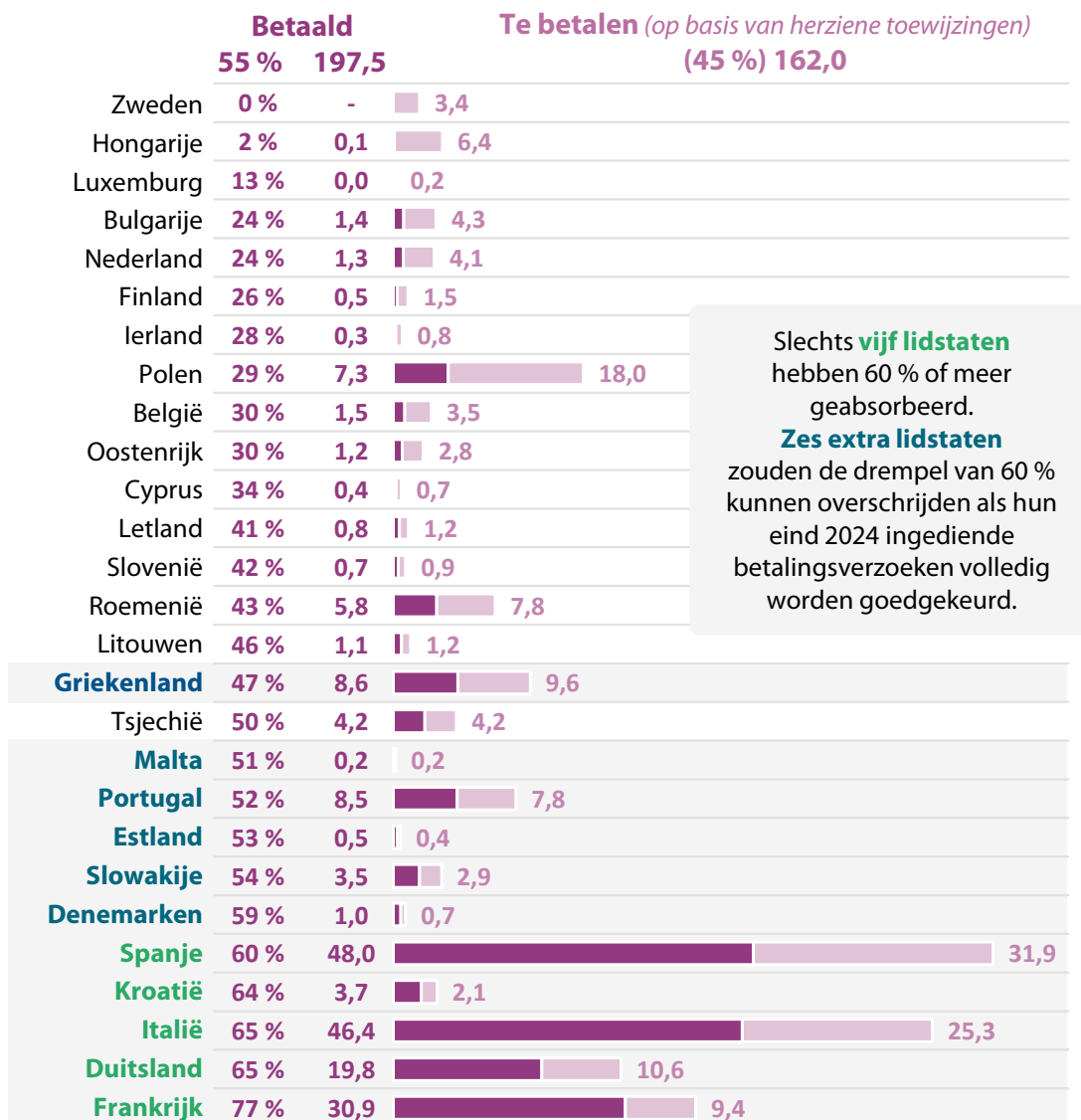
⁶ Opendataplatform van de Commissie per 31 maart 2025.

⁷ COM(2023) 390 final, tabel 3.

⁸ Recovery and Resilience Scoreboard van de Commissie [Timeline](#).

Figuur 9 — Betaalde RRF-subsidies en te betalen bedragen op basis van herziene toewijzingen per lidstaat, per eind 2024

(in miljard EUR)

Opmerking: Administratieve uitgaven zijn niet inbegrepen.

Het te betalen bedrag is gebaseerd op herziene toewijzing, met inbegrip van 0,6 miljard EUR, welk bedrag tegen eind 2026 moet zijn vastgelegd.

Zweden heeft in december 2024 zijn eerste betalingsverzoek (1,6 miljard EUR) ingediend. Hongarije heeft alleen voorfinanciering ontvangen en heeft nog geen betalingsverzoek ingediend.

Bron: ERK, op basis van het [RRF-scorebord](#) en op basis van andere gegevens van de Commissie.

De totale vastleggingen van NGEU-aanvullingen op MFK-programma's bedragen 82,9 miljard EUR⁹. De jaarlijkse betalingen van NGEU-aanvullingen op bestaande MFK-programma's bedroegen 24,6 miljard EUR in 2024, wat een aanzienlijke toename betekent ten opzichte van voorgaande jaren (2023: 19,0 miljard EUR). Hierdoor kunnen tot eind 2026 betalingen tot 16 miljard EUR worden verricht.

Totale niet-afgewikkelde vastleggingen begonnen in 2024 te dalen, maar trager dan verwacht

Niet-afgewikkelde vastleggingen zijn de som van de vastleggingen die zijn gedaan maar nog niet zijn betaald. Eind 2024 bedroegen de totale niet-afgewikkelde vastleggingen — die in de volgende jaren zullen moeten worden betaald tenzij ze worden vrijgemaakt — 507,4 miljard EUR, waarvan 166,3 miljard EUR verband hield met financiering met NGEU-subsidies. Hoewel de niet-afgewikkelde vastleggingen lager waren dan de recordhoogte van 543 miljard EUR in 2023, lag het totaal nog steeds 33,5 miljard EUR boven de raming door de Commissie van juni 2024 van 473,9 miljard EUR¹⁰.

Risico's en uitdagingen

Toenemend risico op vrijmakingen en behoefte aan versnelde uitvoering

In 2024 raamde de Commissie de vrijmakingen voor de periode 2025-2027 op 8,8 miljard EUR¹¹ (prognose 2023: 8,1 miljard EUR voor 2024-2027¹²). Deze stijging van de geraamde vrijmakingen was voornamelijk het gevolg van de cohesieprogramma's in het kader van het huidige MFK en van het Elfpo. Elfpo-vrijmakingen worden verwacht wanneer de programma's van het vorige MFK in 2026 worden afgesloten, terwijl voor de cohesieprogramma's voor het MFK 2021-2027 vanaf 2027 aanzienlijke risico's op vrijmakingen bestaan.

Voor het CF, het EFRO en het ESF+ raamt de Commissie in totaal 2,7 miljard EUR aan vrijmakingen. Wij merken echter op dat de Commissie op 1 april 2025 twee wetgevingsvoorstellen heeft ingediend met betrekking tot de verordeningen inzake de fondsen van het cohesiebeleid voor de programmeringsperiode 2021-2027¹³ die, onder bepaalde omstandigheden, het risico op vrijmaking van deze middelen zouden kunnen verminderen.

Risico's voor de tijdige absorptie van RRF-middelen

Eind 2024 bedroegen de RRF-subsidiebetalingen aan de lidstaten in totaal 197,5 miljard EUR (55 % van het beschikbare totaal). Deze betalingen weerspiegelen echter niet noodzakelijkerwijs het aantal of het belang van de mijlpalen en streefdoelen die de lidstaten hebben bereikt. Bovendien verschilt de verhouding tussen ontvangen middelen en bereikte mijlpalen van lidstaat tot lidstaat.

⁹ Jaarverslag 2023, paragraaf 2.26.

¹⁰ COM(2024) 276 final, tabel 4.

¹¹ COM(2024) 276 final, tabel 2.

¹² COM(2023) 390 final, tabel 2.

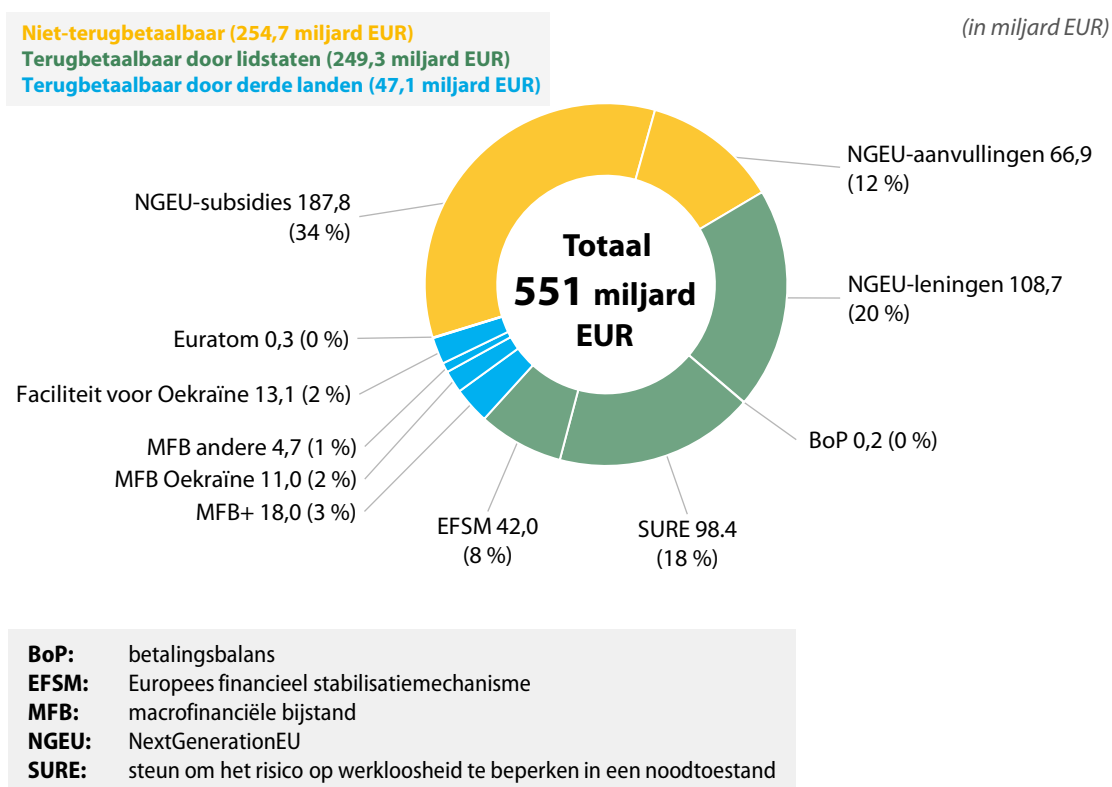
¹³ COM(2025) 123 final en COM(2025) 164 final.

In een speciaal verslag over de RRF in 2024¹⁴ concludeerden we dat er tijdens de tweede helft van de uitvoering van de RRF risico's bestonden voor de tijdige absorptie en de voltooiing van maatregelen. Daarnaast vormt de concentratie van mijlpalen en streefdoelen tijdens deze fase (met name voor investeringen) een aanzienlijk risico voor volledige absorptie, aangezien investeringen doorgaans langere uitvoeringstermijnen vereisen.

In toekomstige MFK's moet rekening worden gehouden met de toenemende lasten die voortvloeien uit NGEU-leningsverplichtingen

Voor onze analyse van EU-schuld onderzochten we de leningen op de financiële markten, die voornamelijk bestaan uit langlopende obligaties. Met deze leningen wordt NGEU en financiële bijstand aan lidstaten en derde landen gefinancierd. In [figuur 10](#) wordt een uitsplitsing weergegeven van EU-programma's die worden gefinancierd door EU-leningen.

Figuur 10 — Programma's die worden gefinancierd door uitstaande EU-leningen, per eind 2024

Opmerking: De bedragen omvatten niet het deel van RRF-subsidies dat door de BAR of het ETS wordt gefinancierd.

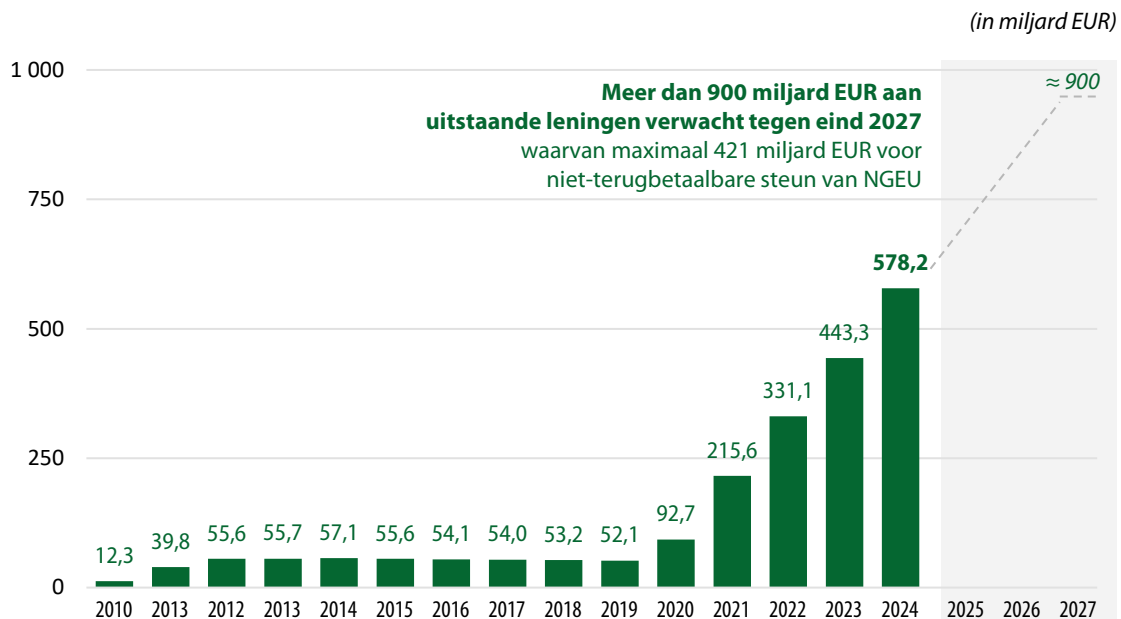
Bron: ERK, op basis van de geconsolideerde jaarrekening 2024 van de EU.

¹⁴ Speciaal verslag 13/2024.

Opgenomen EU-lening in 2024 met meer dan 30 % gestegen

De afgelopen vijf jaar heeft de Commissie de uitgifte van obligaties aanzienlijk verhoogd, aangezien zij afhankelijk was van kapitaalmarkten om grotere programma's, zoals SURE en NGEU, te financieren. Tegen 2027 zouden de uitstaande EU-leningen meer dan 900 miljard EUR kunnen bedragen, bijna tien keer het niveau van 2020 vóór NGEU (zie [figuur 11](#)).

Figuur 11 — Uitstaande EU-obligaties sinds 2010

Opmerking: Uitgifte van EU-obligaties tegen de nominale brutowaarde van de schuld. EU-schuldpapieren (23,1 miljard EUR) niet meegerekend.

Bron: ERK, op basis van de geconsolideerde jaarrekening 2024 van de EU en door de Commissie verstrekte informatie.

Terugbetaling van NGEU-leningen wordt uitgesteld tot toekomstige MFK's

Het NGEU-programma is opgezet om de lidstaten tot 712 miljard EUR aan financiering te verstrekken, waarvan maximaal 291 miljard EUR voor RRF-leningen en maximaal 421 miljard EUR voor niet-terugbetaalbare NGEU-steun. Eind 2024 had de EU 363,5 miljard EUR uitbetaald. De EU kan in het kader van NGEU nog vóór eind 2026 maximaal 348,5 miljard EUR opnemen. Na die datum moet het opnemen van leningen strikt worden beperkt tot herfinanciering¹⁵.

¹⁵ Overweging 18 van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053.

Indien er in het begrotingsonderdeel nog ongebruikte kredieten beschikbaar zijn om de financieringskosten van NGEU te dekken, kan de aflossing van NGEU-leningen vóór eind 2027 van start gaan. Anders moet de terugbetaling in 2028 beginnen en uiterlijk in 2058 zijn voltooid¹⁶. Het leeuwendeel van de terugbetalingen wordt daarom uitgesteld tot toekomstige MFK's, omdat het terugbetalingsschema stabiel en voorspelbaar moet zijn. De jaarlijkse terugbetalingen van NGEU-leningen belopen niet meer dan 7,5 % van het maximumbedrag aan niet terug te betalen NGEU-steun¹⁷ (d.w.z. 31,6 miljard EUR per jaar).

De verwachte NGEU-financieringskosten voor het huidige MFK zijn in 2024 naar beneden bijgesteld, maar kunnen nog steeds tweemaal hoger uitvallen dan de oorspronkelijke ramingen

De algehele toewijzing die in 2020 voor het MFK 2021-2027 is overeengekomen voor de financieringskosten van NGEU bedroeg 14,9 miljard EUR onder MFK-rubriek 2b voor de financiering van de rente- en couponbetalingen voor NGEU-leningen¹⁸. De ramingen voor 2020 waren gebaseerd op verwachte rentetarieven voor leningen tussen 0,55 % in 2021 en 1,15 % in 2027¹⁹. De werkelijke rentetarieven stegen echter aanzienlijk²⁰, wat een negatief effect heeft gehad op de marginale financieringskosten van de EU. De financieringskosten bereikten een recordhoogte van 3,63 % in 2023, ten opzichte van 0,15 % in 2021. In de eerste helft van 2024²¹ zijn deze kosten weer gaan dalen.

De totale rente-uitgaven in het huidige MFK zouden dus kunnen schommelen tussen 29 miljard EUR en 30,4 miljard EUR, ongeveer het dubbele van de oorspronkelijke raming door de Commissie van 14,9 miljard EUR²². In een briefing uit 2024, in opdracht van het Europees Parlement²³, werd geschat dat de totale rentebetalingen voor de niet-terugbetaalbare NGEU-steun in het volgende MFK (2028-2034) zouden kunnen schommelen tussen 70,9 miljard EUR en 73,8 miljard EUR.

De EU-leningen, al dan niet in verband met NGEU, zullen naar verwachting tot het einde van het huidige MFK aanzienlijk toenemen, waarbij het grootste deel van de terugbetalingen wordt uitgesteld tot toekomstige MFK's. Om de duurzaamheid van toekomstige MFK's te waarborgen, zal rekening moeten worden gehouden met de toenemende lasten van leningsverplichtingen, de beschikbaarheid van adequate garanties en de noodzaak om voldoende middelen voor de uitvoering van EU-programma's te waarborgen. Het terugbetalingsschema voor leningen voor niet-terugbetaalbare steun van NGEU kan van invloed zijn op hun totale betalingskredieten van toekomstige MFK's, onverminderd hun omvang.

¹⁶ Artikel 5 van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Statement of estimates of the European Commission for the financial year 2024 (hoofdstuk Financial Programming 2025-2027, blz. 9).

¹⁹ Briefing Revision of the EU's long-term budget for 2021 to 2027 door de Onderzoeksdienst van het Europees Parlement, blz. 7.

²⁰ De website van de Europese Centrale Bank: Key ECB interest rates.

²¹ COM(2025) 70 final.

²² Statement of estimates of the European Commission for the financial year 2024 (hoofdstuk "Financial Programming 2025-2027", blz. 9).

²³ Bruegel, Management of debt liabilities in the EU budget under the post-2027 MFF.

Uit de EU-begroting is tijdens de Russische aanvalsoorlog verdere steun aan Oekraïne verstrekt

Volgens de Commissie hadden de EU en haar lidstaten tegen eind 2024 meer dan 130 miljard EUR aan steun voor Oekraïne en zijn bevolking gemobiliseerd sinds het begin van de Russische aanvalsoorlog.

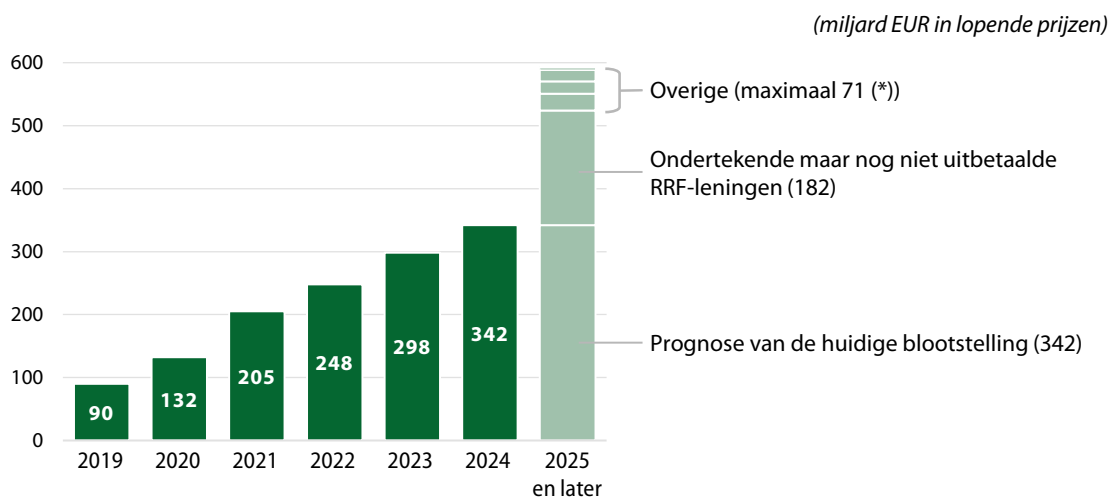
Eind 2024 bedroegen de goedgekeurde leningen aan Oekraïne — zowel uitstaande als nog uit te betalen leningen — maximaal 80,1 miljard EUR, waarvan 42,1 miljard EUR was uitbetaald.

Blootstelling van de EU-begroting blijft toenemen

De blootstelling van de EU-begroting bedroeg eind 2024 in totaal 342 miljard EUR. Dit is een stijging van 14,8 % ten opzichte van eind 2023, toen deze 298,0 miljard EUR bedroeg.

De blootstelling van de EU-begroting zal naar verwachting verder stijgen, tot 567 miljard EUR in 2027 (zie [figuur 12](#)).

Figuur 12 — Eerdere en verwachte blootstelling van de EU-begroting

(*) Overige maximaal 71:

- Begrotingsgaranties voor ondertekende maar nog niet uitbetaalde operaties (maximaal 27)
- Faciliteit voor Oekraïne (maximaal 19,9)
- Samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne (maximaal 18,1)
- Faciliteit voor de Westelijke Balkan (maximaal 4)
- Faciliteit voor Moldavië (maximaal 1,5)
- Macrofinanciële bijstand aan Jordanië (maximaal 0,5)

Opmerking: In de figuur wordt vanaf 2025 geen rekening gehouden met de terugbetaling van leningen die in 2025-2027 vervallen.

Bron: ERK, op basis van de geconsolideerde jaarrekening 2024 van de EU.

Wat wij aanbevelen

We bevelen aan dat de Commissie:

- ervoor zorgt dat bij de terugbetaling van NGEU rekening wordt gehouden met de uitvoering van EU-programma's. De Commissie moet geschikte tijdschema's voor de terugbetaling van leningen voor niet-terugbetaalbare steun van NGEU opstellen en uitvoeren, aldus rekening houdend met de uitvoering van de bestaande en toekomstige EU-programma's.

*Wilt u meer weten? De volledige tekst van hoofdstuk 2 van ons jaarverslag van 2024 is te vinden op onze **website** (eca.europa.eu).*

Resultaten behalen met de EU-begroting

Wat we controleerden

Dit jaar worden in ons hoofdstuk over prestaties de volgende onderwerpen behandeld:

- o deel 1 — resultaten en kernboodschappen uit onze speciale verslagen van 2024 over prestaties, alsmede gerelateerde informatie van de Commissie en de begrotings- en wetgevingsautoriteiten (het Europees Parlement en de Raad);
- o deel 2 — analyse van de wijze waarop de Commissie in haar AMPR 2023 prestatie-informatie heeft gerapporteerd voor rubriek 1 van het meerjarig financieel kader (MFK) “Eengemaakte markt, innovatie en digitaal beleid”;
- o deel 3 — de uitvoering van de aanbevelingen in ons [Verslag betreffende de prestaties van de EU-begroting — Stand van zaken eind 2021](#).

Wat we constateerden

Deel 1 — Resultaten van onze doelmatigheidscontroles: kernboodschappen

In onze speciale verslagen onderzoeken we in hoeverre de beginselen van goed financieel beheer²⁴ zijn toegepast bij de uitvoering van de EU-begroting. Ze zijn gericht op belangrijke prestatie- en nalevingsdoelstellingen. In 2024 publiceerden we 28 speciale verslagen over veel van de uitdagingen waarmee de EU wordt geconfronteerd op haar verschillende uitgaven- en beleidsterreinen.

Onze controlewerkzaamheden waren gericht op de volgende gebieden, die prioriteiten zijn in onze strategie voor 2021-2025: de EU-respons op het herstel na de crisis; de versterking van het economische concurrentievermogen van de EU ten behoeve van alle burgers; de weerbaarheid tegen bedreigingen van de veiligheid van de EU en de eerbiediging van de Europese waarden van vrijheid, democratie en de rechtsstaat; klimaatverandering, milieu en natuurlijke hulpbronnen, en het begrotingsbeleid en de overheidsfinanciën in de EU.

Figuur 13 geeft een overzicht van alle speciale verslagen die we in 2024 hebben gepubliceerd, per strategisch gebied.

²⁴ Artikel 33 van het [Financieel Reglement dat van toepassing is op de algemene begroting van de Unie](#), september 2024.

Figuur 13 — Strategische gebieden van de ERK waarover in 2024 speciale verslagen zijn opgesteld

 EU-respons op herstel na de crisis	▪ SV 12/2024: De EU-respons op de COVID-19-pandemie ▪ SV 13/2024: Absorptie van middelen uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit ▪ SV 25/2024: Digitalisering van de gezondheidszorg
 Concurrentie- vermogen	▪ SV 04/2024: Verwezenlijking van de EU-doelstellingen voor verkeersveiligheid ▪ SV 08/2024: EU-ambitie op het gebied van artificiële intelligentie ▪ SV 10/2024: De erkenning van beroepskwalificaties in de EU ▪ SV 11/2024: Het industriebeleid van de EU inzake hernieuwbare waterstof ▪ SV 21/2024: Staatssteun in tijden van crisis ▪ SV 23/2024: Voedseletikettering in de EU
 Veerkracht en Europese waarden	▪ SV 02/2024: De coördinerende rol van de Europese Dienst voor extern optreden ▪ SV 03/2024: De rechtsstaat in de EU ▪ SV 05/2024: Het EU-transparantieregister ▪ SV 06/2024: De Faciliteit voor vluchtelingen in Turkije ▪ SV 17/2024: Het EU-trustfonds voor Afrika ▪ SV 18/2024: Financiële steun van de EU voor gezondheidszorgstelsels in geselecteerde partnerlanden ▪ SV 26/2024: Integratie van onderdanen van derde landen in de EU ▪ SV 28/2024: Handhaving van EU-wetgeving
 Klimaat- verandering, milieu en natuurlijke hulpbronnen	▪ SV 01/2024: Vermindering van kooldioxide-emissies van personenauto's ▪ SV 09/2024: Gasleveringszekerheid in de EU ▪ SV 14/2024: Groene transitie ▪ SV 15/2024: Klimaatadaptatie in de EU ▪ SV 19/2024: Biologische landbouw in de EU ▪ SV 20/2024: Plannen in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid
 Begrotingsbeleid en overheidsfinanciën	▪ SV 07/2024: Het systeem van de Commissie voor de invordering van onregelmatige EU-uitgaven ▪ SV 16/2024: EU-ontvangsten op basis van niet-gerecycled kunststof verpakkingsafval ▪ SV 22/2024: Dubbele financiering uit de EU-begroting ▪ SV 24/2024: Het ambtenarenapparaat van de EU ▪ SV 27/2024: Bestrijding van schadelijke belastingregelingen en ontwijing van vennootschapsbelasting

Bron: ERK.

Deel 2 — Prestaties van programma's onder rubriek 1 van het meerjarig financieel kader "Eengemaakte markt, innovatie en digitaal beleid"

Wij merkten het volgende op:

- Het kader voor de verslaglegging over de prestaties van de Commissie was stabiel en de verwijzingen van de Commissie naar de prestaties van MFK-rubriek 1 in haar AMPR 2023 waren in overeenstemming met de institutionele instructies. We constateerden kleine inconsistenties in de gerapporteerde gegevens.
- Over het algemeen waren de prestatie-indicatoren die voor beide perioden in de verklaringen over de prestaties van de programma's werden gerapporteerd, gebaseerd op het Smart-beginsel (specifiek, meetbaar, acceptabel, relevant, tijdgebonden). De indicatoren zijn in de periode 2021-2027 verbeterd om beter rekening te houden met het brede spectrum van de prestaties van de programma's, van input tot impact. De CEF bevat echter nog steeds geen resultaat- of impactindicatoren. In sommige gevallen waren de indicatoren moeilijk te interpreteren.
- Er waren lacunes in de traceerbaarheid van de gegevens die ten grondslag liggen aan de prestatie-indicatoren, met name voor Horizon 2020. Dit tast de betrouwbaarheid van de gegevens aanzienlijk aan. Hoewel de Commissie de wijze waarop dergelijke gegevens voor Horizon Europa werden gecontroleerd, heeft verbeterd, stelden wij nog steeds inconsistenties vast in de onderliggende gegevens.
- De gerapporteerde prestatie-indicatoren voor het EU-ruimtevaartprogramma waren niet volledig representatief voor de standpunten van de gebruikers van het programma. Verder hebben wij de Commissie eerder aanbevolen passende prestatie-indicatoren te gebruiken.
- De Commissie brengt in de verklaringen over de prestaties van de programma's verslag uit over de voortgang bij de verwezenlijking van de KPI's. Wij hadden een andere mening over de voortgang bij 19 % van de indicatoren in de steekproef van verklaringen over de prestaties van de programma's. Voor de meeste daarvan vonden we dat de resultaten minder goed vorderden dan de Commissie van mening was. Voor InvestEU had 50 % van de indicatoren in de verklaringen over de prestaties van de programma's geen streefdoel. Dit maakt het moeilijker om de voortgang bij de verwezenlijking van de programmadoelstellingen te beoordelen.
- Voor zowel Horizon 2020 als de CEF 2014-2020, programma's die bijna zijn afgerond, zijn wij van mening dat minder dan de helft van de prestatie-indicatoren aangeeft dat resultaten zijn behaald of op schema liggen.
- Wat de programma's voor de periode 2021-2027 betreft, en voor de indicatoren waarvoor gegevens beschikbaar zijn, ligt de voortgang voor Horizon Europa, de CEF en het EU-ruimtevaartprogramma op schema of is deze matig. Voor InvestEU hadden de meeste indicatoren geen streefdoelen, zodat deze niet kunnen worden gebruikt om de voortgang te beoordelen.

Wat wij aanbevelen

De Commissie moet:

- de traceerbaarheid van gegevens ter ondersteuning van de rapportage van kernprestatie-indicatoren verder blijven verbeteren;
- de monitoring van indicatoren verbeteren;
- de beoordeling van kernprestatie-indicatoren verbeteren.

Deel 3 — Follow-up van de aanbevelingen in ons verslag betreffende de prestaties van de EU-begroting — stand van zaken eind 2021

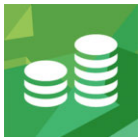
Dit deel bevat informatie over de follow-up van de aanbevelingen in ons verslag betreffende de prestaties van de EU-begroting over het begrotingsjaar 2021.

Aan twee van de zes subaanbevelingen moest dit jaar gevolg worden gegeven. Wij stelden vast dat één daarvan volledig was uitgevoerd, terwijl de andere in de meeste opzichten was uitgevoerd. De streefdata voor de vier resterende subaanbevelingen hingen samen met de voorbereiding van het MFK voor de periode na 2027, die ten tijde van onze controle nog gaande was. Voor drie daarvan konden wij de voortgang van de uitvoering beoordelen en constateerden we dat deze al in de meeste opzichten waren uitgevoerd.

De Commissie is van mening dat het nieuwe boekhoudsysteem Summa betere technische mogelijkheden biedt om uitgaven in verband met horizontale prioriteiten te traceren. Voor het volgende MFK en alvorens de tratering van dergelijke uitgaven uit te breiden, is de Commissie voornemens zowel de relevantie als de kosten en baten van nieuwe IT-ontwikkelingen te beoordelen. Momenteel worden, in overeenstemming met de onderliggende wettelijke vereisten van de desbetreffende programma's, alleen klimaatuitgaven automatisch getraceerd en gerapporteerd door het boekhoudsysteem. Voor de andere horizontale prioriteiten, zoals biodiversiteit, digitalisering en gender, vertrouwt de Commissie op handmatig ingevoerde gegevens, wat een tijdrovend en foutgevoelig proces is.

*Wilt u meer weten? De volledige tekst van hoofdstuk 3 van ons jaarverslag van 2024 is te vinden op onze **website** (eca.europa.eu).*

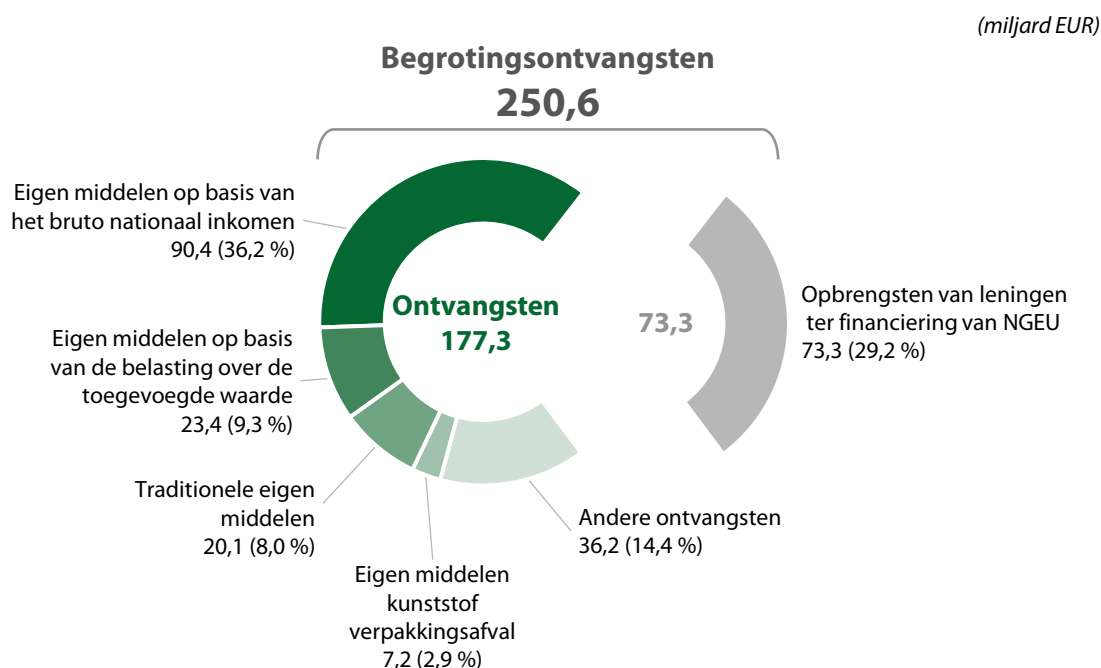
Ontvangsten

Totaal: 250,6 miljard EUR

Wat we controleerden

Onze controle betrof de ontvangstenzijde van de EU-begroting, waarmee de EU-uitgaven worden gefinancierd. We onderzochten geselecteerde essentiële controlesystemen voor het beheer van eigen middelen en een steekproef van ontvangstenverrichtingen.

Figuur 14 — Ontvangsten — overzicht 2024*

* Het totaalbedrag van 250,6 miljard EUR vertegenwoordigt de ontvangsten van de EU in de verslagen over de uitvoering van de begroting 2024, die zijn gebaseerd op de gewijzigde beginselen van de kasboekhouding. Het bedrag van 175,8 miljard EUR dat in de staat van de financiële resultaten voor 2024 wordt weergegeven, wordt op transactiebasis berekend. De opbrengsten van leningen ter financiering van NGEU worden overeenkomstig Verordening (EU) 2020/2094 als ontvangsten opgenomen in de verslagen over de uitvoering van de begroting, maar worden overeenkomstig de boekhoudregels niet als ontvangsten opgenomen in de staat van de financiële resultaten.

Bron: ERK, op basis van gegevens uit de geconsolideerde jaarrekening 2024 van de Europese Unie.

De **eigen middelen op basis van het bni (bruto nationaal inkomen) van de lidstaten** maakt 36 % uit van de ontvangsten van de EU in 2024, terwijl de eigen middelen op basis van de **belasting over de toegevoegde waarde (btw)** 9 % bedraagt. Deze bijdragen worden berekend op basis van macro-economische statistieken en schattingen die afkomstig zijn van de lidstaten. **Traditionele eigen middelen (TEM)**, die bestaan uit douanerechten op de invoer die namens de EU door de lidstaten worden geïnd, zijn goed voor nog eens 8 % van de EU-ontvangsten.

De eigen middelen op basis van **niet-gerecycled kunststof verpakkingsafval (eigen middelen op basis van kunststoffen)** zijn goed voor 3 % van de ontvangsten van de EU. Deze worden berekend door de toepassing van een uniform percentage op het gewicht van niet-gerecycled kunststof verpakkingsafval dat in elke lidstaat wordt gegenereerd.

Bedragen die zijn geleend om niet-terugbetaalbare financiële steun aan lidstaten in het kader van de NGEU te financieren, zijn goed voor 29 % van de EU-ontvangsten. Andere belangrijke bronnen zijn bijdragen en terugbetalingen met betrekking tot EU-overeenkomsten en -programma's, die 11 % van de EU-ontvangsten uitmaken. Het gaat hierbij onder meer om terugvorderingen van lidstaten op het gebied van Cohesie, veerkracht en waarden en Eengemaakte markt, innovatie en digitaal beleid, alsmede bijdragen van niet-EU-landen aan EU-programma's en -activiteiten.

Wat we constateerden

Regelmatigheid van de verrichtingen

Gecontroleerd bedrag	Komen hierin materiële fouten voor?
250,6 miljard EUR	Nee — geen materiële fouten in 2024

Onderzoek van elementen van de interne beheersingssystemen

Over het geheel genomen wijst de controle-informatie erop dat de ontvangsten geen materieel foutenpercentage vertoonden. De door ons onderzochte systemen voor ontvangsten waren over het geheel genomen doeltreffend. Sommige elementen van de controlesystemen voor het beheer van punten van voorbehoud inzake btw en openstaande punten inzake TEM waren echter gedeeltelijk doeltreffend. Daarnaast waren de verstrekking van informatie over punten van voorbehoud inzake bni en de rapportage van gegevens over de eigen middelen op basis van kunststof verpakingsafval, alsook enkele elementen van de voornaamste interne TEM-controles die we in drie lidstaten hebben beoordeeld, gedeeltelijk doeltreffend.

We constateerden een aanzienlijke vermindering van het aantal openstaande punten van voorbehoud inzake btw en openstaande punten inzake TEM. Sommige daarvan zijn echter al meer dan vijf jaar onopgelost.

Hoewel de Commissie de bni-verificatiecyclus 2020-2024 volgens plan heeft afgesloten, constateerden we dat sommige lidstaten de nodige informatie over openstaande punten van voorbehoud niet tijdig verstrekken.

Wij merkten op dat sommige lidstaten gegevens over kunststof verpakingsafval verstrekken die op basis van slechts één methode zijn verzameld. Veel van degenen die gegevens verstrekken die met twee methoden zijn berekend, stemmen de resultaten niet op elkaar af. Dit is niet in overeenstemming met de EU-voorschriften. De verificatie van de gegevens door de Commissie is aan de gang, waarbij met name punten van voorbehoud worden gemaakt die betrekking hebben op de twee compilatiemethoden.

We troffen tekortkomingen aan in het beheer en de boekhouding van TEM in de drie door ons bezochte lidstaten. De Commissie blijft in veel lidstaten tekortkomingen op dit gebied opsporen en rapporteren.

Overige kwesties

We stelden ook risico's vast voor de tijdige uitvoering van de douaneherforming en constateerden dat in het eerste evaluatieverslag van de Commissie over de herforming van de eigen middelen op basis van de btw geen rekening werd gehouden met de impact ervan op de bijdragen van de lidstaten. Deze kwesties hebben geen invloed op ons controleoordeel over de regelmatigheid van de ontvangsten, aangezien zij niet rechtstreeks verband houden met de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen.

Totdat de douaneherforming is goedgekeurd en uitgevoerd, zullen de tekortkomingen die we eerder hebben vastgesteld, blijven bestaan. Wij merkten op dat de Commissie ondanks de omvang en complexiteit van het project geen plan had ontwikkeld om de uitvoering van de herforming voor te bereiden.

Wat wij aanbevelen

De Commissie moet haar acties intensiveren om te zorgen voor een tijdige uitvoering van de douaneherforming, en zodra deze is goedgekeurd, door een plan op te stellen met gedetailleerde tijdschema's en door verantwoordelijkheden toe te wijzen voor de monitoring van de voortgang op het gebied van:

- o de oprichting en de initiële werkzaamheden van de EU-douaneautoriteit totdat deze over de operationele capaciteit beschikt om haar eigen begroting uit te voeren;
- o de ontwikkeling, de uitvoering en het onderhoud van de EU-douanedatahub.

Wilt u meer weten? De volledige tekst van hoofdstuk 4 van ons jaarverslag van 2024 is te vinden op onze **website** (eca.europa.eu).

Eengemaakte markt, innovatie en digitaal beleid

Totaal: 25,9 miljard EUR (13,5 % van de EU-begrotingsuitgaven)

Wat we controleerden

De in het kader van MFK-rubriek 1 “Eengemaakte markt, innovatie en digitaal beleid” gefinancierde programma’s zijn divers en gericht op de financiering van projecten die onder meer bijdragen tot onderzoek en innovatie, de ontwikkeling van Europese infrastructuur in de vervoers-, energie- en digitale sectoren, communicatie, digitale transformatie en de eengemaakte markt, en het ruimtevaartbeleid.

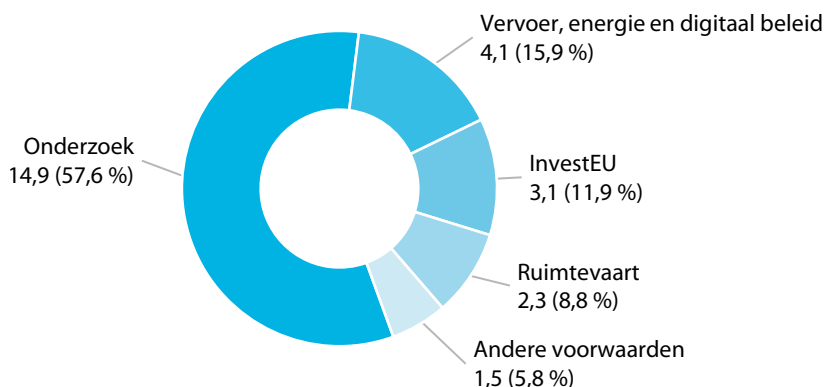
De belangrijkste programma’s voor onderzoek en innovatie zijn Horizon Europa voor de periode 2021-2027 en de voorloper daarvan, Horizon 2020 voor de periode 2014-2020. In 2024 was dit laatste programma goed voor ongeveer twee derde van de door ons gecontroleerde onderzoeksverrichtingen.

MFK 1 financiert ook infrastructuurprojecten zoals de Connecting Europe Facility (CEF), het InvestEU-fonds en de ruimtevaartprogramma’s, waaronder Galileo (het wereldwijde satellietnavigatiesysteem van de EU), het European Geostationary Navigation Overlay Service (Egnos) en Copernicus, het programma van de EU voor aardobservatie en -monitoring.

Figuur 15 — Betalingen

(miljard EUR)

Betalingen in 2024, uitgesplitst naar fonds

Bron: ERK, op basis van gegevens uit de geconsolideerde jaarrekening 2024 van de Europese Unie.

In 2024 werd op dit terrein 19 miljard EUR aan een controle onderworpen. De meeste uitgaven voor de programma’s in deze rubriek worden rechtstreeks beheerd door de Commissie, onder meer via uitvoerende agentschappen. De resterende delen van de begroting onder MFK-rubriek 1 worden uitgevoerd door gemeenschappelijke ondernemingen en gedecentraliseerde agentschappen. De uitgaven voor onderzoek in het kader van de Horizon-programma’s en de CEF worden grotendeels in de vorm van subsidies verstrekt aan publieke of particuliere begunstigden die aan projecten deelnemen. In eerste instantie verstrekt de Commissie voorfinanciering aan begunstigden na de ondertekening van een subsidieovereenkomst. Wanneer subsidies worden gebruikt ter vergoeding van daadwerkelijk gemaakte kosten, de meest voorkomende vorm van financiering op het gebied van onderzoek, melden de begunstigden hun werkelijke kosten en ontvangen zij een overeenkomstige vergoeding. In het geval van forfaitaire subsidies ontvangen de begunstigden voor elk voltooid werkpakket een vooraf vastgesteld forfaitair bedrag, ongeacht de werkelijk gemaakte kosten, d.w.z. dat de financiële steun wordt betaald bij de voltooiing van een werkpakket.

De ruimtevaartprogramma's worden over het algemeen indirect beheerd door specifieke uitvoeringsorganen (zoals het Europees Ruimteagentschap en het Agentschap van de EU voor het ruimtevaartprogramma), die op basis van hun werkelijke uitgaven voor de programma's een vergoeding ontvangen. De financieringsinstrumenten (d.w.z. leningen, garanties en investeringen in eigen vermogen) in het kader van het InvestEU-programma worden voornamelijk uitgevoerd door de Europese Investeringsbank of het Europees Investeringsfonds, die op hun beurt financiële intermediairs inschakelen.

Wat we constateerden

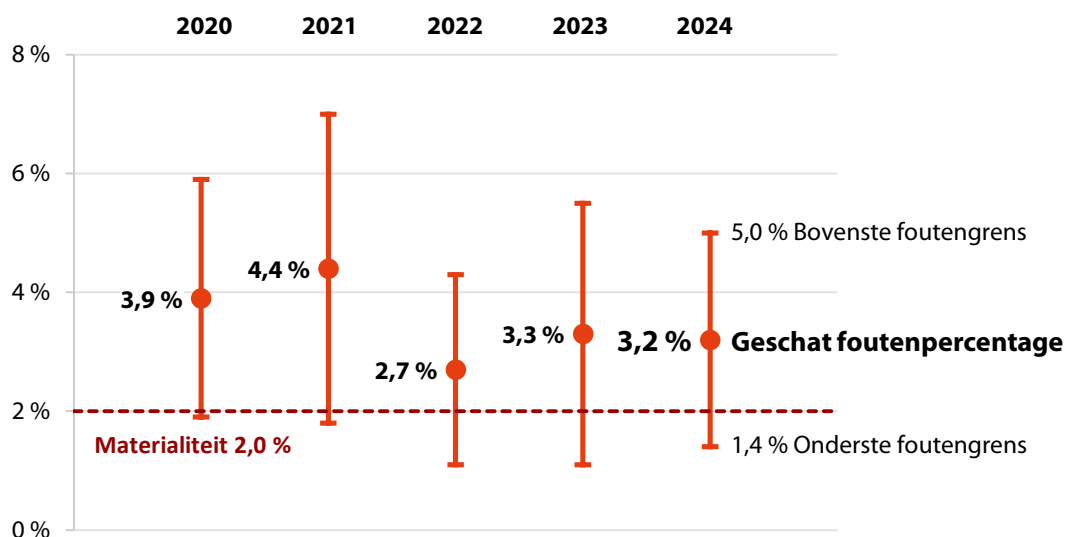
Regelmatigheid van de verrichtingen

Het aan controle onderworpen bedrag	Komen hierin materiële fouten voor?	Geschat meest waarschijnlijk foutenpercentage
19 miljard EUR	Ja	3,2 % (2023: 3,3 %)

Over het geheel genomen schatten we dat het foutenpercentage voor “Eengemaakte markt, innovatie en digitaal beleid” materieel is. In 2024 bevatten 32 (25 %) van de 127 door ons onderzochte verrichtingen fouten. Op basis van deze resultaten en de aanvullende fouten die zijn geconstateerd in verrichtingen die werden uitgevoerd door de agentschappen en de gemeenschappelijke ondernemingen van de EU en het Europees Instituut voor innovatie en technologie, schatten wij het foutenpercentage op 3,2 % (zie [figuur 16](#)).

Figuur 16 — Geschatte impact van kwantificeerbare fouten

Geschat foutenpercentage (ELE)

Bron: ERK.

Onderzoek blijft een uitgavenprogramma met een hoog risico. We troffen kwantificeerbare fouten aan in 26 van de 99 gecontroleerde onderzoeksverrichtingen als onderdeel van onze representatieve steekproef (26 %). Een groot aantal daarvan betreft personeelskosten. Onze controle bracht geen aanzienlijke verschillen aan het licht tussen Horizon 2020 en Horizon Europa wat betreft de regelmatigheid van de uitgaven, hoewel in het kader van Horizon Europa vereenvoudigingen waren ingevoerd om de kostenrapportage van begunstigden te vergemakkelijken. Bij andere programma's en activiteiten ontdekten we kwantificeerbare fouten in 2 van de 28 verrichtingen in onze steekproef (die beide betrekking hadden op de CEF).

Vereenvoudiging door forfaitaire financiering

In het kader van Horizon Europa kan de Commissie ook financiële steun verstrekken aan onderzoeksprojecten in de vorm van subsidies op basis van forfaitaire bedragen, indien deze optie in de werkprogramma's of de oproep tot het indienen van voorstellen is opgenomen. Forfaitaire financiering is overeenkomstig artikel 125 van het Financieel Reglement een vereenvoudigde kostenoptie waarvoor vooraf voor elke kostencategorie per begunstigde en per werkpakket gedetailleerde kostenramingen moeten worden ingediend. Vóór de ondertekening van de subsidieovereenkomst beoordelen de door de Commissie aangestelde deskundigen de kostenramingen door deze te vergelijken met de voorgestelde maatregelen, om na te gaan of deze redelijk zijn en niet te hoog zijn ingeschat. Vervolgens keert de Commissie het subsidiebedrag uit, op voorwaarde dat de werkpakketten volgens de beoordelingen van de deskundigen daadwerkelijk zijn uitgevoerd.

De Commissie is voornemens om uiterlijk in 2027 tot 50 % van haar begroting (toegewezen aan oproepen) in het kader van Horizon Europa in de vorm van forfaitaire financiering te verstrekken. Tot dusver zijn dergelijke middelen echter slechts in beperkte mate toegekend en maken zij slechts ongeveer 15 % uit van alle in 2024 ondertekende subsidies. Daarom controleerden we dit jaar slechts één enkele verrichting met een vast bedrag en rapporteerden we een niet-kwantificeerbare bevinding over de raming van de uitrustingskosten in het begrotingsvoorstel. Wij verwachtten dat forfaitaire financiering de komende jaren geleidelijk zal toenemen in onze steekproeven.

Evaluatie van het beheer door de Commissie van financiële steun aan derden in onderzoeksprogramma's

In het kader van de onderzoeksprogramma's wordt financiële steun aan derden gebruikt om steun te verlenen aan doorgaans kleinere projecten en entiteiten. De Commissie sluit samen met uitvoerende agentschappen subsidieovereenkomsten met één of meer als uitvoerende organen optredende begunstigden door subsidies te verstrekken aan derden. Het maximumbedrag dat een derde partij in het kader van deze financiering kan ontvangen, bedraagt 60 000 EUR. We controleerden de elf transacties die waren opgenomen in onze steekproeven van het MFK 1 voor de jaren 2023 en 2024.

Uit onze controles bleek dat de drempel van 60 000 EUR in negen van de elf gevallen werd overschreden omdat een afwijking niet naar behoren was gemotiveerd in het werkprogramma of de oproep. Dit strookt niet met de wettelijke vereisten. In slechts drie van de elf gevallen waren alle verplichtingen uit hoofde van de EU-subsidieovereenkomsten opgenomen in de overeenkomsten tussen de begunstigden en derden. In twee andere gevallen waren sommige verplichtingen opgenomen, maar in de overige zes gevallen waren al deze verplichtingen weggelaten uit de contractuele voorwaarden.

Verder hebben we geconstateerd dat de begunstigden die door de Commissie zijn belast met het beheer van financiële steun aan derden, niet verplicht zijn de doeltreffendheid van hun controles aan te tonen om de regelmatigheid van de EU-uitgaven te waarborgen. Wij zijn van mening dat dit een bijzonder risico vormt voor goed financieel beheer en de bescherming van de financiële belangen van de EU.

Jaarlijkse activiteitenverslagen en andere governance-regelingen

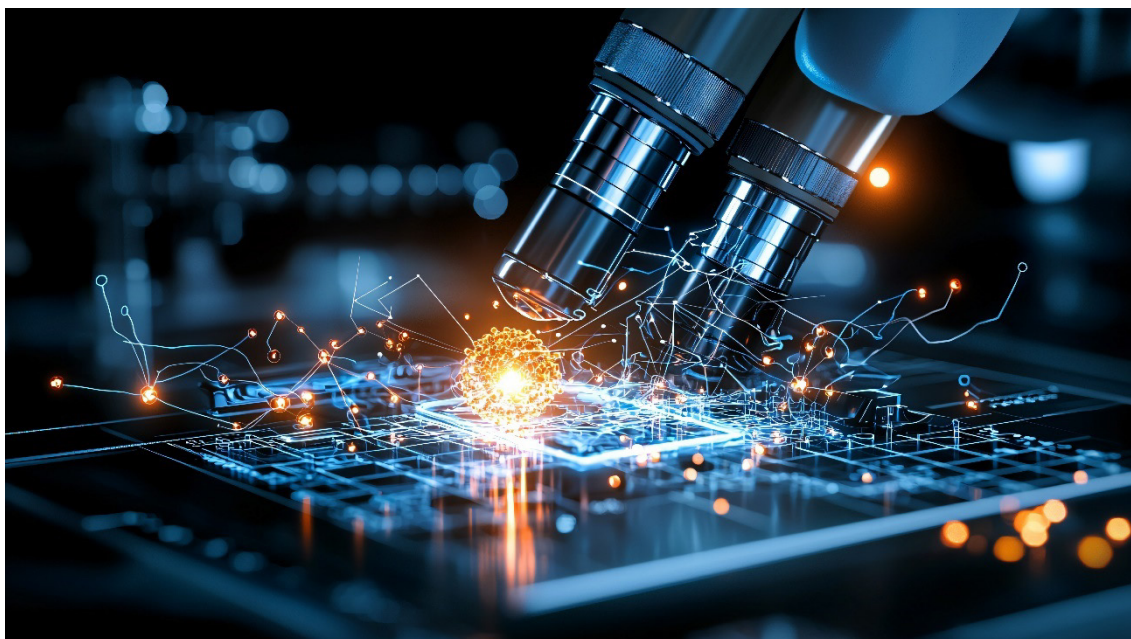
We analyseerden de informatie in het AMPR van de Commissie van 2024 in verband met het door haar geschatte risico bij betaling van 1,6 % voor MFK 1. Dit percentage ligt aan de ondergrens van onze bandbreedte van het geschatte foutenpercentage, zoals in de meeste jaren het geval was, en onder de materialiteitsdrempel.

Aangezien de controlecampagnes achteraf voor Horizon Europa en Digitaal Europa in de tweede helft van 2024 van start zijn gegaan, is er nog geen ontdekt foutenpercentage beschikbaar voor deze programma's. DG CNECT en het ERCEA hebben daarom hun streefdoel van maximaal 2 % voor het resterende foutenpercentage voor deze programma's als geschat foutenpercentage gebruikt. We zijn ook van mening dat hun jaarlijkse activiteitenverslagen een getrouw beeld gaven van het financieel beheer wat betreft de regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen van de uitgaven in het kader van het MFK 1.

Wat wij aanbevelen

De Commissie moet:

- o de uitvoering van forfaitaire subsidies evalueren, zodat input kan worden geleverd voor het toekomstige gebruik van forfaitaire financiering, en
- o het beheer van financiële steun aan derden verbeteren.

*Wilt u meer weten? De volledige tekst van hoofdstuk 5 van ons jaarverslag van 2024 is te vinden op onze **website** (eca.europa.eu).*

Cohesie, veerkracht en waarden

Totaal: 61,4 miljard EUR (32,1 % van de EU-begrotingsuitgaven)

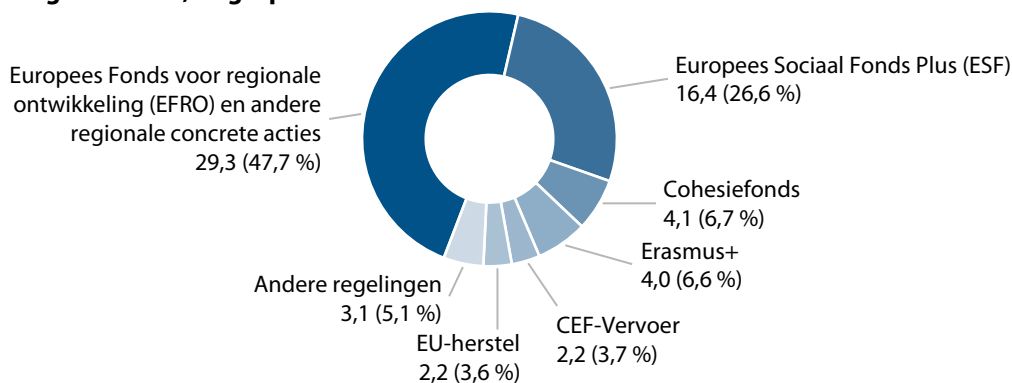
Wat we controleerden

De uitgaven in deze rubriek zijn gericht op het verkleinen van de verschillen in ontwikkeling tussen de verschillende lidstaten en regio's van de EU (subrubriek 2a) en op acties ter ondersteuning en bescherming van de waarden van de EU, waardoor de EU beter berekend is op de huidige en toekomstige uitdagingen (subrubriek 2b). [Figuur 17](#) geeft een overzicht van de kernactiviteiten en de uitgaven in deze rubriek voor 2024.

Figuur 17 — Betalingen

(in miljard EUR)

Betalingen in 2024, uitgesplitst naar fonds

Bron: ERK, op basis van gegevens uit de geconsolideerde jaarrekening 2024 van de Europese Unie.

Onze controlepopulatie voor deze MFK-rubriek bestond uit uitgaven die zijn opgenomen in de in 2024 door de Commissie aanvaarde rekeningen. Onze aanpak bestaat uit het toetsen van verrichtingen waarvoor de lidstaten volgens de wetgeving geacht worden alle relevante maatregelen te hebben uitgevoerd om fouten die zij zelf hebben vastgesteld, te corrigeren.

De fondsen voor het cohesiebeleid, het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling/het Cohesiefonds (EFRO/CF) en het Europees Sociaal Fonds (ESF) worden uitgevoerd onder gedeeld beheer. MFK-rubriek 2 omvat ook EU-financiering via programma's of acties die ofwel direct door directoraten-generaal (DG's) van de Commissie worden beheerd (onder meer via uitvoerende agentschappen van de EU), ofwel indirect met de steun van partnerorganisaties of andere autoriteiten zoals nationale agentschappen van Erasmus+²⁵.

²⁵ DG COMM, DG DIGIT, DG EMPL, DG REGIO, het Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA), het Europees Uitvoerend Agentschap voor gezondheid en digitaal beleid (Hadea) en het Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu (Cinea) in verband met uitgaven in onze populatie van 2024.

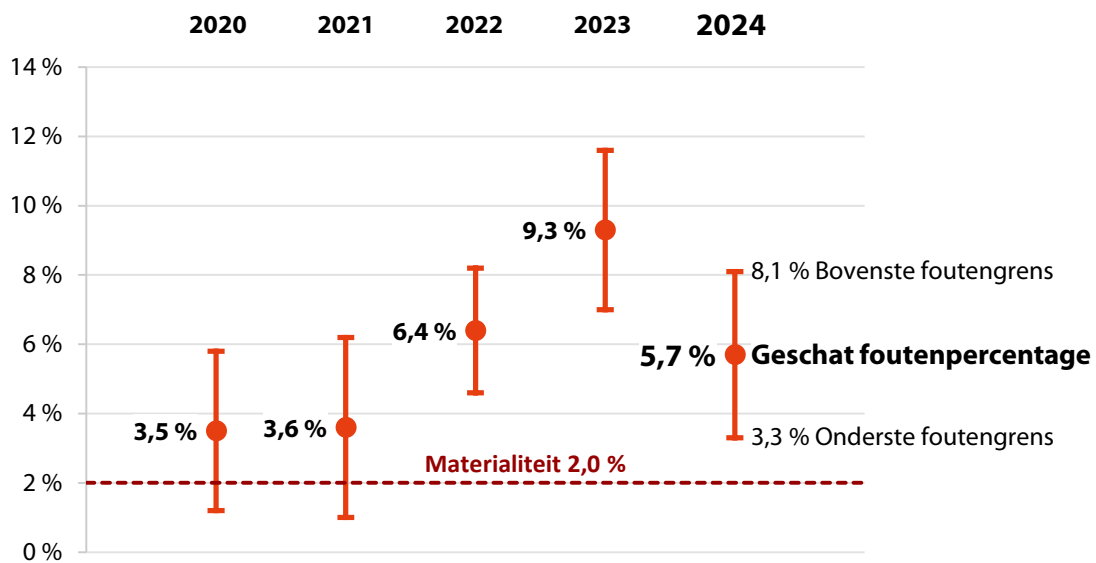
Wat we constateerden

Het aan controle onderworpen bedrag	Komen hierin materiële fouten voor?	Geschat meest waarschijnlijk foutenpercentage
55,2 miljard EUR	Ja	5,7 % (2023: 9,3 %)

Voor 2024 ligt onze schatting van het foutenpercentage voor MFK-rubriek 2 met 5,7 % opnieuw boven de materialiteitsdrempel van 2 %. Dit is gebaseerd op onze controle van 223 verrichtingen, waarbij we 44 fouten (49 fouten voor een steekproef van 238 verrichtingen in 2023) hebben vastgesteld en gekwantificeerd die door de auditautoriteiten niet waren ontdekt of, indien wel ontdekt, onvoldoende waren gecorrigeerd. Onze schatting omvat ook de bevindingen van de auditautoriteiten, die in dezelfde verrichtingen 47 fouten (52 in 2023) rapporteerden. Bij onze schatting hebben wij rekening gehouden met de correcties die door de programma-autoriteiten zijn toegepast (met een totale waarde van 248,5 miljoen EUR).

Figuur 18 — Geschatte impact van kwantificeerbare fouten

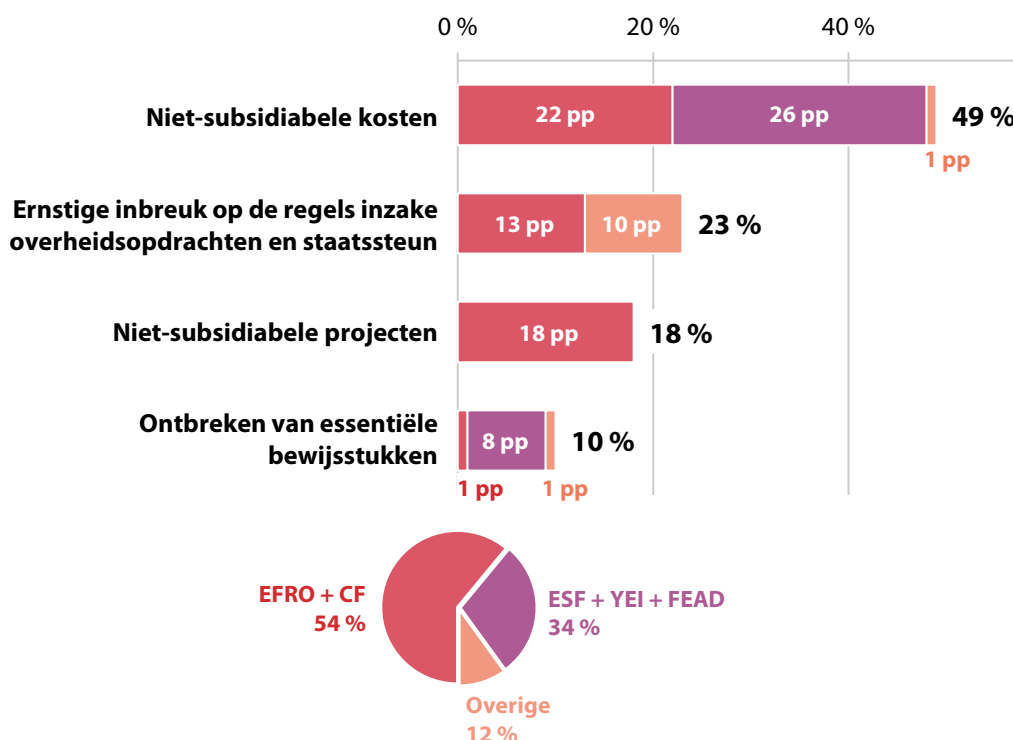
Geschat foutenpercentage

Bron: ERK.

Figuur 19 toont de bijdrage aan het totale foutenpercentage van de 44 kwantificeerbare fouten die wij hebben aangetroffen naast de fouten die de auditautoriteiten bij dezelfde verrichtingen hebben ontdekt of onvoldoende hebben gecorrigeerd.

Figuur 19 — Bijdrage van de door ons aangetroffen fouten aan het totale foutenpercentage

pp: procentpunt

Bron: ERK.

Gedeeld beheer

Niet-subsidiabele kosten vormen de meest voorkomende fout die de auditautoriteiten hebben ontdekt. We troffen 24 gevallen van niet-subsidiabele kosten aan die niet waren ontdekt door de auditautoriteiten, hoewel zij dezelfde verrichtingen hadden gecontroleerd. De belangrijkste oorzaken van niet-subsidiabiliteit waren niet-naleving van de subsidiabiliteitsregels van de financieringsovereenkomst en fouten bij de berekening van de kosten.

Twaalf verrichtingen in onze steekproef hadden betrekking op de aankoop van COVID-19-vaccins en -geneesmiddelen. Als onderdeel van ons werk in verband met deze verrichtingen controleerden we ook de aanbestedingsprocedures die de Commissie namens de lidstaten uitvoerde om aankoopovereenkomsten te sluiten. We constateerden verschillende problemen, zoals onvoldoende documentatie van de onderhandelingen met de leveranciers over de voorwaarden van de contracten, waaronder de prijs en het aantal doses. In overeenstemming met onze methodologie²⁶ kwantificeerden we deze onregelmatigheden niet. Wij merken op dat het Gerecht van de Europese Unie in zijn arrest van 14 mei 2025²⁷ betreffende de toegang van het publiek tot bepaalde documenten in het kader van de aankoop van COVID-19-vaccins heeft herinnerd aan het vereiste van transparantie, dat de instellingen verplicht op niet-willekeurige en voorzienbare wijze de documenten betreffende hun werkzaamheden op te stellen en te bewaren, en heeft geoordeeld dat de Commissie haar verplichting tot behoorlijk bestuur niet is nagekomen.

²⁶ Kwantificering door de ERK van aanbestedingsfouten.

²⁷ Arrest van het Gerecht van de Europese Unie van 14 mei 2025, *Stevi en The New York Times/Commissie*, T-36/23, ECLI:EU:T:2025:483, met name de paragrafen 59 en 85.

Wij constateerden drie volledig **niet-subsidiabele projecten**, twee in Hongarije, één in Tsjechië en één gedeeltelijk niet-subsidiabel project in Portugal, waaraan steun was verleend hoewel zij niet voldeden aan de criteria van de desbetreffende oproepen tot het indienen van voorstellen.

In 15 procedures die we controleerden, stelden we gevallen vast van niet-naleving van de EU- of nationale regels inzake **overheidsopdrachten** in Tsjechië, Duitsland, Griekenland, Frankrijk, Polen, Portugal, Roemenië en het Verenigd Koninkrijk, alsook op het niveau van de Commissie met betrekking tot overheidsopdrachten voor COVID-19-vaccins en -geneesmiddelen. Wij kwantificeerden drie gevallen, waaronder één geval omdat de begunstigde geen marktconsultatie had gehouden. We hebben 12 van de 15 gevallen niet gekwantificeerd, omdat deze volgens onze methodologie geen rechtstreekse gevolgen hadden voor de verrichte betaling.

We hebben vier projecten vastgesteld waarbij inbreuk was gemaakt op de EU-regels voor **staatssteun**: twee in Duitsland, één in Polen en één in Nederland. Voor een van de gevallen in Duitsland was de toegekende steun hoger dan de toegestane steunintensiteit.

De begunstigden en de programma-autoriteiten moeten een toereikend controlespoor bijhouden. Wij constateerden dat ondersteunende informatie of documentatie niet beschikbaar was bij acht van de door ons onderzochte verrichtingen. We kwantificeren zes hiervan omdat de programma-autoriteiten noch de begunstigden in staat waren **essentiële documenten** over te leggen waaruit bleek dat aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden was voldaan. In een van de zes gevallen in Nederland werd de verlening van adviesdiensten niet bewezen.

Financiële instrumenten

Financieringsinstrumenten zijn een terugvorderbare vorm van steun. Van de 8 verrichtingen met betrekking tot 83 eindontvangers en 2 beheersvergoedingen die we controleerden, troffen we 6 eindontvangers aan die steun ontvingen hoewel zij investeerden in een niet-subsidiabele economische sector of niet voldeden aan de subsidiabiliteitscriteria (4 in Duitsland, één in Griekenland en één in Hongarije).

Verrichtingen die direct of indirect door de Commissie worden beheerd

We troffen vier fouten aan waarbij de Commissie projecten rechtstreeks ondersteunde via het Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu (Cinea), het Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA) en de EIB, die we kwantificeerden. Voor één door de Commissie gefinancierd project (EACEA) waren de gedeclareerde personeelskosten in strijd met de subsidieovereenkomst. Ook stelden we niet-subsidiabele kosten vast, waaronder te hoog opgegeven personeelskosten, in een actie die in het kader van Erasmus+ in Griekenland en Portugal werd gefinancierd. Het totaal aantal gekwantificeerde gevallen onder direct en indirect beheer droeg voor ongeveer 0,7 procentpunt bij aan het door ons geschatte foutenpercentage.

Goed financieel beheer

De EU-begroting moet op wettige en regelmatige wijze worden uitgevoerd, alsook met inachtneming van goed financieel beheer, dat bestaat uit de beginselen van zuinigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid. Op grond van de GB-verordening²⁸ moeten de lidstaten deze beginselen in acht nemen bij de uitvoering van de fondsen van het cohesiebeleid. Bij onze werkzaamheden troffen we zes gevallen aan waarin deze beginselen niet werden nageleefd: één in Tsjechië, drie in Italië en twee in Polen. In twee van de gevallen in Italië, met betrekking tot EFRO-projecten, is het door de lage wegingsfactor die aan het prijs criterium was toegekend in openbare aanbestedingsprocedures onwaarschijnlijk dat kosteneffectiviteit werd gerealiseerd.

Onze beoordeling van het werk van auditautoriteiten

Wij beoordeelden het werk van 22 van de in totaal 119 auditautoriteiten in 15 lidstaten en het Verenigd Koninkrijk. Onze steekproef omvatte 30 zekerheidspakketten die onder hun verantwoordelijkheid vallen. Met uitzondering van één geval hadden de auditautoriteiten een restfoutenpercentage van 2 % of minder aan de Commissie gemeld. Rekening houdend met de door de Commissie ontdekte fouten en met onze eigen controlebevindingen blijkt uit onze werkzaamheden met betrekking tot de steekproef van dit jaar dat het restfoutenpercentage meer dan 2 % bedroeg voor 16 van de 30 gecontroleerde zekerheidspakketten. De fouten die we vonden, hadden ontdekt kunnen en moeten worden door de auditautoriteiten toen zij hun controles uitvoerden. Dit vermindert de mate waarin de Commissie kan vertrouwen op de resultaten van hun werkzaamheden.

Sinds 2017 hebben wij fouten als kwantificeerbaar geclassificeerd in 69 van de 110 zekerheidspakketten die wij ten minste één keer hebben gecontroleerd. Wij merken op dat het aandeel van zekerheidspakketten met restfoutenpercentages van meer dan 2 % niet was gedaald tot minder dan 39 % van de uitgaven in onze steekproeven. Dit wijst erop dat er nog steeds tekortkomingen zijn in de werkzaamheden van de auditautoriteiten, die onvoldoende worden aangepakt bij de werkzaamheden van de Commissie op het gebied van zekerheid.

Het werk van de Commissie om zekerheid te verschaffen en haar verslaglegging in haar jaarlijkse activiteitenverslagen

In het algemeen concludeerde DG REGIO in zijn JAV dat er nog steeds onregelmatige uitgaven van materieel belang voorkwamen in de aanvaarde rekeningen van 2024 voor het EFRO/CF, ondanks de resultaten van de controles en correcties die al op het niveau van de lidstaten waren toegepast. DG EMPL concludeerde hetzelfde voor het ESF/YEI en het FEAD.

Zoals vermeld in onze [analyse](#) over het zekerheidskader voor cohesie zijn wij van mening dat de Commissie het door haar gerapporteerde foutenpercentage onderschat, hoewel zij het eens is met onze algemene conclusie dat de cohesie-uitgaven materiële fouten vertonen.

Tijdens onze werkzaamheden dit jaar hebben we tekortkomingen vastgesteld in de planning en voorbereiding van de controlewerkzaamheden van de auditautoriteiten, zoals tekortkomingen in de steekproefbenaderingen en onvolledige checklists. We troffen een geval aan van een operationeel programma in Hongarije waarop een forfaitaire correctie van toepassing was en waarvoor de auditautoriteit bij de toepassing van de met de Commissie overeengekomen correctie opnieuw niet was nagegaan of de kosten wettig en regelmatig waren.

²⁸ Artikel 125 van de GB-verordening.

Wat wij aanbevelen

De Commissie moet:

- ervoor zorgen dat de auditautoriteiten hun controle- en opsporingscapaciteit versterken door na te gaan of zij a) de steekproeftrekking naar behoren plannen; b) bevestigen dat de naleving van de subsidiabiliteitscriteria wordt aangetoond, en c) een behoorlijke documentatie bijhouden ter ondersteuning van het controlespoor.
- ervoor zorgen dat, wanneer systematische tekortkomingen in (operationele) programma's zijn ontdekt en er een vast percentage is opgelegd, de autoriteiten van de lidstaten het mechanisme voor forfaitaire correcties niet gebruiken om zich te onttrekken aan hun verantwoordelijkheid om de subsidiabiliteit van de uitgaven te controleren alvorens deze bij de Commissie te declareren, en zo nodig tot afzonderlijke terugvordering over te gaan.

*Wilt u meer weten? De volledige tekst van hoofdstuk 6 van ons jaarverslag van 2024 is te vinden op onze **website** (eca.europa.eu).*

Natuurlijke hulpbronnen

Totaal: 64,4 miljard EUR (33,7 % van de EU-begrotingsuitgaven)

Wat we controleerden

Dit hoofdstuk bevat onze bevindingen voor rubriek 3 “Natuurlijke hulpbronnen en milieu” van het meerjarig financieel kader (MFK). **Figuur 20** geeft een overzicht van de kernactiviteiten en de uitgaven in deze rubriek voor 2024.

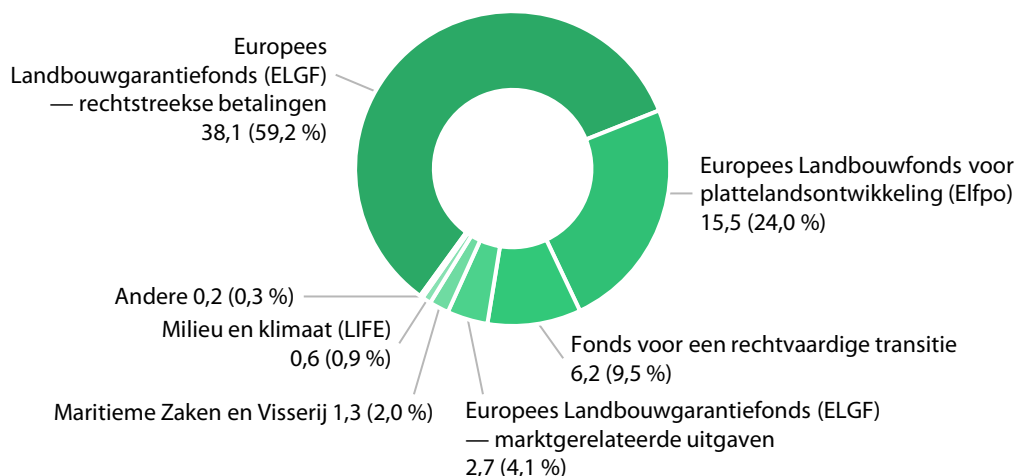
Figuur 20 — Betalingen

Natuurlijke hulpbronnen en milieu
64,4 miljard EUR (33,7 % van de EU-begrotingsuitgaven)

Betalingen in 2024, uitgesplitst naar fonds

(miljard EUR)

Bron: ERK, op basis van gegevens uit de geconsolideerde jaarrekening 2024 van de Europese Unie.

In 2024 vertegenwoordigde het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) het grootste deel (87,2 %) van de EU-uitgaven voor MFK-rubriek 3. Het GLB heeft drie algemene doelstellingen voor de periode 2023-2027²⁹:

- bevordering van een slimme, concurrerende, veerkrachtige en gediversifieerde landbouwsector ten behoeve van de voedselzekerheid voor lange termijn;
- ondersteuning en versterking van milieubescherming, met inbegrip van biodiversiteit, en klimaatactie;
- versterking van de sociaal-economische structuur van de plattelandsgebieden.

²⁹ Artikel 5 van [Verordening \(EU\) 2021/2115](#) tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen).

MFK-rubriek 3 omvat ook het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF), dat is opgericht voor de periode 2021-2027 ter ondersteuning van regio's en mensen die worden getroffen door de transitie naar klimaatneutraliteit (9,7 % van de betalingen in het kader van deze rubriek). Bijna alle betalingen uit het JTF in 2024 waren niet-vereffende voorfinanciering, die we niet opnemen in de controlepopulatie.

Deze MFK-rubriek heeft ook betrekking op de EU-uitgaven voor het maritieme en visserijbeleid die worden gefinancierd uit het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur (EFMZVA), dat onder de verantwoordelijkheid van het directoraat-generaal Maritieme Zaken en Visserij (DG MARE) valt, en het LIFE-programma voor het milieu en klimaatactie onder de verantwoordelijkheid van de directoraten-generaal Milieu (DG ENV), Klimaat (DG CLIMA) en Energie (DG ENER).

Wat we constateerden

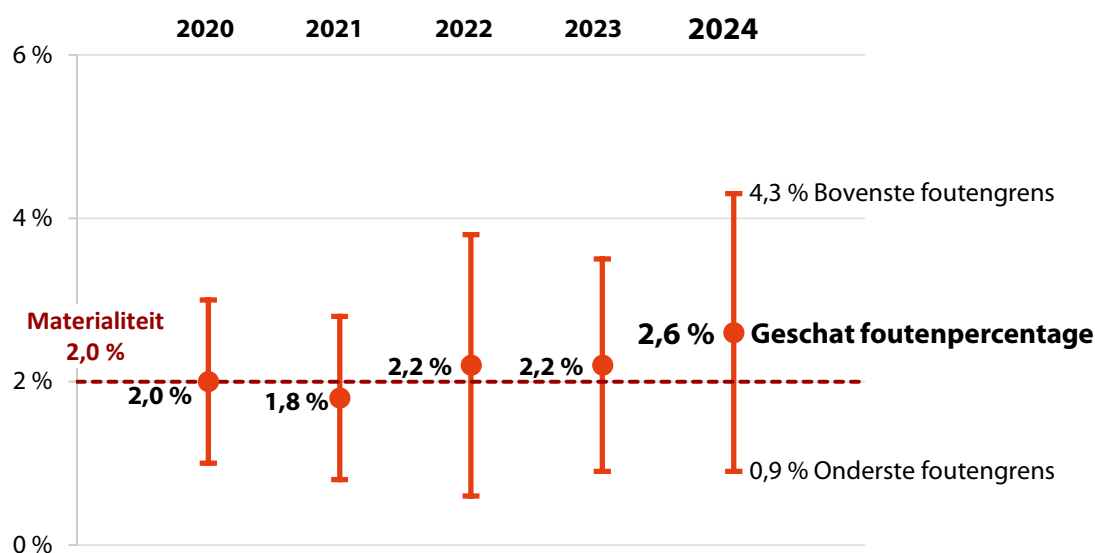
Resultaten van de toetsing van verrichtingen

Het aan controle onderworpen bedrag	Komen hierin materiële fouten voor?	Geschat meest waarschijnlijk foutenpercentage
64,4 miljard EUR	Ja	2,6 % (2023: 2,2 %)

Van de 228 onderzochte verrichtingen vertoonden er 39 (17 %) fouten. Op basis van de 22 door ons gekwantificeerde fouten schatten wij het foutenpercentage op 2,6 % (zie [figuur 21](#)).

Figuur 21 — Resultaten van de toetsing van verrichtingen

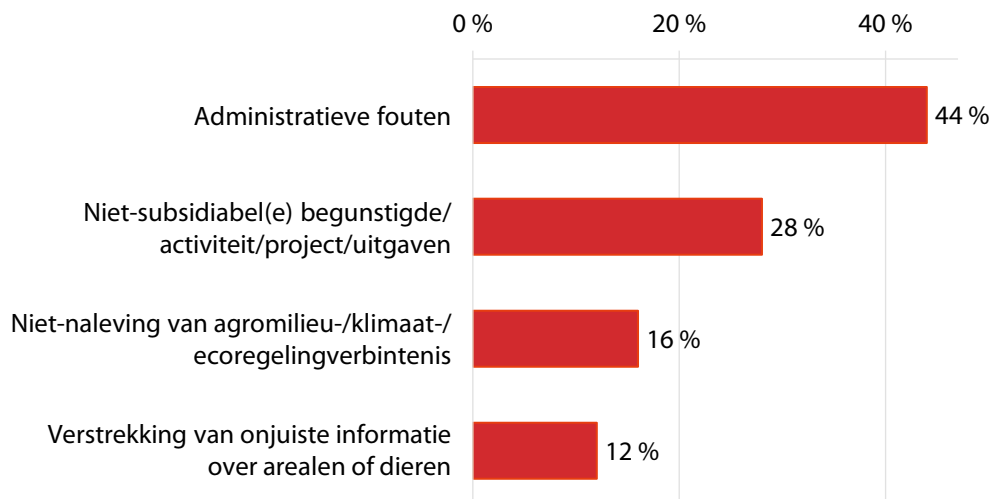
Geschat foutenpercentage (ELE)

Bron: ERK.

In [figuur 22](#) wordt het door ons geschatte foutenpercentage voor 2024 per foutencategorie uitgesplitst.

Figuur 22 — Een groot deel van het geschatte foutenpercentage houdt verband met administratieve fouten

Bron: ERK.

Uit onze resultaten blijkt dat het foutenpercentage niet materieel was voor rechtstreekse betalingen (exclusief ecoregelingen) — waarvoor het 46 % van de uitgaven in het kader van deze MFK-rubriek beliep — maar dat het wel materieel was voor de andere uitgaventerreinen in hun geheel (ecoregelingen, plattelandsontwikkeling, marktmaatregelen, maritieme zaken, visserij, milieu en klimaatactie), die goed waren voor 54 % van de uitgaven.

Rechtstreekse betalingen

Bij de 65 gecontroleerde verrichtingen voor rechtstreekse betalingen (met uitzondering van ecoregelingen) troffen we drie kwantificeerbare fouten aan: twee gevallen van te hoge opgave van oppervlakte of dieren in het kader van de interventie basisinkomenssteun voor duurzaamheid en één geval van onverschuldigde betaling van steun in het kader van de Posei-regeling voor ultraperifere gebieden³⁰.

Bij de 35 verrichtingen voor ecoregelingen troffen we 8 kwantificeerbare fouten aan. Vijf daarvan hadden betrekking op de eindbegunstigde, waaronder twee voor te hoge areaalopgave, twee voor niet-naleving van de verplichtingen uit hoofde van de ecoregeling of onjuiste toepassing van de regels en één niet-subsidiabele begunstigde. Drie fouten waren ontstaan op het niveau van de beheersautoriteit en deze fouten waren allemaal te wijten aan een gebrekkig rechtskader of onjuiste toepassing van de regels, waaruit de algemene complexiteit van de ecoregelingen in het eerste uitvoeringsjaar blijkt.

³⁰ Programma van speciaal op een afgelegen en insulair karakter afgestemde maatregelen (Posei). [Verordening \(EU\) nr. 228/2013](#) houdende specifieke maatregelen op landbouwgebied ten behoeve van de ultraperifere gebieden van de Unie.

Plattelandsontwikkeling, marktmaatregelen en andere beleidsterreinen

Hieronder volgt een lijst van de door ons onderzochte verrichtingen en de door ons gekwantificeerde fouten:

- Van de 41 door ons getoetste areaal- of diergebonden verrichtingen voor plattelandsontwikkeling vertoonden er twee kwantificeerbare fouten: één had betrekking op de te hoge opgave van het subsidiabele areaal en de andere op niet-inachtneming van het dierenwelzijn op een varkenshouderij.
- We onderzochten 63 betalingen voor plattelandsontwikkeling ten behoeve van investeringsprojecten. We kwantificeerden fouten in zes betalingen, die het gevolg waren van de opgave door begunstigden van uitgaven of activiteiten die niet voldeden aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden. In één geval was de fout het gevolg van de niet-inachtneming door een landbouwer van de voorwaarden voor het ontvangen van steun voor een niet-productieve investering.
- In de 14 getoetste verrichtingen voor marktmaatregelen hebben we in 2 gevallen fouten gekwantificeerd.
- Voor de gebieden maritieme zaken, visserij, milieu en klimaatactie controleerden we tien verrichtingen en troffen we één kwantificeerbare fouten aan in de verrichtingen onder direct beheer.

Jaarlijkse activiteitenverslagen en andere governanceregelingen

Voor 2024 berekende DG AGRI het “geschatte risicobedrag bij betaling” op ongeveer 2,8 % van 12,5 miljard EUR aan uitgaven buiten de strategische GLB-plannen, waarvan ongeveer 5,9 % voor rechtstreekse betalingen, 2,8 % voor plattelandsontwikkeling en 2,0 % van 2,1 miljard EUR voor marktmaatregelen. Het cijfer voor rechtstreekse betalingen is niet vergelijkbaar met dat van voorgaande jaren, aangezien het grotendeels betrekking heeft op steun voor de ultraperifere gebieden in het kader van de Posei-regeling, die slechts goed waren voor ongeveer 1,2 % van de rechtstreekse betalingen (0,5 miljard EUR).

In hetzelfde jaar heeft DG AGRI het resultaat van de prestatiegerelateerde en nalevingsgerichte betalingen gecombineerd en 77 % van de GLB-uitgaven beoordeeld als uitgaven met een laag risico, 10 % als uitgaven met een middelhoog risico en 13 % als uitgaven met een hoog risico. Ter vergelijking: DG AGRI verstrekt in het JAV 2024 een raming van 69 % voor GLB-uitgaven met een laag risico voor 2023, toen het totale “geschatte risicobedrag bij betaling” 1,9 % bedroeg.

Jaarlijks beheers- en prestatieverslag (AMPR) van de Commissie

De Commissie verstrekt in haar AMPR niet langer een raming van het risico bij betaling voor “Natuurlijke hulpbronnen”, aangezien slechts 23 % van de rubriek onder de nalevingskaders van DG AGRI, DG MARE, DG ENV en DG CLIMA valt.

Evaluatie van de nieuwe prestatierapportagesystemen

Op basis van ons onderzoek hebben we geconstateerd dat de prestatierapportagesystemen van de betaalorganen in 2024 nog in ontwikkeling waren. Hoewel 18 betaalorganen de productie van prestatie-indicatoren hadden geautomatiseerd, meldden twee betaalorganen dat zij een handmatige of gedeeltelijk geautomatiseerde aanpak volgden voor de productie van enkele belangrijke outputindicatoren voor hun APR's voor 2024. Vanwege lopende ontwikkelingen waren de verbeterde IT-systemen voor het opstellen van de APR's nog niet volledig getest op hun conformiteit met de internationale normen voor informatiebeveiliging (ISO 27001).

Uit de resultaten van onze evaluatie blijkt dat de jaarlijkse prestatierapportage grotendeels volgens planning is ingevoerd. We hebben geen problemen met de gerapporteerde gegevens vastgesteld. Wat de opzet en het ontwerp van prestatierapportagesystemen betreft, hebben de erkenningscriteria voor betaalorganen en coördinatieorganen betrekking op de juiste implementatie van de IT-systemen. Dit omvat ook de prestatierapportagesystemen die binnen het toepassingsgebied ervan zijn ontworpen. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de systemen voor informatiebeveiligingsbeheer over de relevante certificering beschikken en dat deze systemen naar behoren functioneren.

Wat wij aanbevelen

De Commissie moet aanvullende steun verlenen aan de lidstaten bij het ontwerpen van minder complexe ecoregelingen zonder dat daarbij hun ambities in het gedrang komen, op basis van het delen van kennis en expertise die is opgedaan bij de uitvoering van de oorspronkelijke regelingen van de periode 2023-2027.

*Wilt u meer weten? De volledige tekst van hoofdstuk 7 van ons jaarverslag van 2024 is te vinden op onze **website** (eca.europa.eu).*

Migratie en grensbeheer, Veiligheid en defensie

Totaal: 5,5 miljard EUR (2,9 % van de EU-begrotingsuitgaven)

Wat we controleerden

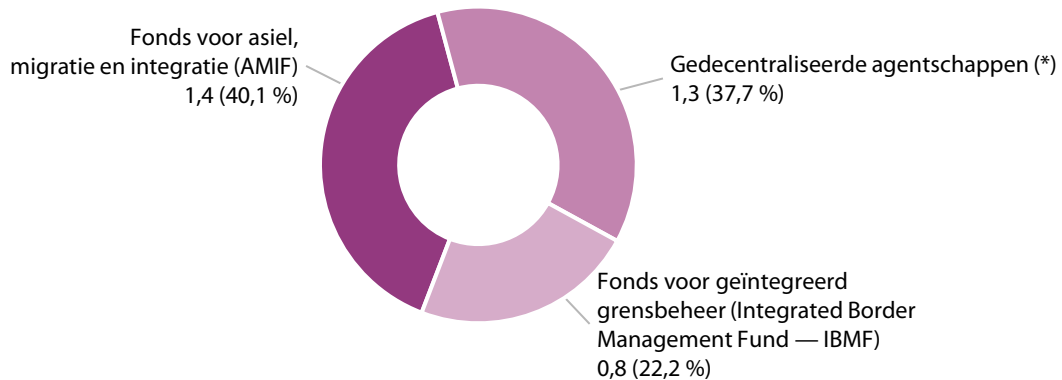
Dit hoofdstuk bevat onze bevindingen voor rubriek 4 “Migratie en grensbeheer” en rubriek 5 “Veiligheid en defensie” van het meerjarig financieel kader (MFK). **Figuur 23** en **figuur 24** geven een overzicht van de kernactiviteiten en de uitgaven in het kader van deze rubrieken voor 2024.

Migratie en grensbeheer

Figuur 23 — Betalingen — Migratie en grensbeheer

Betalingen in 2024, uitgesplitst naar fonds

(in miljard EUR)

(*) Wij rapporteren over betalingen aan de gedecentraliseerde agentschappen in ons jaarverslag over de EU-agentschappen.

Bron: ERK, op basis van gegevens uit de geconsolideerde jaarrekening 2024 van de EU.

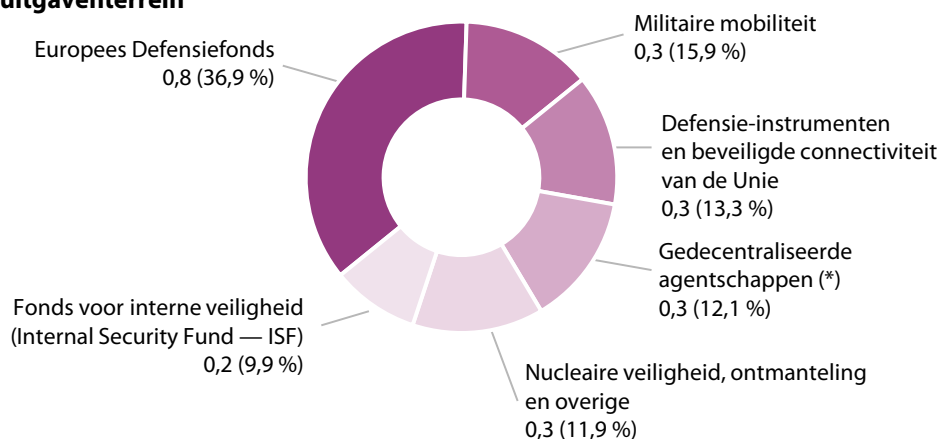
In 2024 betrof een belangrijk deel van de uitgaven in deze rubriek nog steeds de voltooiing van nog niet afgewikkelde projecten en programma's van het MFK 2014-2020, die betrekking hadden op de afwikkeling van het Fonds voor asiel, migratie en integratie (AMIF) en het Fonds voor interne veiligheid — instrument voor financiële steun voor de buitengrenzen en visa (ISF — Grenzen en visa). Deze fondsen bevinden zich momenteel in het afsluitingsproces en zijn in het MFK 2021-2027 vervangen door respectievelijk een nieuw AMIF en het instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (Border Management and Visa Instrument — BMVI) van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer (Integrated Border Management Fund — IBMF).

Een ander significant uitgaventerrein voor MFK-rubriek 4 is de financiering van gedecentraliseerde agentschappen (het [Europees Grens- en kustwachtagentschap](#) (Frontex), het [Asielagentschap van de Europese Unie](#) (EUAA) en het [Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht](#) (eu-LISA)).

Figuur 24 — Betalingen — Veiligheid en defensie

**Betalingen in 2024, uitgesplitst naar
fonds/uitgaventerrein**

(in miljard EUR)

(*) Wij rapporteren over betalingen aan de gedecentraliseerde agentschappen in ons jaarverslag over de EU-agentschappen.

Bron: ERK, op basis van gegevens uit de geconsolideerde jaarrekening 2024 van de EU.

De component “veiligheid” omvat financiering uit het Fonds voor interne veiligheid (ISF) voor de periode 2021-2027 en de voltooiing van projecten en regelingen die worden gefinancierd via het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheersing voor de periode 2014-2020. Deze component omvat ook financiering voor de ontmanteling van nucleaire installaties in Bulgarije, Litouwen en Slowakije, en financiering voor gedecentraliseerde EU-agentschappen op het gebied van veiligheid. De component “defensie” omvat het industrieel ontwikkelingsprogramma voor de Europese defensie (EDIDP) en het Europees Defensiefonds, dat gezamenlijke defensieprojecten in alle stadia van onderzoek en ontwikkeling ondersteunt en wordt beheerd door het directoraat-generaal Defensie-industrie en Ruimtevaart (DG DEFIS) van de Commissie. Deze component biedt ook ondersteuning voor militaire mobiliteit via een specifieke begroting binnen de Connecting Europe Facility die betrekking heeft op het aanpassen van delen van het trans-Europees vervoersnetwerk voor tweërlei (civiel-militair) gebruik. Er zijn ook specifieke projecten gefinancierd in het kader van het Europees Defensiefonds die verband houden met militaire mobiliteit.

Uitvoering van programma's onder gedeeld beheer

Het beheer van de meeste AMIF- en ISF-middelen voor de periode 2014-2020, en de meeste AMIF-, BMVI- en ISF-middelen voor de periode 2021-2027, wordt gedeeld tussen de lidstaten (of de vier geassocieerde Schengenlanden) en het directoraat-generaal Migratie en Binnenlandse Zaken (DG HOME) van de Commissie. In het kader van deze regeling voeren de lidstaten meerjarige programma's uit die zijn goedgekeurd door de Commissie. Gecumuleerd hebben de lidstaten de uitvoering van de programma's voor de periode 2014-2020 sinds 2020 opgevoerd. Niettemin moest er nog een materieel bedrag aan financiering worden verrekend (12 % voor het AMIF en 16 % voor het ISF).

Wat we constateerden

Regelmatigheid van de verrichtingen

Van de 23 door ons gecontroleerde verrichtingen vertoonden er acht fouten. Wij kwantificeerden drie van deze fouten die een financiële impact hadden op de bedragen die ten laste van de EU-begroting kwamen. Deze fouten hadden betrekking op uitgaven die buiten de uitvoeringsperiode vielen, financiering die niet werd gebruikt voor het beoogde doel, het ontbreken van essentiële bewijsstukken en andere soorten niet-subsidiabele uitgaven.

We troffen ook zeven gevallen aan waarin de wettelijke en financiële voorschriften niet waren nageleefd zonder dat dit een financiële impact had op de EU-begroting. Deze gevallen hadden bijvoorbeeld betrekking op tekortkomingen in procedures voor de toekenning van subsidies, projectmonitoring, EU-financiering die niet volledig voor het beoogde doel is gebruikt en tekortkomingen in procedures voor overheidsopdrachten.

Hoewel er geen sprake was van regelmatigheidsfouten, identificeerden we in onze steekproef ook twee verrichtingen die niet voldeden aan de beginselen van goed financieel beheer. Deze hadden betrekking op ontoereikende bescherming van door de EU gefinancierde uitrusting en terugbetaling van belasting over de toegevoegde waarde aan overheidsinstanties boven de gemaakte kosten, in strijd met de richtsnoeren van de Commissie.

Sommige internationale organisaties beperkten onze toegang tot documenten tot een tijdelijke elektronische raadpleging in een “alleen-weergeven”-omgeving, zonder de documenten aan ons over te dragen. Dit belemmerde de planning, uitvoering en kwaliteitscontrole van onze controle. Na de controlewerkzaamheden en voordat de controle werd afgesloten, stonden uiteindelijk alle internationale organisaties, op één na, het downloaden van de gevraagde documenten toe, maar alleen op vrijwillige basis als onderdeel van een proefproject. Daarom beschouwen we deze kwestie niet als effectief opgelost.

Onderzoek van elementen van de internebeheersingssystemen

De vijf door ons gecontroleerde auditautoriteiten hadden gedetailleerde procedures ontwikkeld en toegepast die van toereikende kwaliteit zijn om verslag uit te brengen over hun werkzaamheden in het jaarverslag. We constateerden echter dat de Finse auditautoriteit geen controles van concrete acties uitvoerde met betrekking tot de in de AMIF-jaarrekeningen gedeclareerde uitgaven. Hoewel de Commissie hiervan op de hoogte was, aanvaardde zij het oordeel van de auditautoriteit en betaalde zij het eindsaldo zonder contradictoire procedure. Wij constateerden ook dat de Zweedse auditautoriteit voor de gecontroleerde financiële periode geen systeemauditwerkzaamheden verrichtte. Als gevolg daarvan hebben beide auditautoriteiten weliswaar goedkeurende auditadviezen afgegeven, maar werden onderdelen van deze adviezen niet onderbouwd door toereikende controlewerkzaamheden, wat de verschaft mate van zekerheid dreigt te beperken.

We selecteerden 14 controledossiers van diezelfde 5 auditautoriteiten. Over het geheel genomen constateerden we dat de auditautoriteiten over gedetailleerde controleprogramma's beschikten en checklists gebruikten om hun conclusies te onderbouwen. We hebben echter enkele tekortkomingen ontdekt.

Jaarlijkse activiteitenverslagen en andere governanceregelingen

Voor het begrotingsjaar 2024 onderzochten we het JAV van DG HOME.

We constateerden dat de ramingen van DG HOME voor het totale risico bij betaling en bij afsluiting werden berekend en gerapporteerd overeenkomstig de interne methodologie. Van de totale uitgaven in 2024 (3 507,5 miljoen EUR) raamde DG HOME het totale risicobedrag bij betaling op 44,6 miljoen EUR (1,3 %) en raamde het een bedrag van 41,0 miljoen EUR voor het totale risico bij betaling als gevolg van zijn geraamde toekomstige correcties van 3,6 miljoen EUR.

Wat wij aanbevelen

De Commissie moet:

- o verdere stappen nemen om ervoor te zorgen dat internationale organisaties volledige toegang tot documenten bieden;
- o verdere richtsnoeren verstrekken aan de lidstaten over de toepasselijke regels voor oproepen tot het indienen van voorstellen, en
- o follow-up geven aan tekortkomingen in het werk van auditautoriteiten.

Wilt u meer weten? De volledige tekst van hoofdstuk 8 van ons jaarverslag van 2024 is te vinden op onze **website** (eca.europa.eu).

Nabuurschap en internationaal beleid

Totaal: 15,4 miljard EUR (8,0 % van de EU-begrotingsuitgaven)

Wat we controleerden

Dit uitgaventerrein omvat verschillende financieringsinstrumenten, met name het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld (NDICI — Europa in de wereld)³¹, de begroting voor humanitaire hulp en het instrument voor pretoetredingssteun.

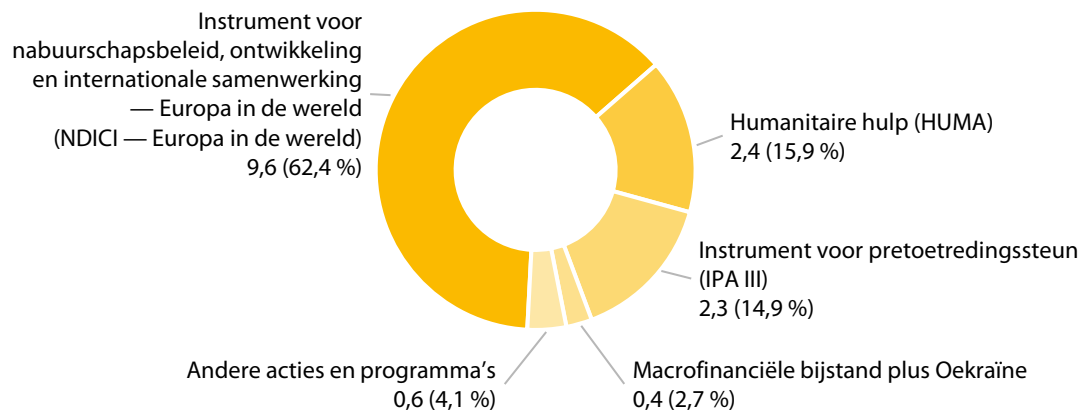
Figuur 25 — Uitsplitsing van betalingen naar fonds

Nabuurschap en internationaal beleid
15,4 miljard EUR (8,0 % van de EU-begrotingsuitgaven)

Betalingen in 2024, uitgesplitst naar fonds

(miljard EUR)

Bron: ERK, op basis van gegevens uit de geconsolideerde jaarrekening 2024 van de EU.

De algemene doelstelling van NDICI — Europa in de wereld is het wereldwijd handhaven en uitdragen van de waarden, beginselen en fundamentele belangen van de EU en het bijdragen aan de bevordering van multilateralisme en sterkere partnerschappen met derde landen. In het instrument “NDICI — Europa in de wereld” zijn elf eerdere instrumenten opgenomen voor het MFK 2021-2027, waaronder het Europees nabuurschapsinstrument en de Europese ontwikkelingsfondsen (die buiten de begroting van de EU vielen).

De EU verleent ook op behoeften gebaseerde humanitaire hulp aan personen die door een door de mens veroorzaakte ramp of een natuurramp zijn getroffen, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbaren.

³¹ Verordening (EU) 2021/947 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld.

De algemene doelstelling van het instrument voor pretoetredingssteun is de ondersteuning van de begunstigde landen bij de goedkeuring en uitvoering van de hervormingen die met het oog op het lidmaatschap nodig zijn voor hun aanpassing aan de waarden van de EU, en aldus bij te dragen tot hun stabiliteit, veiligheid en welvaart.

De belangrijkste directoraten-generaal (DG's) en diensten die in 2024 verantwoordelijk waren voor de uitvoering van het extern optreden van de EU zijn het directoraat-generaal Nabuurschapsbeleid en Uitbreidingsonderhandelingen (DG NEAR), het directoraat-generaal Internationale Partnerschappen (DG INTPA), het directoraat-generaal Europese Civiele Bescherming en Humanitaire Hulp (DG ECHO) en de Dienst Instrumenten buitenlands beleid (FPI). Sinds 1 februari 2025 is DG NEAR opgesplitst in twee afzonderlijke DG's: het directoraat-generaal Uitbreiding en Oostelijk Nabuurschap (DG ENEST) en het directoraat-generaal Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio (DG MENA).

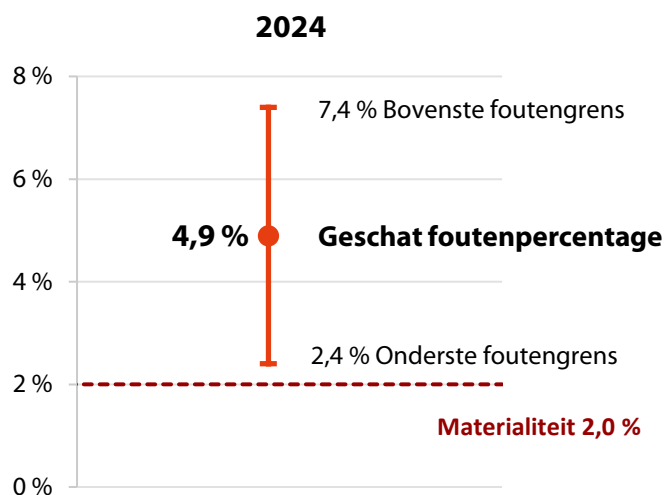
In 2024 bedroegen de betalingen voor "Nabuurschap en internationaal beleid" 15,4 miljard EUR (voorfinanciering, tussentijdse en saldobetalingen) en werden deze verricht via verschillende instrumenten en steunverleningsmethoden. Voorbeelden hiervan zijn overeenkomsten voor werkzaamheden, leveringen en diensten, alsmede subsidies, speciale leningen, leninggaranties en financiële bijstand, begrotingssteun en andere gerichte vormen van begrotingssteun in derde landen. De totale betalingen in het kader van deze rubriek stegen van 15,2 miljard EUR in 2023 tot 15,4 miljard EUR in 2024.

Wat we constateerden

Voor 2024 verstrekken we, in tegenstelling tot voorgaande jaren, een specifieke beoordeling van de regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen voor MFK-rubriek 6 "Nabuurschap en internationaal beleid". Van de 137 door ons onderzochte verrichtingen bevatten er 56 (40,9 %) fouten. Op basis van de 42 door ons gekwantificeerde fouten schatten wij het foutenpercentage op 4,9 %.

Figuur 26 — Resultaten van de toetsing van verrichtingen

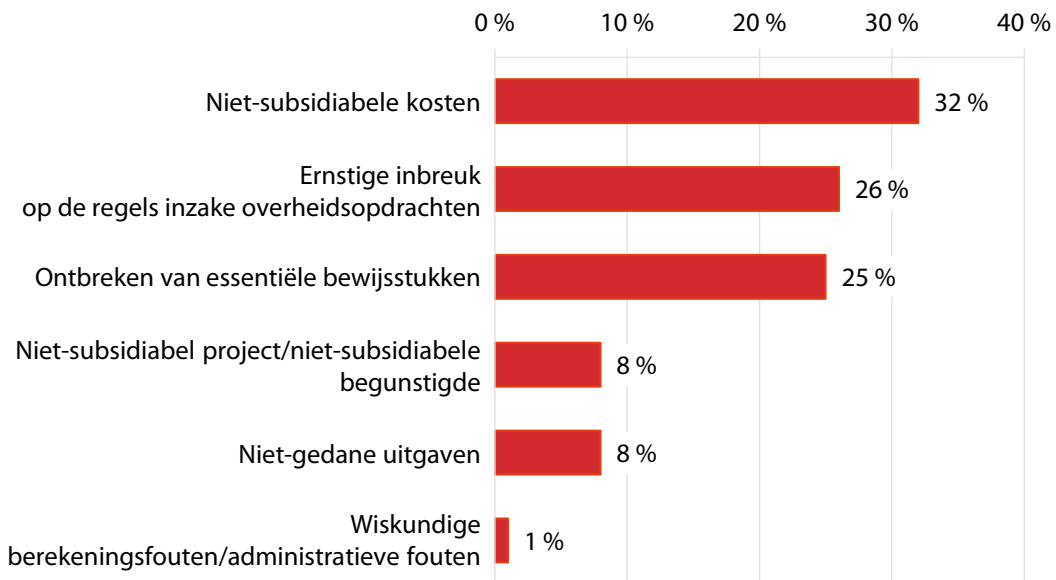
Geschat foutenpercentage

Bron: ERK.

In de volgende figuur wordt een uitsplitsing van het geschatte foutenpercentage per soort fout weergegeven.

Figuur 27 — Uitsplitsing van het geschatte foutenpercentage, per soort fout

Bron: ERK.

We stelden verschillende soorten fouten vast die van invloed waren op meerdere verrichtingen en die zich in meerdere controlejaren hebben voorgedaan. De belangrijkste soorten waren:

- “cascadering” van indirecte kosten die ten laste van de EU worden gebracht (d.w.z. indirecte kosten van uitvoerende suborganisaties die worden gerapporteerd als onderdeel van de directe kosten van de begunstigde, boven op de indirecte kosten die reeds door de begunstigde in rekening zijn gebracht). Wij hebben een aanbeveling gedaan over de cascaderstructuur van de uitvoering in ons speciaal verslag over de gezondheidszorgstelsels in partnerlanden³²;
- opname van niet-subsidiabele loonkosten, zoals voorzieningen en indirecte kosten;
- toepassing van onjuiste wisselkoersen;
- inbreuk op de regels inzake overheidsopdrachten, en
- verrekening van voorschotbetalingen die als gemaakte kosten worden gedeclareerd.

³² Speciaal verslag 18/2024: “Financiële steun van de EU voor gezondheid in geselecteerde partnerlanden — Brede strategische doelstellingen nagestreefd, maar problemen rond coördinatie en duurzaamheid gaan ten koste van interventies”, aanbeveling 4.

Net als in voorgaande jaren had een groot deel van de door ons geconstateerde fouten betrekking op contracten die werden uitgevoerd door “op basis van een pijlerbeoordeling beoordeelde” organisaties (internationale organisaties, internationale financiële instellingen en overheidsagentschappen) onder indirect beheer. Voor dergelijke contracten aanvaardde de Commissie uitgaven op basis van een financieel verslag en een beheersverklaring. Deze laatste is een eigen verklaring van de op basis van een pijlerbeoordeling beoordeelde organisatie waarin wordt bevestigd dat de ingediende financiële informatie juist, volledig en nauwkeurig is en in overeenstemming is met de contractuele verplichtingen. Van de 42 door ons gekwantificeerde fouten hadden er 26 betrekking op dergelijke contracten. Dit droeg voor 3,1 procentpunt bij tot het geschatte foutenpercentage.

In tien gevallen van kwantificeerbare fouten beschikte de Commissie over voldoende informatie om de fouten te kunnen voorkomen, of te kunnen opsporen en corrigeren voordat zij de uitgaven accepteerde. Indien de Commissie alle beschikbare informatie naar behoren had gebruikt, zou het geschatte foutenpercentage 1,4 procentpunt lager zijn geweest.

We troffen ook 34 gevallen aan waarin de wettelijke en financiële voorschriften niet waren nageleefd, hoewel dit geen directe financiële gevolgen had voor de EU-begroting.

Jaarlijkse activiteitenverslagen en andere governanceregelingen

Wij hebben het JAV van DG ECHO voor het begrotingsjaar 2024 geëvalueerd. We hebben ons daarbij gericht op de vraag of DG ECHO in zijn JAV de informatie over de regelmatigheid had gepresenteerd in overeenstemming met de instructies van de Commissie en de methodologie voor het ramen van toekomstige correcties en terugvorderingen consequent had toegepast. DG ECHO raamde het totale risicobedrag op het moment van betaling voor de totale in 2024 aanvaarde uitgaven (3 605 miljoen EUR) op 15,56 miljoen EUR (0,43 %). Dit DG raamde de waarde van correcties naar aanleiding van zijn controles in de daaropvolgende jaren op 3,5 miljoen EUR (0,1 % van de totale relevante uitgaven). De directeur-generaal van DG ECHO verklaarde dat de financiële blootstelling van het DG onder de materialiteitsdrempel van 2 % van de totale aanvaarde uitgaven lag.

Onze werkzaamheden met betrekking tot het JAV 2024 van DG INTPA worden in detail uiteengezet in ons Jaarverslag over het negende, tiende en elfde Europees Ontwikkelingsfonds (EOF).

We analyseerden de informatie in het AMPR van de Commissie van 2024 in verband met het geschatte risico bij betaling voor de beleidsterreinen onder de rubriek “Nabuuerschap en internationaal beleid”. De Commissie berekende een risico bij betaling van 0,8 % voor deze MFK-rubriek. Dit percentage ligt onder de bandbreedte van ons betrouwbaarheidsinterval en onder de materialiteitsdrempel.

Over het geheel genomen wijst de door ons verkregen controle-informatie die wij in dit hoofdstuk hebben gepresenteerd, erop dat het foutenpercentage bij de uitgaven voor “Nabuuerschap en internationaal beleid” van materieel belang was. Voor deze MFK-rubriek wees onze toetsing van verrichtingen uit dat het totale geschatte foutenpercentage 4,9 % bedroeg.

Wat wij aanbevelen

De Commissie moet:

- o ervoor zorgen dat begunstigden zich houden aan contractuele beperkingen op indirecte kosten;
- o zorgen voor een duidelijke en consistente definitie van “voorziening” in contractvoorwaarden en richtsnoeren, en
- o de regels voor valutaomrekening in subsidieovereenkomsten vereenvoudigen en standaardiseren.

*Wilt u meer weten? De volledige tekst van hoofdstuk 9 van ons jaarverslag 2024 is te vinden op onze **website** (eca.europa.eu).*

Europees openbaar bestuur

Totaal: 13,3 miljard EUR (6,9 % van de EU-begrotingsuitgaven)

Wat we controleerden

Dit hoofdstuk bevat onze bevindingen voor MFK-rubriek 7 “Europees openbaar bestuur”. [Figuur 28](#) geeft een overzicht van de uitgaven van de EU-instellingen en -organen in deze rubriek voor 2024.

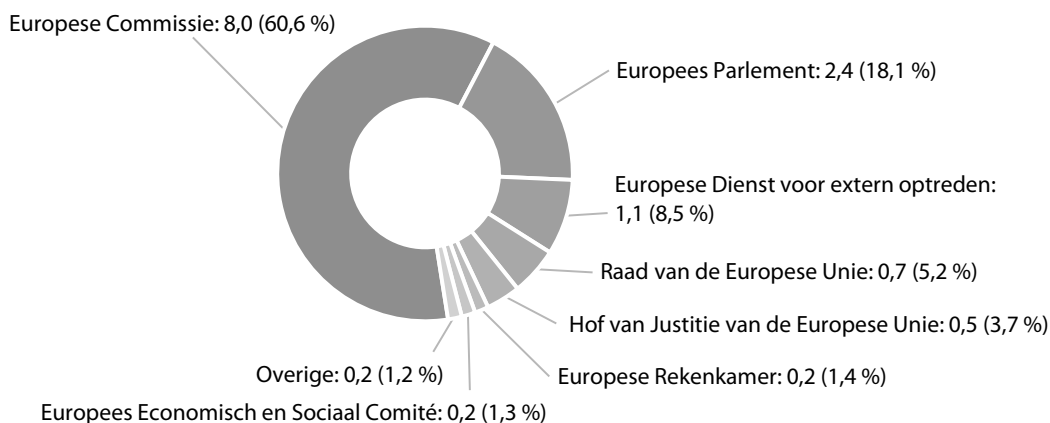
Figuur 28 — Betalingen

Europees openbaar bestuur
13,3 miljard EUR (6,9 % van de EU-begrotingsuitgaven)

(in miljard EUR)

Betalingen in 2024, uitgesplitst per instelling

Bron: ERK, op basis van gegevens uit de geconsolideerde jaarrekening 2024 van de EU.

De administratieve uitgaven omvatten uitgaven voor personele middelen, met inbegrip van pensioenen, die in 2024 goed waren voor zo'n 69 % van het totaal, en uitgaven voor gebouwen, uitrusting, energieverbruik, communicatie en informatietechnologie. Uit onze werkzaamheden door de jaren heen blijkt dat deze uitgaven over het algemeen een laag risico vormen.

Wat we constateerden

Het aan controle onderworpen bedrag	Bevatten materiële fouten
13,3 miljard EUR	Nee — geen materiële fouten (idem in 2023)

Van de 70 onderzochte verrichtingen bleken er 16 (23 %) fouten te bevatten. Onze opmerkingen hebben betrekking op het Europees Parlement, de Europese Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden.

Wij hebben geen belangrijke kwesties vastgesteld betreffende de Raad van de Europese Unie, het Hof van Justitie van de Europese Unie, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Europees Comité van de Regio's, de Europese Ombudsman of de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming. Onze eigen extern auditor heeft geen belangrijke kwesties gerapporteerd.

Europees Parlement

In 2024 hebben we 15 verrichtingen onderzocht. Zoals wij eerder hebben gemeld, meest recentelijk in ons Jaarverslag 2023, waren de door het Bureau van het Europees Parlement vastgestelde interne regels³³ voor het beheer van de kredieten van de fracties niet volledig in overeenstemming met het Financieel Reglement. De regels in kwestie staan namelijk procedures van gunning via onderhandelingen toe voor opdrachten met een hoge waarde, in plaats van openbare of niet-openbare aanbestedingsprocedures, waardoor de mededinging wordt beperkt.

Als onderdeel van onze steekproef onderzochten we één politieke fractie die drie van dergelijke contracten met een hoge waarde had gegund. In twee van deze gevallen hield zij zich ook niet volledig aan de regels van het Europees Parlement, aangezien zij niet voldoende inschrijvingen had proberen te krijgen. In één geval verlengde de fractie een kaderovereenkomst met 18 maanden met hogere eenheidsprijzen. Naar ons oordeel beperkte deze wijziging de concurrentie. We stelden aanvullende fouten vast in de door de politieke fractie gedeclareerde uitgaven met betrekking tot de gedeclareerde btw en het gebruik van forfaitaire vergoedingen voor dienstreizen van personeel waarbij de werkelijke kosten te hoog werden geraamd. Wij rapporteerden in ons [Jaarverslag 2022](#) over dezelfde kwesties.

Het Financieel Reglement bepaalt dat middelen uit de EU-begroting kunnen worden toegekend aan Europese politieke partijen met het oog op hun bijdrage tot de vorming van een Europees politiek bewustzijn en tot de uiting van de wil van de burgers van de Unie. Wij zijn van mening dat de rechtsgrondslag voor het bepalen van de subsidiabele kosten voor interpretatie vatbaar is. Wij hebben één dergelijke verrichting gecontroleerd, waarbij niet-subsidiabele uitgaven die aanvankelijk door de politieke partij waren gedeclareerd, reeds door het Europees Parlement waren teruggevorderd.

Van de 13 andere door ons onderzochte verrichtingen stelden we tekortkomingen vast in 2 aanbestedingsprocedures van het Europees Parlement. Eén daarvan betrof een IT-contract met een specifieke looptijd van zes jaar dat niet voldoende gerechtvaardigd was, hoewel dergelijke contracten volgens het Financieel Reglement over het algemeen beperkt zijn tot vier jaar, behalve in naar behoren gemotiveerde gevallen.

Europese Commissie

Bij de 25 onderzochte betalingen stelden we 8 niet-kwantificeerbare fouten vast, waarvan 4 met betrekking tot de betaling van salarissen of pensioenen. In drie van deze gevallen ontbrak in de pensioendossiers een recent levensbewijs van de partner van de gepensioneerde, dat nodig is om het behoud van het recht op toelagen te bevestigen. De Commissie werkt aan een nieuw systeem voor een betere controle van de rechten.

Voor één verrichting voor IT-diensten heeft de Commissie in de aanbestedingsstukken niet duidelijk de vereisten voor onderwijs en certificering uiteengezet om het dagtarief te bepalen.

³³ Regels voor begrotingspost 400, laatstelijk gewijzigd op 15 juli 2024.

Eén verrichting betrof een betaling van 85 miljoen EUR door de Commissie voor het voortgezette gebruiksrecht (“vruchtgebruik”) van gebouwen die zij in Brussel had verkocht. Dit was de eerste van drie jaarlijkse betalingen in het kader van een overeenkomst die in april 2024 werd ondertekend en die betrekking had op de verkoop van 23 gebouwen voor 900 miljoen EUR en het recht om 17 daarvan te gebruiken tot 2029. De verkoop en het vruchtgebruik werden gegund na een oproep van de Commissie tot het indienen van aanvragen, waarop slechts één inschrijving werd ontvangen, van een Belgisch staatsbedrijf dat een indicatieve offerte had ingediend voordat de Commissie de oproep tot het indienen van aanvragen had gepubliceerd. In de oproep tot het indienen van aanvragen werd van de inschrijvers verlangd dat zij een bankgarantie van 80 miljoen EUR met een geldigheidsduur van zes maanden overlegden om hun verbintenis tot nakoming van de overeenkomst, met inbegrip van de vruchtgebruiksregeling, te waarborgen. De enige inschrijver verstreekte een garantie op eigen naam, die slechts twee maanden geldig was. De Commissie aanvaardde deze garantie en sloot de overeenkomst binnen de geldigheidsduur van twee maanden. Wij constateerden dat de garantie niet voldeed aan de oorspronkelijke vereisten van de oproep tot het indienen van aanvragen. We merken ook op dat het evaluatiecomité van de Commissie onvoldoende onafhankelijk was, aangezien alle leden ondergeschikt waren aan de bevoegde ordonnateur.

Europese Dienst voor extern optreden

Bij de 15 onderzochte betalingen troffen we 2 kwantificeerbare fouten aan. De eerste fout betrof een aanzienlijke wijziging van het contract zonder geldige aanbestedingsprocedure en zonder publiciteitsmaatregelen achteraf. De tweede fout had betrekking op het gebruik van een onjuiste wisselkoers bij de boeking van een huurbetaling.

Wat wij aanbevelen

De Europese Commissie moet:

- de controles verbeteren voordat IT-diensten bij de Commissie worden uitbesteed, en
- de onafhankelijkheid van evaluatiecomités versterken voor verrichtingen die de verkoop van onroerend goed omvatten.

*Wilt u meer weten? De volledige tekst van hoofdstuk 10 van ons jaarverslag van 2024 is te vinden op onze **website** (eca.europa.eu).*

Herstel- en veerkrachtfaciliteit

Totaal: 59,9 miljard EUR

Wat we controleerden

De herstel- en veerkrachtfaciliteit (Recovery and Resilience Facility — RRF) werd ingesteld bij [Verordening \(EU\) 2021/241](#) (de “RRF-verordening”), die op 19 februari 2021 in werking is getreden. Deze verordening werd in februari 2023 gewijzigd, zodat de lidstaten een “REPowerEU-hoofdstuk” konden toevoegen aan hun nationale herstel- en veerkrachtplannen (national recovery and resilience plans — NRRP’s)³⁴. Een volgende herziening vond plaats in februari 2024³⁵ om de lidstaten in staat te stellen in hun NRRP’s het bedrag van de bijdrage in contanten op te nemen met het oog op de oprichting van het platform voor strategische technologieën voor Europa (Strategic Technologies for Europe Platform — STEP). De RRF heeft hervormingen en investeringen in lidstaten ondersteund sinds het begin van de COVID-19-pandemie in februari 2020 (sinds 1 februari 2022 in het geval van REPowerEU) en loopt tot en met 31 december 2026.

De Commissie voert de RRF uit onder direct beheer, wat betekent dat de Commissie rechtstreeks verantwoordelijk is voor de uitvoering ervan. Betalingen in het kader van de RRF zijn afhankelijk van de bevredigende verwezenlijking door de lidstaten van de mijlpalen en streefdoelen die zijn vastgesteld in de bijlagen bij de uitvoeringsbesluiten van de Raad tot goedkeuring van hun RRP’s³⁶. Verdere vereisten zijn dat streefdoelen en mijlpalen die eerder op bevredigende wijze zijn verwezenlijkt, niet mogen zijn teruggedraaid, en dat het beginsel van dubbele financiering niet wordt geschonden. De subsidiabiliteitsvoorwaarden die in de [RRF-verordening](#) zijn vastgelegd, omvatten de inachtneming van de subsidiabiliteitsperiode, het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” (GEAD) en de niet-vervanging van terugkerende nationale begrotingsuitgaven (behalve in naar behoren gemotiveerde gevallen)³⁷. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de middelen worden gebruikt in overeenstemming met de toepasselijke EU- en nationale wetgeving, in het bijzonder met betrekking tot het voorkomen, opsporen en rechtzetten van fraude, corruptie en belangenconflicten.

Eind 2024 had de Commissie 65 subsidiebetalingen gedaan (1 in 2021, 13 in 2022, 23 in 2023 en 28 in 2024) voor een totaalbedrag van 178,5 miljard EUR. Dit betekent dat zij slechts 50 % van het totale beschikbare bedrag had betaald, terwijl er nog minder dan twee jaar resteert tot het einde van de uitvoeringsperiode van de RRF in december 2026. Er is geen informatie beschikbaar gesteld over de totale bedragen die door de lidstaten aan de eindontvangers³⁸ zijn betaald.

De RRF-uitgaven voor 2024 bedroegen in totaal 59,9 miljard EUR en onze controle had betrekking op alle 28 subsidiebetalingen van in totaal 53,3 miljard EUR en de verrekening van voorfinanciering van in totaal 6,4 miljard EUR. Onze controle heeft noch betrekking op de regelmatigheid van de door eindontvangers gedane uitgaven, noch op de leningcomponent van de RRF.

³⁴ [Verordening \(EU\) 2023/435](#).

³⁵ [Verordening \(EU\) 2024/795](#).

³⁶ [Verordening \(EU\) 2021/241](#), artikel 24, lid 2.

³⁷ *Ibid.*, artikelen 5 en 9, artikel 17, lid 2, en artikel 24, lid 3.

³⁸ [Speciaal verslag 13/2024](#): “Absorptie van middelen uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit — Vooruitgang vertraagd en nog steeds risico’s voor de verwezenlijking van maatregelen en dus van de RRF-doelstellingen”, paragrafen 53 en 54.

Wat we constateerden

Het aan controle onderworpen bedrag	Komen hierin materiële fouten voor?
59,9 miljard EUR	2024: de algemene effecten van onze bevindingen zijn van materieel belang, maar niet van diepgaande invloed

Gezien de aard van het RRF-uitgavenmodel en omdat de methode van de Commissie voor de opschorting van betalingen³⁹ berust op veel beoordelingen, wat mogelijk tot verschillende interpretaties leidt, geven wij geen foutenpercentage dat vergelijkbaar is met andere EU-uitgaventerreinen.

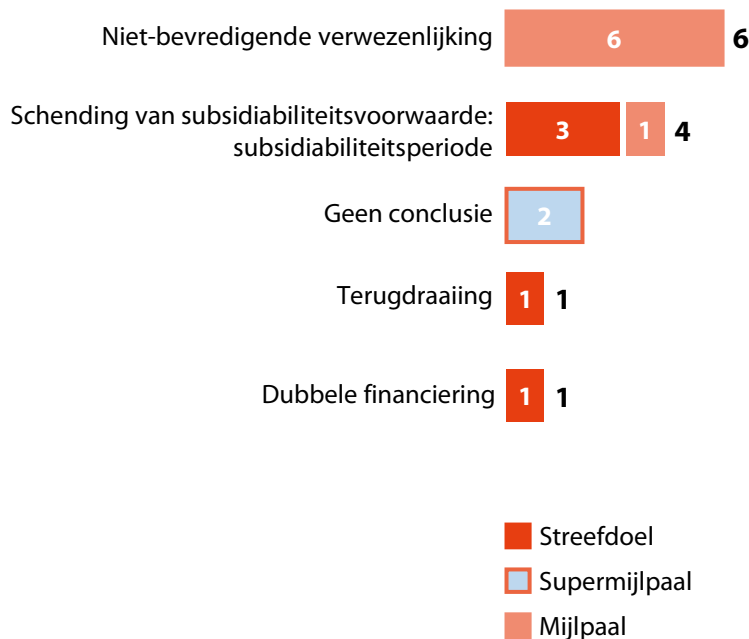
Niet-bevredigende verwezenlijking van bepaalde mijlpalen/streefdoelen

De [RRF-verordening](#) bevat geen criteria voor de interpretatie van de term “op bevredigende wijze” in verband met de verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen. Bij het beoordelen hiervan aanvaardt de Commissie minimale afwijkingen qua inhoud, vorm, timing en bedragen⁴⁰. Wij merken op dat deze beoordeling in het geval van kwalitatieve criteria gebaseerd is op veel oordelen, wat leidt tot verschillende mogelijke interpretaties van de vraag of de mijlpalen of streefdoelen op bevredigende wijze zijn verwezenlijkt. Bij onze controles stelden we vast dat zes mijlpalen en streefdoelen in het kader van vijf betalingen niet op bevredigende wijze waren verwezenlijkt. Wij stelden vast dat niet aan alle door de mijlpaal of het streefdoel vereiste elementen was voldaan, en dat deze ontbrekende elementen meer dan een minimaal aanvaardbare afwijking vertegenwoordigden. We merken op dat er een stijgende trend is in de totale financiële impact van kwantitatieve bevindingen.

³⁹ [COM\(2023\) 99 final](#): Bijlage II bij de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad: De herstel- en veerkrachtfaciliteit: twee jaar later — Een uniek instrument dat de kern vormt van de groene en digitale transformatie van de EU.

⁴⁰ Ibid., bijlage I.

Figuur 29 — Soorten bevindingen met betrekking tot betalings- en subsidiabiliteitsvoorwaarden

Bron: ERK.

De eerste RRF-betaling aan Polen omvatte twee mijlpalen ter versterking van de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechtbanken door de tuchtregeling voor rechters te hervormen om de rechterlijke bescherming te verbeteren. Wij hebben ernstige tekortkomingen aangetroffen in de benoeming van rechters. Vanwege een lopende zaak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) in zaak C-517/24 met betrekking tot een verzoek om een prejudiciële beslissing dat rechtstreeks verband houdt met deze kwestie, hebben wij echter besloten in dit stadium geen conclusies te trekken over de bevredigende verwezenlijking van de twee gerelateerde mijlpalen. De bevredigende verwezenlijking van deze mijlpalen was een voorwaarde voor elke RRF-betaling aan Polen.

Dubbele financiering

In de [RRF-verordening](#) wordt gebruikgemaakt van de traditionele op kosten gebaseerde definitie van dubbele financiering⁴¹, ook al worden met de RRF-uitbetalingen geen subsidieerbare kosten vergoed, maar wordt de bevredigende verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen beloond⁴². Voor de RRF kan er sprake zijn van dubbele financiering wanneer dezelfde onderliggende kosten van een mijlpaal of streefdoel tweemaal worden gefinancierd en/of wanneer dezelfde outputs/resultaten worden gedeclareerd en dus tweemaal worden gefinancierd. Hetzelfde resultaat kan niet tweemaal uit de EU-begroting worden gefinancierd, ook al is een van de betrokken financieringsinstrumenten niet op kosten gebaseerd. We troffen één geval van dubbele financiering aan in Kroatië.

⁴¹ [RRF-verordening](#), artikel 9.

⁴² [Speciaal verslag 22/2024](#): “Dubbele financiering uit de EU-begroting — Controlesystemen missen essentiële elementen om het verhoogde risico door het niet-kostengerelateerde RRF-financieringsmodel te beperken”, paragraaf 101.

Terugdraaiing

De [RRF-verordening](#) bepaalt dat maatregelen en acties met betrekking tot eerder behaalde mijlpalen en streefdoelen niet mogen zijn teruggedraaid⁴³. De lidstaten moeten deze niet-terugdraaiing bevestigen in de beheersverklaringen bij hun betalingsverzoeken. We troffen één geval aan van terugdraaiing van een Grieks streefdoel met betrekking tot de oprichting en volledige exploitatie van vijftig instellingen voor geestelijke gezondheidszorg.

Sommige maatregelen gingen vóór de subsidiabiliteitsperiode van start

In de [RRF-verordening](#) wordt bepaald dat alleen maatregelen die vanaf 1 februari 2020 van start zijn gegaan⁴⁴, in aanmerking komen voor RRF-financiering. De verordening bevat echter geen verdere criteria om te bepalen wat de “start” van een maatregel inhoudt. In oktober 2024 heeft de Commissie richtsnoeren gepubliceerd⁴⁵ waarin wordt verduidelijkt dat zij de “start” van een maatregel interpreteert als het begin van de uitvoering van die maatregel ter plaatse, wanneer de kosten daadwerkelijk worden gemaakt. Zoals eerder aangegeven⁴⁶, zijn wij van mening dat de start van een maatregel de datum van de eerste (juridische) verbintenis moet zijn (bv. in de vorm van een overeenkomst, een kooporder of een financieringsbesluit), aangezien dit het begin van de eerste activiteit is in verband met de maatregel. Een dergelijke overeenkomst of dergelijk financieringsbesluit brengt een verplichting met zich mee en geeft de aanzet tot economische en productieve activiteiten op het niveau van de contractant en de subcontractant, waardoor resultaten met daaropvolgende betalingen worden gerealiseerd.

We constateerden dat de projecten met betrekking tot één mijlpaal en drie streefdoelen voor twee betalingen vóór februari 2020 van start waren gegaan. Daarom hadden deze projecten niet door de RRF mogen worden gefinancierd.

Lidstaten voeren de meeste openstaande controleaanbevelingen van de Commissie met betrekking tot kritieke en zeer belangrijke bevindingen niet onmiddellijk uit

Sinds 2021 zijn er 20 definitieve controleverslagen van de Commissie geweest met betrekking tot mijlpalen en streefdoelen, met 591 aanbevelingen aan 15 lidstaten. Op 30 april 2025 was de Commissie van oordeel dat 417 aanbevelingen (71 %) waren uitgevoerd en dat de resterende 174 (29 %) openstonden. De Commissie deelt haar bevindingen in de volgende categorieën in: kritiek, zeer belangrijk, belangrijk of wenselijk. Kritieke of zeer belangrijke bevindingen kunnen aanleiding geven tot een voorbehoud in het jaarlijkse activiteitenverslag (JAV) van de Commissie wanneer de lidstaten deze niet tijdig hebben aanvaard, verworpen of niet hebben uitgevoerd. Deze kritieke of zeer belangrijke bevindingen kunnen ook een ernstige niet-nakoming van de verplichtingen voortvloeiend uit de financieringsovereenkomst vormen en kunnen leiden tot een forfaitaire correctie⁴⁷.

Voor de meeste (64 %) van de nog openstaande 136 aanbevelingen die betrekking hadden op kritieke en zeer belangrijke bevindingen was de in het controleverslag vastgestelde uitvoeringstermijn verstreken.

⁴³ [RRF-verordening](#), artikel 24, lid 3.

⁴⁴ [Ibid.](#), artikel 17, lid 2.

⁴⁵ [COM\(2024\) 474 final](#): Bijlage II bij het verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit.

⁴⁶ [Jaarverslag 2023](#), paragraaf 11.22.

⁴⁷ [Financieringsovereenkomst](#), bijlage I.

De systemen van de lidstaten zijn niet doeltreffend genoeg

Er zijn tekortkomingen in de systemen van sommige lidstaten ter waarborging van de naleving van de regels inzake overheidsopdrachten en staatssteun, en we stelden ook tekortkomingen vast in de betalingsverzoeken (beheersverklaring) van vijf lidstaten.

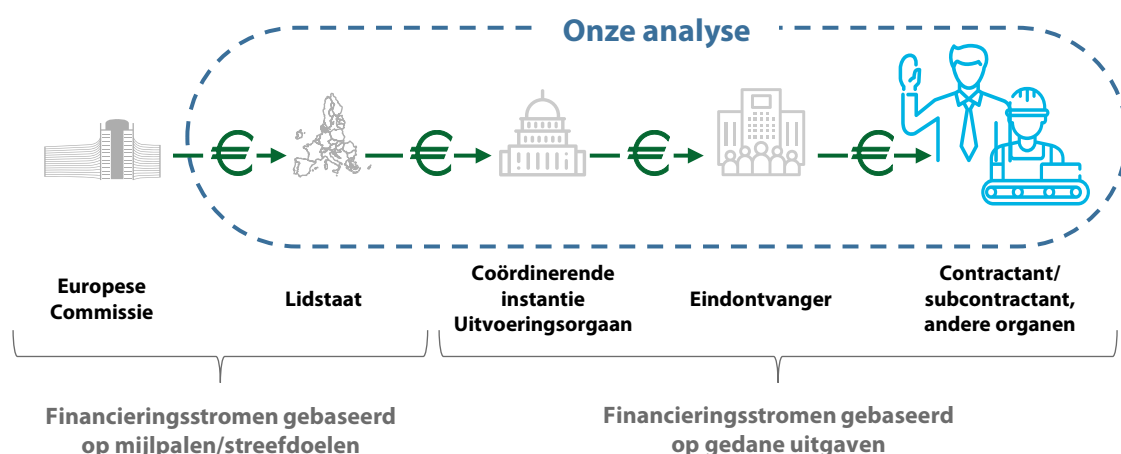
De Commissie beschikt slechts over beperkte informatie over opgespoorde fraude

Een belangrijke indicator voor het frauderisico is de omvang van de vermoedelijke fraude. De enige op EU-niveau gepubliceerde gegevens over de omvang van de vermoedelijke fraude in verband met de RRF zijn afkomstig uit het Jaarverslag 2024 van het Europees Openbaar Ministerie (EOM). Eind 2024 behandelde het EOM 311 actieve zaken in verband met NGEU. Op vier na hadden deze allemaal betrekking op de RRF, die goed is voor ongeveer 17 % van alle actieve onderzoeken naar uitgavenfraude. De geraamde schade voor de financiële belangen van de EU bedraagt 2,8 miljard EUR, ofwel 30 % (2023: 25 %) van de totale geraamde schade als gevolg van alle fraude met EU-uitgaven⁴⁸. Dit staat in contrast met het lage aantal gevallen (vijf) dat de lidstaten in 2024 hebben gemeld in beheersverklaringen bij betalingsverzoeken.

RRF-middelen zijn niet systematisch traceerbaar in alle lidstaten

We hebben de nationale systemen van vijf lidstaten (Duitsland, Griekenland, Spanje, Frankrijk en Italië) doorgelicht om na te gaan of zij in staat waren RRF-middelen uit de nationale begroting te traceren tot aan de eindontvangers en daarbuiten (bv. aan contractanten of subcontractanten) en gegevens te verstrekken over de door eindontvangers gedane uitgaven. Uit de door ons verzamelde gegevens blijkt dat eindontvangers in Italië en Griekenland tegen eind 2024 uitgaven hadden gedaan ter hoogte van respectievelijk 49 % en 39 % van de totale bedragen die in hun nationale begrotingen waren uitgetrokken voor hervormingen en investeringen in het kader van de RRF. Dit komt overeen met 76 % (in het geval van Italië) en 82 % (in het geval van Griekenland) van het totale bedrag dat van de Commissie is ontvangen. We constateerden dat de systemen in twee lidstaten (Spanje en Frankrijk) niet garandeerden dat er systematisch gegevens werden verzameld over de door eindontvangers van RRF-middelen gedane uitgaven, terwijl één lidstaat (Duitsland) ons op verzoek dergelijke informatie heeft verstrekt over vijf RRF-maatregelen.

Figuur 30 — RRF-financieringsstroom

Bron: ERK.

⁴⁸ EPPO Annual Report 2024.

We onderzochten de door de lidstaten gevolgde methodologie voor het publiceren van de honderd grootste eindontvangers en troffen aanzienlijke verschillen aan in het soort gepubliceerde informatie.

Jaarlijkse activiteitenverslagen en het jaarlijks beheers- en prestatieverslag

In haar JAV 2024 doet de Commissie, net als in voorgaande jaren, geen schatting van het kwantificeerbare risico bij betaling, omdat er geen betekenisvol foutenpercentage kan worden vastgesteld. In plaats daarvan kent de Commissie aan elke RRF-betaling een risicobeoordeling (laag, gemiddeld, hoog) toe voor de wettigheid en regelmatigheid. Dit gebeurt meestal op basis van de resultaten van haar voorlopige beoordelingen, haar controles achteraf en op basis van de ERK-controles wanneer zij het daarmee eens is. RRF-betalingen met een hoog risico boven de de-minimisdrempel moeten leiden tot een voorbehoud. De Commissie heeft alle betalingen voor 2024 beoordeeld als betalingen met een laag risico. Dit strookt echter niet met onze bevindingen.

Wat wij aanbevelen

De Commissie moet:

- o de reikwijdte vergroten van controles die tijdens de voorlopige beoordelingen worden uitgevoerd, en
- o vertragingen bij de uitvoering door de lidstaten van de controleaanbevelingen van de Commissie aanpakken.

*Wilt u meer weten? De volledige tekst van hoofdstuk 11 van ons jaarverslag van 2024 is te vinden op onze **website** (eca.europa.eu).*

Follow-up van de aanbevelingen uit onze speciale verslagen van 2021

Wat wij analyseerden

Elk jaar beoordelen we in hoeverre onze gecontroleerden actie hebben ondernomen naar aanleiding van de aanbevelingen die wij drie jaar daarvoor hebben gedaan. Deze follow-up van onze aanbevelingen is een belangrijke stap in de controlecyclus. Deze biedt ons feedback over de vraag of onze gecontroleerden de door ons aanbevolen maatregelen hebben uitgevoerd en of de door ons aan de orde gestelde kwesties zijn aangepakt. Die follow-up is ook van belang voor het uitwerken en plannen van onze toekomstige controlewerkzaamheden en het in kaart brengen van risico's.

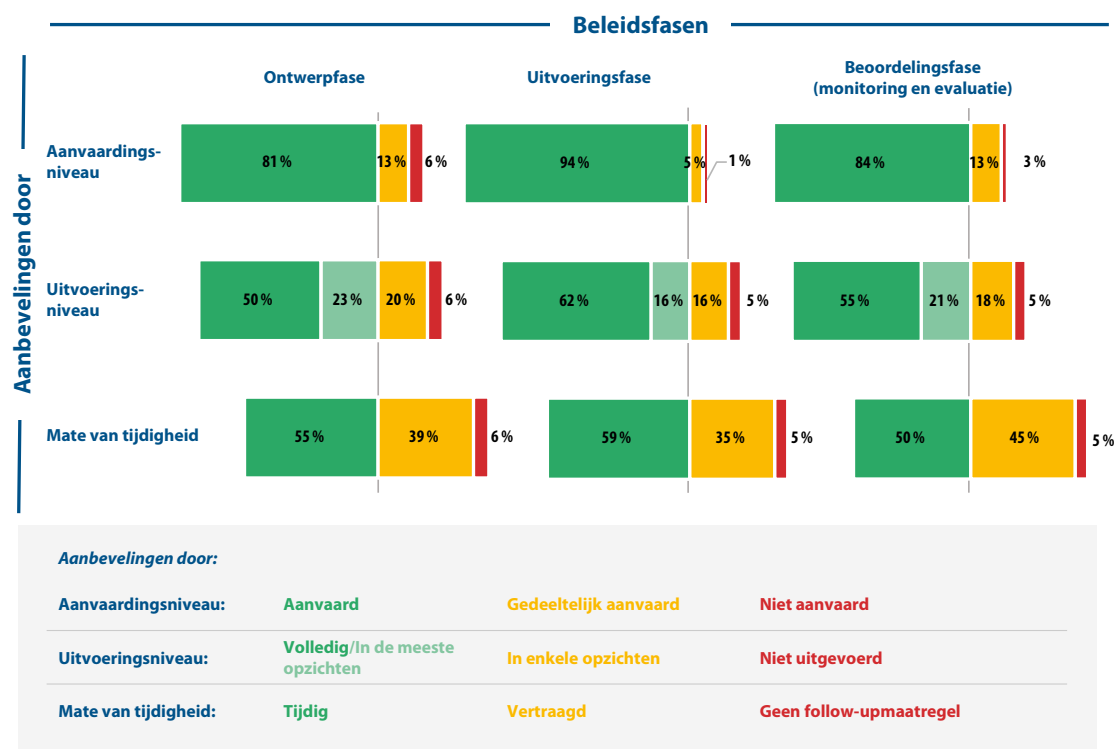
Dit jaar analyseerden we aanbevelingen uit alle 27 speciale verslagen die we in 2021 hebben gepubliceerd. In totaal gaven we follow-up aan 245 aanbevelingen. Daarvan waren er 194 aan de Europese Commissie gericht. De overige 51 aanbevelingen waren gericht aan de Europese Centrale Bank (ECB), de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO), de Europese Bankautoriteit (EBA), het Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex), het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol) en de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR). Net als in het verleden vielen de aanbevelingen die uitsluitend aan de lidstaten waren gericht buiten de reikwijdte van onze follow-upwerkzaamheden.

Wat we constateerden

Uit onze analyse blijkt dat het percentage van de aanbevelingen uit de speciale verslagen van 2021 die volledig of gedeeltelijk door onze gecontroleerden werden aanvaard, stegen van 93 % vorig jaar naar 98 % dit jaar (zie [figuur 31](#)). Het percentage volledig of in de meeste opzichten uitgevoerde aanbevelingen daalde van 68 % vorig jaar naar 76 % dit jaar, en het percentage tijdig uitgevoerde aanbevelingen steeg van 52 % naar 56 %. Dit laatste percentage is nog niet terug op het niveau van vóór de COVID-19-pandemie (60 % of hoger).

Uit onze analyse om na te gaan of er verschillen zijn tussen de drie fasen van de beleidscyclus (ontwerpfase, uitvoeringsfase en beoordelingsfase) bleek dat de aanbevelingen met betrekking tot de uitvoeringsfase van beleid of programma's het hoogste niveau van aanvaarding, uitvoering en tijdigheid vertonen.

Figuur 31 — Niveau van aanvaarding, uitvoering en tijdigheid per fase van de beleidscyclus

Bron: ERK.

Wij stelden ook vast dat:

- o van de aanbevelingen aan de Europese Commissie 77 % volledig of in de meeste opzichten is uitgevoerd;
- o van de aanbevelingen aan de andere gecontroleerden 75 % volledig of in de meeste opzichten is uitgevoerd;
- o wat de beleidsfasen betreft, 28 % van onze aanbevelingen van onze speciale verslagen van 2021 betrekking had op de ontwerpfase, 56 % op de uitvoeringsfase en 17 % op de beoordelingsfase.

Wilt u meer weten? De volledige tekst van hoofdstuk 12 van ons jaarverslag van 2024 is te vinden op onze **website** (eca.europa.eu).

Europese Ontwikkelingsfondsen

Totaal: 1,35 miljard EUR

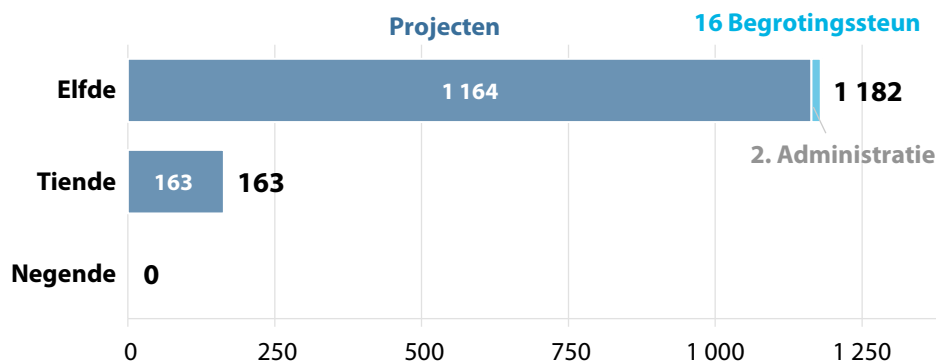
Wat we controleerden

De EOF's, die in 1959 van start gingen, vormden het voornaamste instrument waarmee de Europese Unie (EU) tot eind 2020 de ontwikkelingssamenwerking met de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS-landen) en de landen en gebieden overzee (LGO) financierde. De belangrijkste doelstelling van de EOF's is armoede terug te dringen en uiteindelijk uit te bannen, in overeenstemming met de belangrijkste doelstelling van ontwikkelingssamenwerking zoals vastgelegd in artikel 208 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Het elfde (en laatste) EOF heeft betrekking op het meerjarig financieel kader (MFK) 2014-2020.

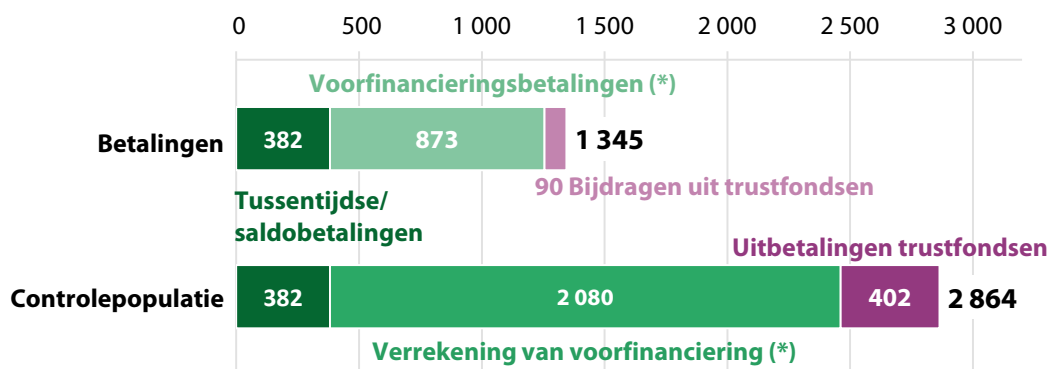
Figuur 32 — De Europese Ontwikkelingsfondsen: financieel overzicht 2024

(miljoen EUR)

EOF-betalingen per begrotingsonderdeel en per soort

EOF-betalingen en gecontroleerde populatie

* Overeenkomstig de geharmoniseerde definitie van onderliggende verrichtingen.

Bron: ERK, op basis van de jaarrekeningen 2024 van het negende, tiende en elfde EOF.

Voor het MFK 2021-2027 is de ontwikkelingssamenwerking met de ACS-landen opgenomen in het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld, als onderdeel van de algemene EU-begroting, en is de samenwerking met de LGO geïntegreerd in het Besluit betreffende de LGO-associatie, met inbegrip van Groenland. Het negende, tiende en elfde EOF zijn echter niet in de algemene begroting van de EU geïntegreerd en de afzonderlijke uitvoering en rapportage worden voortgezet totdat zij worden afgesloten.

De uitgaven in dit verslag hebben betrekking op steun die wordt verleend in 76 landen aan de hand van een breed scala aan methoden, zoals contracten voor werkzaamheden, leveringen en diensten; subsidies; begrotingssteun, programmaringen en delegatieovereenkomsten die zijn gesloten met entiteiten die op basis van een pijlerbeoordeling zijn beoordeeld (bv. internationale organisaties).

De EOF's worden vrijwel volledig beheerd door het directoraat-generaal Internationale Partnerschappen van de Commissie (DG INTPA). Een klein deel (5 %) van de EOF-betalingen voor 2024 werd beheerd door het directoraat-generaal Nabuurschapsbeleid en Uitbreidingsonderhandelingen (DG NEAR). Sinds 1 februari 2025 is DG NEAR opgesplitst in twee afzonderlijke DG's: het directoraat-generaal Uitbreiding en Oostelijk Nabuurschap (DG ENEST) en het directoraat-generaal Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio (DG MENA).

Wat we constateerden

Wij constateerden dat de rekeningen geen materiële afwijkingen van materieel belang vertoonden.

De ontvangstenverrichtingen vertoonden geen materieel foutenpercentage.

De betalingsverrichtingen van de EOF's vertoonden een materieel foutenpercentage. Op basis van onze toetsing van verrichtingen schatten wij het foutenpercentage op 6,5 %.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

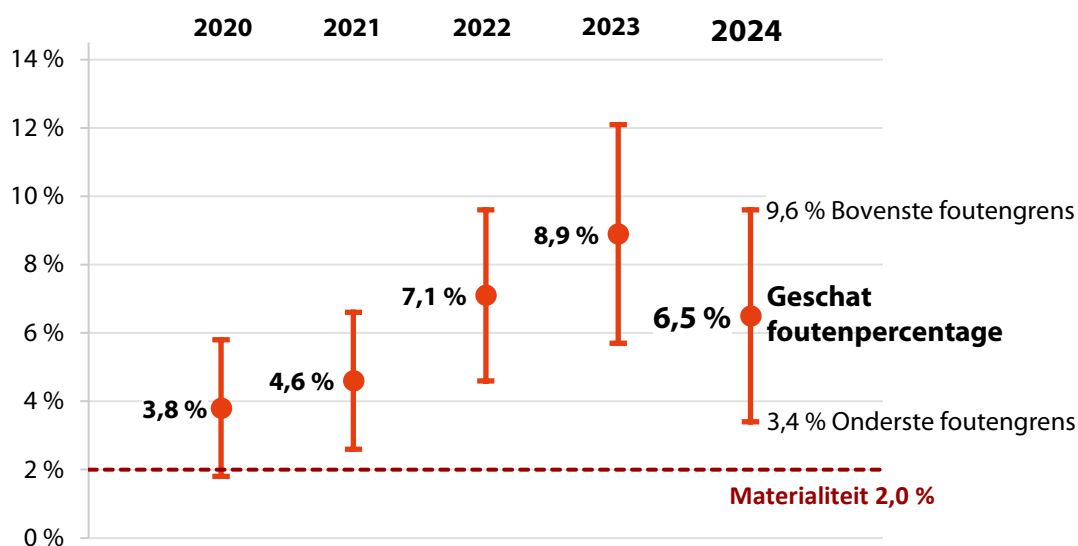
Om de regelmatigheid van de verrichtingen te controleren, onderzochten we een steekproef van 85 verrichtingen die representatief waren voor alle soorten uitgaven binnen de EOF's. De steekproef bestond uit 16 verrichtingen met betrekking tot het noodtrustfonds voor Afrika, één verrichting met betrekking tot het Bêkou-trustfonds, 54 verrichtingen die zijn goedgekeurd door 14 EU-delegaties⁴⁹ en 14 verrichtingen die zijn goedgekeurd door het hoofdkantoor van de Commissie. In gevallen waarin we fouten ontdekten in de verrichtingen, analyseerden we de onderliggende oorzaken om mogelijke tekortkomingen op te sporen. Daarnaast hebben we voor de ter plaatse gecontroleerde verrichtingen waar mogelijk en relevant prestatiebeoordelingen uitgevoerd.

Van de 85 door ons onderzochte verrichtingen bevatten er 34 (40,0 %) fouten. Op basis van de 27 door ons gekwantificeerde fouten schatten wij het foutenpercentage op 6,5 % (zie [figuur 33](#)).

⁴⁹ Burundi, Democratische Republiek Congo, Guinee-Bissau, Kenia, Malawi, Mauritanië, Mauritius, Mozambique, Namibië, Nigeria, Sierra Leone, Togo, Uganda, Zambia.

Figuur 33 — Resultaten van de toetsing van verrichtingen

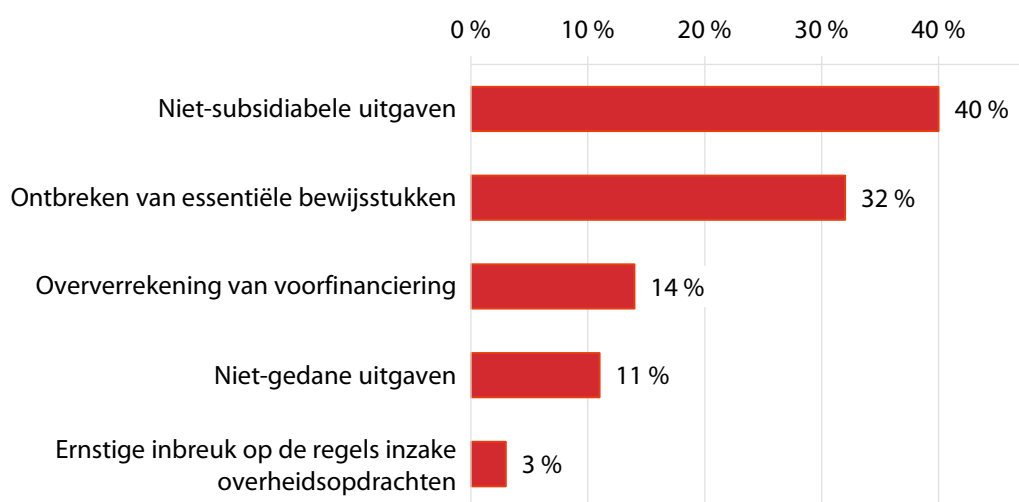
Geschat foutenpercentage

Bron: ERK.

In [figuur 34](#) wordt het door ons geschatte foutenpercentage voor 2024 per soort fout uitgesplitst.

Figuur 34 — Uitsplitsing van het geschatte foutenpercentage, per soort fout

Bron: ERK.

In 13 gevallen van kwantificeerbare fouten beschikte de Commissie over voldoende informatie om de fouten te kunnen voorkomen, of deze te kunnen opsporen en corrigeren, voordat zij de uitgaven aanvaarde. Indien de Commissie alle beschikbare informatie naar behoren had gebruikt, zou het geschatte foutenpercentage 2,2 procentpunt lager zijn geweest.

Evaluatie van het jaarlijks activiteitenverslag van DG INTPA van 2024

De betrouwbaarheidsverklaring van de directeur-generaal in het JAV 2024 van DG INTPA omvat geen punten van voorbehoud. DG INTPA heeft de reikwijdte van de punten van voorbehoud (d.w.z. het aandeel van de uitgaven waarop zij betrekking hebben) aanzienlijk beperkt, van 16 % in 2017 tot 1 % in 2018, en vervolgens tot nul vanaf 2019.

DG INTPA schat het totale risicobedrag bij betaling op 89,7 miljoen EUR (1,1 % van de uitgaven in 2024) en het totale risicobedrag bij afsluiting op 78,6 miljoen EUR (0,97 % van de uitgaven in 2024). Naar raming van DG INTPA, op basis van gemiddelde historische gegevens, zal 11,1 miljoen EUR (12,4 %) van het risicobedrag bij betaling worden gecorrigeerd door zijn controles in komende jaren (dit bedrag staat bekend als het “corrigerend vermogen”). Van dit geraamde bedrag rapporteerde de Commissie dat 5,0 miljoen EUR daadwerkelijk was teruggevorderd in 2024. Nadat wij 60,9 % van dit uitgevoerde bedrag (3,1 miljoen EUR) hadden getoetst, stelden wij vast dat 0,2 miljoen EUR niet als uitgevoerd corrigerend vermogen had mogen worden gerapporteerd.

Onderzoek naar het percentage resterende fouten 2024

In 2024 heeft DG INTPA zijn 13e RFP-studie door een externe contractant laten verrichten. Het doel van de studie is een schatting te maken van het percentage fouten die zijn ontsnapt aan alle beheerscontroles van DG INTPA op zijn gehele bevoegdheidssterrein, teneinde conclusies te trekken over de doeltreffendheid van die controles.

In 2024 heeft de Commissie besloten de RFP-methodologie met ingang van 2025 te herzien. De wijzigingen hebben onder meer tot doel de behandeling van posten met een hoge waarde duidelijker te omschrijven en de mogelijkheid te beperken om volledig te vertrouwen op de resultaten van beheerscontroles en andere werkzaamheden van auditors. Er zijn echter enkele tekortkomingen.

Beoordeling van projectresultaten tijdens onze controlebezoeken

Als onderdeel van onze controlebezoeken beoordeelden we ook de resultaten van projecten die waren afgerond of bijna waren afgerond. Onze beoordeling omvatte, maar was niet beperkt tot, een evaluatie van zowel output- en impactindicatoren als projectresultaten. De resultaten van onze controles varieerden. In sommige gevallen werden middelen doeltreffend gebruikt en droegen zij bij tot de verwezenlijking van de projectdoelstellingen. Net als in voorgaande jaren⁵⁰ stelden we echter ook gevallen vast waarin EU-projecten niet al hun doelstellingen hadden bereikt. Met name de infrastructuur die in het kader van de projecten werd aangelegd, werd na voltooiing van het project niet altijd onderhouden, waardoor ernstige twijfels ontstonden over de duurzaamheid ervan.

⁵⁰ Jaarverslagen 2022 en 2023 over de EOF's.

Wat wij aanbevelen

De Commissie moet:

- o ervoor zorgen dat de zichtbaarheidsregels worden nageleefd;
- o de controles versterken met betrekking tot de forfaitaire bedragen of andere kosten die worden gedeclareerd in het kader van vereenvoudigde kostenopties, en
- o stappen ondernemen om de duurzaamheid van projecten te vergroten.

*Wilt u meer weten? De volledige tekst van het verslag van de activiteiten gefinancierd uit het negende, tiende en elfde Europees Ontwikkelingsfonds voor 2024 is te vinden op onze **website** (eca.europa.eu).*

Achtergrond

De Europese Rekenkamer en haar werk

De ERK is de onafhankelijke externe auditor van de EU. Wij zijn gevestigd te Luxemburg en hebben ongeveer 900 medewerkers van alle EU-nationaliteiten in dienst. Het is onze opdracht om bij te dragen tot de verbetering van de administratie en het financieel beheer van de EU, om verantwoording en transparantie te bevorderen en op te treden als onafhankelijk hoedster van de financiële belangen van de burgers van de EU. Onze controleverslagen en adviezen vormen een essentieel onderdeel van de verantwoordingsketen van de EU. Deze worden gebruikt om degenen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van EU-beleid en -programma's (de Commissie, andere EU-instellingen en -organen, en overheden van de lidstaten) ter verantwoording te roepen. Wij waarschuwen voor risico's, verschaffen zekerheid, wijzen op tekortkomingen en goede praktijken en geven EU-beleidsmakers en -wetgevers advies over de wijze waarop ze EU-beleid en -programma's beter kunnen beheren. Met ons werk zorgen we ervoor dat de EU-burgers weten hoe hun geld wordt uitgegeven.

Tony MURPHY
Ierland

Nikolaos MILIONIS
Griekenland

Klaus-Heiner LEHNE
Duitsland

Iliana IVANOVA
Bulgarije

Bettina JAKOBSEN
Denemarken

Jan GREGOR
Tsjechië

Mihails KOZLOVS
Letland

Ildikó GÁLL-PELCZ
Hongarije

Annemie TURTELBOOM
België

Ivana MALETIĆ
Kroatië

François-Roger CAZALA
Frankrijk

Joëlle ELVINGER
Luxemburg

Helga BERGER
Oostenrijk

Marek OPIOŁA
Polen

Jorg Kristijan PETROVIČ
Slovenië

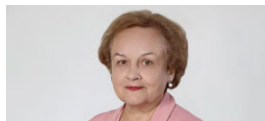
Stef BLOK
Nederland

George Marius HYZLER
Malta

Lefteris CHRISTOFOROU
Cyprus

Laima Liucija ANDRIKIENĖ
Litouwen

Keit PENTUS-ROSIMANNUS
Estland

Katarína KASZASOVÁ
Slowakije

João LEÃO
Portugal

Alejandro BLANCO FERNÁNDEZ
Spanje

Carlo Alberto MANFREDI SELVAGGI
Italië

Petri SARVAMAA
Finland

Hans LINDBLAD
Zweden

Lucian ROMAȘCANU
Roemenië

Opmerking: Per juli 2025.

Onze output

Wij produceren:

- o jaarverslagen, die voornamelijk de resultaten bevatten van de werkzaamheden in het kader van de financiële en nalevingsgerichte controle van de begroting van de EU en de Europese Ontwikkelingsfondsen, maar ook aspecten met betrekking tot begrotingsbeheer en prestaties;
- o speciale verslagen, die de resultaten weergeven van geselecteerde controles van specifieke beleids- of uitgaventerreinen, of begrotings- of beheerskwesties;
- o specifieke jaarverslagen over de agentschappen, gedecentraliseerde organen en gemeenschappelijke ondernemingen van de EU;
- o adviezen over nieuwe of geactualiseerde wetgeving met een significante impact op het financieel beheer — op verzoek van een andere instelling of op ons eigen initiatief;
- o analyses, die een beschrijving geven van of informatie geven over beleid, systemen, instrumenten of specifiekere onderwerpen.

De controleaanpak voor onze betrouwbaarheidsverklaring in het kort

De oordelen in onze betrouwbaarheidsverklaring zijn gebaseerd op objectieve controle-informatie die wordt verkregen door middel van controletests die worden uitgevoerd overeenkomstig internationale controlestandaarden.

Zoals aangegeven in onze strategie 2021-2025 zullen wij voor het MFK 2021-2027 onze controleaanpak blijven ontwikkelen en gebruik blijven maken van beschikbare gegevens en informatie, zodat wij sterke zekerheid kunnen blijven bieden op basis van ons in het Verdrag vastgelegde mandaat en in volledige overeenstemming met de internationale controlestandaarden voor de publieke sector.

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Verschaft de jaarrekening van de EU volledige en juiste informatie?

Ieder jaar genereren de directoraten-generaal van de Commissie honderdduizenden boekingen op basis van informatie die afkomstig is uit vele verschillende bronnen (waaronder de lidstaten). We controleren of de boekhoudkundige processen naar behoren werken en of de daaruit voortvloeiende boekhoudkundige gegevens volledig zijn, correct worden vastgelegd en naar behoren worden gepresenteerd in de financiële staten van de EU.

- o We beoordelen het boekhoudsysteem om te waarborgen dat het systeem een goede basis biedt voor het opstellen van betrouwbare gegevens.
- o Wij beoordelen essentiële boekhoudprocedures om te waarborgen dat zij goed werken.

- We verrichten analytische controles van boekhoudgegevens om te waarborgen dat deze op consistente wijze worden gepresenteerd en redelijk lijken.
- We controleren een steekproef van boekingen rechtstreeks om te waarborgen dat de onderliggende verrichtingen inderdaad bestaan en nauwkeurig zijn vastgelegd.
- Wij controleren de financiële overzichten om te waarborgen dat deze de financiële situatie getrouw weergeven.

Regelmatigheid van de verrichtingen

Voldoen de aan de EU-rekeningen ten grondslag liggende verrichtingen inzake ontvangsten en verrichte betalingen aan de regels?

Uit de EU-begroting worden miljoenen betalingen gedaan aan begunstigden in de EU en elders in de wereld. Het merendeel van deze uitgaven wordt beheerd door de lidstaten. Om de bewijzen te verzamelen die we nodig hebben, beoordelen we de systemen waarmee ontvangsten en verrichte betalingen (d.w.z. saldobetalingen en verrekening van voorschotten) worden beheerd en gecontroleerd en onderzoeken we een steekproef van verrichtingen.

Als aan de voorwaarden van de relevante internationale controlestandaarden is voldaan, evalueren we de toetsingen en controles die zijn verricht door degenen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de EU-begroting en voeren we deze opnieuw uit. Zodoende houden we volledig rekening met corrigerende maatregelen die eventueel zijn genomen op basis van deze controles.

- We beoordelen de systemen voor ontvangsten en uitgaven om te bepalen hoe doeltreffend ze zijn in het waarborgen van de regelmatigheid van de verrichtingen.
- Wij trekken statistische steekproeven van verrichtingen die de basis vormen voor een gedetailleerde toetsing door onze auditors. We onderzoeken de verrichtingen uit de steekproef nauwkeurig, ook ter plaatse bij de eindbegunstigden (bv. landbouwers, onderzoeksinstituten of bedrijven die openbaar aanbestede werken uitvoeren of diensten leveren), om bewijs te verkrijgen dat elke onderliggende gebeurtenis ook heeft plaatsgevonden, naar behoren is vastgelegd en voldoet aan de regelgeving die geldt voor het verrichten van betalingen.
- We analyseren fouten en merken deze aan als al dan niet kwantificeerbaar. Verrichtingen vertonen kwantificeerbare fouten indien de betaling volgens de regels niet had mogen worden goedgekeurd. Wij extrapoleren de kwantificeerbare fouten om een geschat foutenpercentage te verkrijgen voor elk terrein waarvoor we een specifieke beoordeling verrichten. Vervolgens zetten we het geschatte foutenpercentage af tegen een materialiteitsdrempel van 2 % en beoordelen we of de fouten van diepgaande invloed zijn.
- In onze oordelen houden we rekening met deze beoordelingen en andere relevante informatie, zoals de jaarlijkse activiteitenverslagen en verslagen van andere externe auditors.
- Al onze bevindingen bespreken we met zowel de autoriteiten in de lidstaten als de Commissie om te bevestigen dat onze feiten kloppen.

Welke controleaanpak en -methodologie hanteren wij voor de betrouwbaarheidsverklaring met betrekking tot de regelmatigheid van de RRF-uitgaven?

- Wij brengen een afzonderlijk oordeel uit over de regelmatigheid van de RRF-uitgaven als onderdeel van onze betrouwbaarheidsverklaring over de EU-begroting. De reden hiervoor is dat we het RRF-uitvoeringsmodel als een bijzonder en tijdelijk instrument beschouwen. Met dit oordeel streven we ernaar redelijke zekerheid te bieden over de betalingen en in de betrouwbaarheidsverklaring gedetailleerde informatie te verstrekken op basis van dit oordeel (zie [figuur 35](#)).
- Wij ontleen het grootste deel van onze zekerheid aan gegevensgerichte toetsing en de beoordeling van de monitoring- en controlesystemen. Onze zekerheid wordt aangevuld door de JAV's, het AMPR en de verslagen van de dienst Interne Audit.
- Onze werkzaamheden zijn in overeenstemming met de internationale controlestandaarden en waarborgen dat onze controleoordelen worden gestaafd door voldoende en passende controle-informatie.

Figuur 35 — Controleoordeel

Bron: ERK.

Bron: ERK.

Al onze publicaties zijn te vinden op onze website (eca.europa.eu).

AUTEURSRECHT

© Europese Unie, 2025

Het beleid van de Europese Rekenkamer (ERK) inzake hergebruik is uiteengezet in [Besluit nr. 6-2019 van de ERK](#) over het opendatabeleid en het hergebruik van documenten.

Tenzij anders aangegeven (bv. in afzonderlijke auteursrechtelijke mededelingen), wordt voor inhoud van de ERK die eigendom is van de EU een licentie verleend in het kader van de [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)-licentie](#). Als algemene regel geldt derhalve dat hergebruik is toegestaan mits de bron correct wordt vermeld en eventuele wijzigingen worden aangegeven. De hergebruiker van ERK-inhoud mag de oorspronkelijke betekenis of boodschap niet wijzigen. De ERK is niet aansprakelijk voor mogelijke gevolgen van hergebruik.

Aanvullende toestemming moet worden verkregen indien specifieke inhoud personen herkenbaar in beeld brengt, bijvoorbeeld op foto's van personeelsleden van de ERK, of werken van derden bevat.

Indien dergelijke toestemming wordt verkregen, wordt de bovengenoemde algemene toestemming opgeheven en zullen beperkingen van het gebruik daarin duidelijk worden aangegeven.

Voor de volgende afbeeldingen is hergebruik toegestaan mits de auteursrechthebbende, de bron en, voor zover genoemd, de naam van de fotografen worden vermeld:

Blz. 4: © Europese Unie, 2023, bron: Europese Rekenkamer/Sophie Margue.

Blz. 81: © Europese Unie, 2025, bron: Europese Rekenkamer. Architecten van de gebouwen: Paul Noël (1988) en Jim Clemes (2003 en 2013).

Wilt u inhoud gebruiken of reproduceren die geen eigendom van de EU is, dan dient u de auteursrechthebbende mogelijk rechtstreeks om toestemming te vragen:

Figuur 13 is ontworpen met behulp van iconen van [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Alle rechten voorbehouden.

Blz. 16: © InfiniteFlow, [stock.adobe.com](#).

Blz. 35: © Funtap, [stock.adobe.com](#).

Blz. 39: © K.Mongkol, [stock.adobe.com](#).

Blz. 45: © elgreko, [stock.adobe.com](#).

Blz. 50: © Worawut, [stock.adobe.com](#).

Blz. 54: © Maryna, [stock.adobe.com](#).

Figuur 30 is ontworpen met behulp van iconen van [Flaticon.com](#) (derde, vierde en vijfde icoon van links). © Freepik Company S.L. Alle rechten voorbehouden.

Blz. 75: © paryati, [stock.adobe.com](#).

Figuur 35 is ontworpen met behulp van iconen van [Flaticon.com](#) (het icoon linksboven en de onderste twee iconen). © Freepik Company S.L. Alle rechten voorbehouden. Het pictogram van de tandwielen is aangepast door de ERK, © Ramziia, [stock.adobe.com](#).

Software of documenten waarop industriële-eigendomsrechten rusten, zoals octrooien, handelsmerken, geregistreerde ontwerpen, logo's en namen, zijn uitgesloten van het beleid van de ERK inzake hergebruik.

De groep institutionele websites van de Europese Unie met de domeinnaam "europa.eu" bevat links naar sites van derden. Aangezien de ERK geen controle heeft over deze sites, wordt u aangeraden kennis te nemen van hun privacy- en auteursrechtbeleid.

Gebruik van het ERK-logo

Het logo van de ERK mag niet worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming van de ERK.

CITEERWIJZE

Europese Rekenkamer, [De EU-controle 2024 in het kort](#), Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2025.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2025

PRINT	ISBN 978-92-849-5643-2	ISSN 2812-1686	doi:10.2865/1092185	QJ-01-25-046-NL-C
PDF	ISBN 978-92-849-5642-5	ISSN 2812-1678	doi:10.2865/0574574	QJ-01-25-046-NL-N
HTML	ISBN 978-92-849-5641-8	ISSN 2812-1678	doi:10.2865/9157078	QJ-01-25-046-NL-Q

Over “De EU-controle 2024 in het kort”

“De EU-controle 2024 in het kort” biedt een overzicht van onze jaarverslagen betreffende 2024 over de algemene EU-begroting en over het Europees Ontwikkelingsfonds waarin we onze betrouwbaarheidsverklaring presenteren over de betrouwbaarheid van de rekeningen en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Ook hebben wij de herstel- en veerkrachtfaciliteit behandeld en een afzonderlijk oordeel uitgebracht over de wettigheid en regelmatigheid van de desbetreffende uitgaven. In “De EU-controle in het kort” worden ook onze belangrijkste bevindingen uiteengezet in verband met ontvangsten en de belangrijkste uitgaventerreinen in het kader van de EU-begroting en het Europees Ontwikkelingsfonds, alsook bevindingen met betrekking tot het begrotings- en financieel beheer.

De volledige tekst van de verslagen is te vinden op eca.europa.eu.

De Europese Rekenkamer (ERK) is de onafhankelijke extern controleur van de EU. We waarschuwen voor risico's, verschaffen zekerheid, wijzen op tekortkomingen en goede praktijken en geven EU-beleidsmakers en -wetgevers advies over de wijze waarop ze EU-beleid en -programma's beter kunnen beheren. Met ons werk zorgen we ervoor dat de EU-burgers weten hoe hun geld wordt uitgegeven.

EUROPESE
REKENKAMER

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie